Poštnina plačana v gotovini.

Leto XV., štev. 17 — Ljubljana, torek 23. januarja 1934 — Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—. Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Zagrebška konferenca Male antante

Zagrebška konferenca stalnega sveta Male antante je končana. Danes se bodo vsi trije zunanji ministri skupno peljali iz Zagreba v Beograd in po sebi je razumljivo, da bodo vožnjo porabili še za nadaljnje razgovore. Vendar pa je, kakor se vidi tudi iz službenega komunikeja, glavno delo že opravljeno, čeprav so posvetovanja trajala samo en dan.

Kratko trajanje konference ne more nikogar presenetiti. Ono je le nov dokaz, kako tesne so že vezi med državami Male antante in kako homogena je njihova zunanja politika. V kolikor ni istovetnost zunanje političnih smernic podana že po samih življenjskih interesih vseh treh zavezniških držav, se je izoblikovala in utrdila v naddesetletnih skupnih bojih in naporih. Vse tri vlade, zlasti pa vsi trije zunanji ministri so vrh tega v trajnem stalnem kontaktu, tako so medsebojno obveščeni tudi o vseh niansah glede naziranj zavezniških vlad v raznih aktualnih problemih. Sestanki stalnega sveta ali plenuma Male antante imajo potemtakem v glavnem samo nalogo, da točno precizirajo in formulirajo skupna stališča.

Kljub temu pa je pomen konferenc Male antante zelo velik, še večji morda za zunanji svet kakor za javnost zavezniških držav samih. Saj se danes Mali antanti že povsod priznava faktični pomen velesile in se ta svojevrstna politična tvorba kot velesila že tudi povsod priznava. Zato tudi vidimo, kako se od konference do konference stopnjuje zanimanje inozemstva, ki vedno z napetostjo pričakuje definitivnih in konkretnih formulacij o stališču Male antante do perečih mednarodnih problemov. Koliko to stališče na mednarodnem forumu že odtehta, se je zlasti v zadnjem letu ponovno pokazalo. Mala antanta je s svojo odločno moško besedo dosegla lepe uspehe in zlasti preprečila marsikako nakano velesil, naperjeno proti srednjim in malim državam. Izkazala se je na ta način za ustanovo, ki ni koristna le svojim državam, marveč v enaki meri tudi drugim evropskim državam, ki se ne štejejo med velesile. Vedno bolj se s tem Mala antanta afirmira kot eden najjačjih mirovnih činiteljev v Evropi. Vedno večji je njen ugled, vedno večji obenem tudi ugled v njej združenih držav.

Zaradi istovetnosti najvažnejših zunanje političnih interesov vseh treh članic Male antante in zaradi vzajemnega prepričanja, da je ta zveza nujno potrebna ne le v interesu članic, marveč v interesu vse Evrope, pa končno zaradi stalnih medsebojnih stikov tudi o zagrebški konferenci ni bilo drugega pričakovati kakor to, kar pravi službeni komunike: Zunanji ministri so na svojih posvetovanjih ugotovili, da vse tri države enako gledajo na vsa aktualna vprašanja mednarodne politike, in so ugotovili skupne smernice tudi za bodoče delo. Ko so se po prvih konferencah objavljali slični komunikeji, jih je marsikdo smatral le za frazo. Zlasti oni, ki bi jim razcepljenost zavezniških držav dobro šla v račune ter so si je zato želeli, so skušali dokazati svetu in javnosti Male antante same, da se ta zveza ne da držati. Storili so tudi nešteto poskusov, da bi jo razbili ali vsaj zrahljali. Toda čas je kazal vedno bolj jasno, da zagotovila komunikejev o enakih naziranjih in o solidarnosti članic Male antante niso le prazne besede, marveč da ugotavljajo realno dejstvo. Iz vsake spletke, iz vsakega napada je izšla Mala antanta le še ojačena. Mnogo je bilo že tu in tam razočaranja zaradi tega, mnogo pa tudi prijetnega in bodrečega zadoščenja v javnosti zavezniških držav in pri vseh onih v Evropi, ki žele našemu kontinentu dobro.

Ko so se Rumunija, Češkoslovaška in Jugoslavija pred dvanajstimi leti združile v tesno zvezo, je bil njihov glavni cilj, da si z vzajemno pomočjo ohranijo svojo tako drago plačano in s tako težkimi žrtvami priborjeno svobodo. Ta cilj so tudi dosegle. Četudi bi se vloga Male antante omejila samo na to, bi ostala trajno zabeležena v zgodovini Evrope. Toda neurejene politične in gospodarske razmere v Evropi, zlasti v Podunavju, so same privedle do tega, da se Mala antanta ni omejila le na svojo prvotno vlogo in nalogo. Treba je bilo iti dalje, treba je bilo mir učvrstiti in definitivno ustaliti. Mala antanta se je posvetila tudi tej veliki nalogi in iz prvotne defenzive prešla h konstruktivnemu, ustvarjajočemu delu. Nova žavezniška pogodba, sklenjena lani 16. februarja, pomeni v tem pravcu velik korak, preprečenje rimskih in berlinskih spekulacij s paktom o diktaturi velesil pa vsem viden dokaz, da Mala antanta nikomur ne pusti posegati v svoje pravice.

Na tem potu skupnih bojev in napo- v bodo države Male antante nemote- o ostale tudi v bodoče. V Zagrebu ma- festirano soglasje to na novo potrjuje iskreno zadoščenje vsej miroljubni Ev- opi.

ZAKLJUČEK ZAGREBŠKE KONFERENCE

Zunanji ministri držav Male antante so na včerajšnjih posvetovanjih v Zagrebu odobrili resolucije praške gospodarske konference ter razpravljali o razorožitvi, balkanskem paktu, odnošajih s sosedi

Zagreb, 22. januarja, n. Rumunski zunanji minister Titulescu in češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki sta bila zadržana v Ženevi zaradi posvetovanj sveta Društva narodov, sta dospela šele snoči ob 10.50 v Zagreb, dočim je zunanji minister Bogoljub Jevtić prispel že včeraj zjutraj.

Tik pred prihodom brzega vlaka so prispeli na postajo zunanji minister Jevtić v spremstvu višjih uradnikov svojega kabineta, ban dr. Ivo Perović, podban doktor Hadži, mestni načelnik dr. Krbek, več funkcionarjev zagrebške železniške direkcije, rumunski in češkoslovaški konzul ter zastopniki Češkoslovenske obce. Ko se je vlak ustavil, je prvi izstopil iz salonskega vagona češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki so ga minister g. Jevtić in ostali odličniki prisrčno pozdravili. Mestni načelnik dr. Krbek ga je nagovoril s kratko dobrodošlico v srbohrvaščini. Takoj nato je izstopil pri drugem izhodu iz vagona rumunski zunanji minister g. Titulescu, ki so ga vsi prisotni prav tako prisrčno pozdravili in mu je zagrebški župan izrazil dobrodošlico v francoščini.

Nato so se ministri dr. Beneš, Titulescu in Jevtić s svojim spremstvom odpeljali v hotel »Esplanade«, v katerem so bili rezervirani apartmani za oba državnika iz obeh zavezniških držav ter za njuno spremstvo. V hotelu je snoči »Jadranska straža« priredila velik ples in ko so se ministri pojavili v vestibulu, sta jih pozdravila predsednik oblastnega odbora »Jadranske straže« Miroslav Kulmer in predsednik ter bivši primorski ban dr. Ivo Tartaglia. Ministri so zbranim odličnikom prijazno segli v roke, se jim zahvalili za pozdrave in se nato z dvigali umaknili v svoje sobe. Veliki ples se je medtem nadaljeval in so se ga udeležili tudi ban, mestni načelnik in ostali, ki so bili pri sprejemu na postaji.

Prvi razgovori

Kmalu potem so se zunanji ministri v svojih apartmanih sestali ter se dobri dve uri posvetovali o vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu današnjega sestanka. Konferenca v hotelu je trajala do 2. ponoči.

Davi ob 9. je posetil češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša češkoslovaški konzul v Zagrebu g. Andrej Pukl. Z njim je minister kot prvi zapustil hotel in se odpeljal v banski dvorec, kjer se je ob 10 dopoldne najprej sestal z našim zunanjim ministrom g. Bogoljubom Jevtićem, ki je prispel kmalu za njim. Kmalu nato se je pripeljal v gornje mesto tudi rumunski zunanji minister g. Nikola Titulescu s svojim spremstvom in se jima pridružil.

Konferenca zunanjih ministrov se je vršila v tako zvanem kraljevskem salonu. V banskih dvorih je bilo sploh vse prvo nadstropje rezervirano za diplomatske zastopnike, za ministrske svetnike in eksperte ter za tajnike zunanjih ministrov. Sobe v vzhodnem traktu palače so bile rezervirane za novinarje. Centralni preshiro in tuje agencije. Ministri so se posvetovali do 13.20.

Obed v čast gostom

Po konferenci so se odpeljali v hotel »Esplanade« na kosilo, ki ga je priredil svojima tovarišema na čast naš zunanji minister g. Bogoljub Jevtić. Udeležili so se ga češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, rumunski zunanji minister g. Titulescu, minister dr. Andjelinović, minister za gradbe dr. Srkulj, ban savske banovine dr. Ivo Perović, komandant armije general Ljubomir Marić, pomočnik ministra zunanjih zadev dr. Božidar Purić, namestnik šefa Centralnega presbiroja Teofil Djurović, šef odseka za tisk zunanjega ministrstva Vukašin Životić, ravnatelj tiskovnega oddelka rumunskega zunanjega ministrstva Filotti, načelnik zunanjega ministrstva Stevan Pelivanović, izredni poslanik kraljevine Rumunije in pooblaščeni minister Aleksander Guranescu, pooblaščeni minister kraljevine Rumunije v Tirani Giunta, zastopnik Jugoslavije v stalnem tajništvu Male antante g. Nikodije Jovanović, šef kabineta zunanjega ministrstva Branislav Marković, šef protokola zunanjega ministrstva Ilija Novaković, mestni načelnik dr. Krbek, šef kabineta češkoslovaškega zunanjega ministrstva Kučera, podban savske banovine dr. Hadži, šef kabineta rumunskega zunanjega ministrstva Buzdugan, stalni zastopnik Češkoslovaške v stalnem tajništvu Male antante Jarmilo Spaček, rumunski stalni zastopnik Vale Marescu, zagrebški češkoslovaški konzul Pukl, tajnika zunanjega ministrstva Protić in dr. Kojić, načelnik banske uprave dr. Ivo Mošinski in tajnik bana Vojnović.

Popoldanska konferenca

Po kosilu so se ministri za nekaj minut umaknili iz dvorane na oddih.

Ob 14.30 so se ponovno odpeljali v banske dvore in nadaljevali svoja posvetovanja. Popoldanski del konference je trajal do 19., ko so zunanji ministri v modrem salonu sprejeli vse novinarje in člane svojega spremstva. Pri srednji mizi so zavzeli prostore v sredi češkoslovaški zunanji minister dr. Edvard Beneš, na njegovi desnici jugoslovenski zunanji minister Bogoljub Jevtić, na njegovi levici pa rumunski zunanji minister Nikolaj Titulescu.

Češkoslovaški zunanji minister je pri tej priliki izjavil: **»Delo stalnega sveta Male antante, ki smo ga pričeli tu v Zagrebu, je sedaj zaključeno«**, nato pa je prečital naslednji komunike:

Komunike

»Stalni svet držav Male antante je imel redni sestanek dne 22. januarja 1934 v Zagrebu. Predvsem je izmenjal naziranja o splošnem političnem položaju in proučil razna vprašanja ter poslednje mednarodne dogodke, ki zanimajo države Male antante. Popolna skladnost stališč vseh treh zunanjih ministrov glede vseh vprašanj, ki so jih proučili, je omogočila, da se je določila skupna smer za bodoče postopanje. Predmet razmotrivanj je bilo vprašanje o razorožitvi, balkanski pakt in prav odnošaji držav Male antante napram sosedom. V zvezi s tem so bili sprejeti sklepi, ki se nanje nanašajo. Prav tako so bili predmet skrbne proučitve odnošaji s Sovjetsko unijo in njih razvoj v bodočnosti. Kar se tiče revizionističnih poskusov in propagande, podčrtava stalni svet svoje že od nekdaj znano stališče, da je čvrsto odločen preprečiti s primernimi sredstvi vse slabe posledice za mir in odnošaje dobrega sosedstva med narodi, ki jih izziva tako delo mednarodne dissociacije. Stalni svet se je bavil tudi neposredno z rezultati dela gospodarskega sveta držav Male antante, ki je zasedal v Pragi od 9. do 17. januarja 1934. Stalni svet je sprejel na znanje predloge resolucij, ki so bili izdelani pri tej priliki, kakor tudi načrte o prodajah in nakupih med državami Male antante za leto 1934. Sklenil je predložiti jih vsem trem vladam v odobritev. Cela vrsta tekočih vprašanj, ki zanimajo tri države, je bila proučena, respektivno rešena in osvojena. Naslednje resno zasedanje stalnega sveta bo meseca maja v Bukarešti.«

Izjava dr. Beneša

Ko je zunanji minister g. dr. Edvard Beneš prečital komunike je nadaljeval:

»Gospodje! Vi nas spremljate že nekaj let in dobro poznate naše komunikeje, pa znate čitati tudi med vrsticami«. Zagonetno se je nasmehnil in dodal: **»Evo vam prilike, čitajte med vrsticami! Lepa vam hvala za vaše sodelovanje!«**

Zunanji minister Titulescu je z lahnim poklonom še dodal: »In tudi za vašo diskrecijo!« Pripomba rumunskega zunanjega ministra je izzvala splošno veselost.

Ministri so se nato še kratek čas zadržali v modrem salonu. Rumunskim novinarjem je minister Titulescu podal v rumunščini še posebej nekaj informacij. Ko so fotografi naprosili ministre še drugič naj se puste fotografirati, se je obrnil minister Titulescu k dr. Benešu, češ: »Če napravijo še dva posnetka, bomo morali bežati v St. Moritz«. Pri drugem posnetku se je pripetila majhna nezgoda. Z ma ezijo je neki fotoreporter zažgal draperije na vratih, ogenj pa so takoj udušili.

Točno ob 19.15 so se ministri umaknili iz modrega salona in se ponovno sestali. Ta konferenca je trajala le nekaj minut, nakar so se z avtomobili odpeljali v hotel »Esplanade«, nato pa odšli na rout, ki ga je v banskem dvorcu zvečer priredil ban dr. Ivo Perović. Okrog 8. so se ministri ponovno odpeljali v gornje mesto na družabno večerjo.

Jutri dopoldne odpotujejo zunanji ministri držav Male antante v Beograd, kjer jih bo sprejel v avdienci Nj. Vel. kralj.

Odmev v inozemstvu

Dunaj, 22. januarja p. Dunajski listi so pokazali veliko zanimanje za zagrebško konferenco zunanjih ministrov držav Male antante. V svojih komentarjih so napovedovali, da se bodo ministri posvetovali tudi o avstrijskem vprašanju, kolikor se tiče Male antante. Po teh napovedih se je na zagrebški konferenci dosegel popoln sporazum glede enotnega zadržanja držav Male antante napram Avstriji.

Pariz, 22. januarja d. Veliki pariški list »Intransigeant«, ki je poslal v Zagreb svojega posebnega dopisnika, tolmači program konference stalnega sveta Male antante, pri čemer zlasti naglaša, da bodo glede na revizijo mirovnih pogodb zunanji ministri Male antante ugotovili, kakor že ponovno prej, da predstavljajo obstoječe državne meje rezultat stoletnega razvoja in razdelitve ozemlja, ki je bila izvršena na pravičnih narodnostnih osnovah. Zato bi bila vsaka revizija v nasprotju z duhom pravičnosti ter nevarna za mir.

»Echo de Paris« pravi: Komunikeji Male antante brez dvoma ne bodo dolgovezni. Periodičnost teh sestankov in njih regularnost jim odvzema obeležje bučnosti, kolikor pridobe na notranji tehtnosti. Čeprav zagrebška konferenca ne dela hrupne reklame, bo opravila dobršno delo.

Večina listov prinaša članek o programu zagrebškega zasedanja, pri čemer posebno naglaša pomen razgovorov o balkanskem paktu.

Dollfussova grožnja hitlerjevcem

Dr. Dollfuss grozi s pritožbo na Društvo narodov zaradi teroristične akcije narodnih socialistov

Dunaj, 22. januarja g. Kakor govore v političnih krogih, namerava avstrijski zvezni kancelar dr. Dollfuss, ako bi se nadaljevali iz Nemčije inspirirani teroristični izpadi narodnih socialistov v Avstriji, vso stvar spraviti pred ženevski forum. Avstrijska vlada ima nešteto avtentičnih dokumentov, ki dokazujejo, da imajo vse veleizdajniške akcije narodnih socialistov v Avstriji svoje izhodišče v Nemčiji in da jih podpirajo oficielni krogi narodne socialistične stranke Nemčije, torej vladajoča stranka. Da se bo avstrijska vlada zaradi teh napadov obrnila v Ženevo, je tem bolj verjetno, ker je imel kancelar dr. Dollfuss danes ob priliki velike manifestacije voditeljev domoljubne fronte pred svojim uradom govor, v katerem je med drugim dejal: »Nočem se tukaj pritoževati, da kažejo zveze preko meje. O tej stvari se bomo pogovorili na drugem mestu in v drugi obliki, da pa goje teroristi svoje upe v vplive z onstran meje, smo si vsi na jasnem. Obisk italijanskega državnega podtajnika Suvicha, Mussolinijevega sotrudnika, je v naši državi povzročil največje zadovoljstvo. V zvezi s tem naj bo tudi današnja spontana manifestacija svarilo: Do sem in ne dalje! Po večmesečnem potrpežljivem čakanju bo sedaj vsa strogost zadela one, ki ogrožajo mir in svobodo države. Ime podkancelarja Feya zadošča, da se vidi resnost položaja, s katero gremo na delo, da napravimo red v državi.«

Dopoldne so namreč imeli na Dunaju sestanek pokrajinski načelniki patriotske fronte pod predsedstvom kancelarja dr. Dollfussa. Nato je nad 10.000 članov te organizacije manifestiralo pred palačo zveznega kancelarja. Pri tej priliki sta imela nagovor nanje kancelar dr. Dollfuss in vodja patriotske fronte Kempfner, nakar se je vršil defile praporov po Ringu.

Rusija pripravljena

Kaganovič: „Niti pedi naše zemlje ne damo" — Obrambne priprave Rusije proti Japonski — Herriot o položaju na Daljnem vzhodu

Moskva, 22. januarja AA. Na zborovanju komunistične stranke v Moskvi je imel Kaganovič govor, v katerem je med drugim izjavil:

Položaj na Daljnem vzhodu je napet. Pripravljeni moramo biti vsak trenutek na napad. Zato glejmo, da okrepimo svojo vojaško moč. Japonski uzurpatorji zastrupljajo odnošaje z nami, toda naša vojska se bo znala dostojno upreti proti vsakomur, kdor bi hotel le ped naše zemlje.

Pariz, 22. januarja. AA. »Agence Economique et Financierre« je objavil članek bivšega predsednika vlade Herriota pod naslovom »Triptyque«. Pod tem imenom razume bivši premier skupino držav prvega reda Sovjetsko unijo, Zedinjene države in Japonsko med katerimi bi utegnilo priti do oboroženega spopada. Herriot razglablja v zvezi s tem kakšno stališče naj zavzame Francija spričo tega kočljivega položaja, in pravi, da bo Francija nadaljevala svojo politiko spoštovanja pogodb, ki jih je podpisala. Francija globoko spoštuje velesile, ki si stoje na Daljnem vzhodu nasproti in bo vedno na razpolago za prijateljsko posredovanje, da se ohrani na Daljnem vzhodu prav tako kakor povsod drugod na svetu tista vez, ki je Franciji najdražja: mir.

Tokio, 22. januarja. AA. Danes je japonski cesar sprejel ostavko, ki mu je podal minister Araki. Za njegovega naslednika bo jutri imenovan Senjuroharaši. Araki je utemeljil svojo ostavko z zdravstvenimi razlogi, toda v poučenih krogih trdijo, da ima njegova ostavka politično ozadje.

Nevarnosti povodnji

Bukarešta, 22. januarja AA. Zaradi naraslega Dunava je prebivalstvo ob ustju v veliki nevarnosti. Ponekod so se morali zateči na krove svojih hiš. Reševalne akcije so zelo nevarne, ker je Dunav tod zelo deroč in pokrit z velikimi ledenimi skalami.

Bukarešta, 22. januarja AA. Mesto Kilija na dunavski delti je popolnoma poplavljeno. Poplava je nastala, ker je voda porušila severni nasip. Ogrožen je tudi vzhodni nasip in postaja nevarnost, da bo vse večja. V Kiliji je pod vodo do tisoč hiš. Škoda je velikanska, človeških žrtev ni.

Avstrija druga Albanija?

Italijanska prizadevanja za sklenitev trojnega pakta med Italijo, Avstrijo in Madžarsko

Beograd, 22. jan. p. Nocojšnja »Pravda« je objavila članek narodnega poslanca Milana Sokića pod naslovom »Italija bi hotela skleniti z Avstrijo tudi političen pakt, sličen tiranskemu paktu z Albanijo«, v katerem pravi med drugim:

Avstrijsko vprašanje in italijanski poizkus, da se ustvari gospodarsko-politični blok med Avstrijo in Madžarsko, ni brez vsakega pomena za sedanje zasedanje zunanjih ministrov držav Male antante v Zagrebu. To vprašanje zanima vse tri države Male antante že zaradi tega, ker sta tako Italija kakor Avstrija prilično važni tržišči za proizvode držav Male antante. Italija je skušala ustvariti gospodarski blok, v katerem bi bili poleg nje še Avstrija in Madžarska. Kot razlog za to navajajo v glavnem okoliščine, da je avstrijska trgovina napram madžarski zelo pasivna. Avstrijski uvoz iz Madžarske je dvakrat tolikšen kakor madžarski uvoz iz Avstrije. *Gospodarski blok med Italijo in Madžarsko je že ustvarjen in sedaj je italijanski državni podtajnik v ministrstvu za unanje zadeve Suvich skušal pritegniti k Italiji v tem pogledu še Avstrijo. Ta poizkus še ni uspel. Suvich je delal tudi za to, da bi se poleg gospodarskega pakta ustvaril še politični pakt med Italijo, Madžarsko in Avstrijo. Njegovo bivanje v Avstriji je imelo predvsem ta cilj, toda pogoji, ki jih zahteva Italija za sklenitev takega pakta, so za Avstrijo zelo povoljni. V svojem bistvu so prav takšni, kakršni so bili pogoji za tiranski pakt, s katerim je Albanija dejansko prišla pod italijansko kuratelo.* V primeru, da bi se sklenil tak pakt, bi Italija dobila pravico, da se vmešava v avstrijske notranje zadeve. Ko bi si Italija tako zagotovila svoj politični vpliv v Avstriji, bi jo poskušala privesti še do gospodarskega bloka z Madžarsko. *Takšna italijanska politika pa prihaja v veliko nasprotje s politiko držav Male antante, ker je v interesu Male antante, da ostane zvezna republika politično in gospodarsko neodvisna. Sklenitev trojnega pakta med Italijo, Madžarsko in Avstrijo bi škodovala že po svojem smotru državam Male antante in Italija bi lahko s tem paktom motila politiko držav Male antante. Zato ni brez osnove predlog, da se v primeru takega političnega pakta vprašanje o paktu samo spravi pred Društvo narodov, ker bi tak pakt pomenil preobrat v mednarodni politiki v srednji Evropi.*

Avstrijska svobodna luka v Trstu

Priprave za olajšanje avstrijskega izvoza preko Italije Prednostne tarife za avstrijsko blago

Dunaj, 22. januarja, d. »Der Morgen« poroča iz Trsta, da je bilo uradnikom pristojnih italijanskih oblasti najstrožje prepovedano izdajati informacije o pripravah za osnovanje avstrijske svobodne cone v Trstu. Kljub temu je v Trstu splošno znano, da se vrše v posameznih uradih mrzlično priprave za osnovanje avstrijske svobodne luke. Predvsem so bile že izgotovljene prednostne tarife za železniške zveze med Trstom in avstrijsko mejo, ki so bile že poslane v Rim v odobritev. Predsednik avstrijskih zveznih železnic Karl Vaugoin je za svojega bivanja v Rimu razpravljal o nekaterih podrobnostih te ureditve z vodilnimi činitelji italijanskih državnih železnic. Prednosti, ki jih namerava Italija nuditi avstrijski republiki v tržaškem pristanišču, bodo po informacijah lista presegale običajni obseg sličnih beneficij. Med drugim obstoja tudi namera, da bi se omogočila več sto Avstrijcem naselitev v Trstu. Ti bi še nadalje obdržali svoje avstrijsko državljanstvo, kljub temu pa bi bili popolnoma izenačeni z italijanskimi državljani pri izvrševanju svojih poklicev v zvezi z avstrijsko trgovino v tržaškem pristanišču. Nadalje obstoja namera, da se ustvarijo pogoji, pod katerimi bi se postavili v službo avstrijske prekomorske trgovine trgovski parniki pod avstrijsko zastavo, ti parniki bi imeli povsem avstrijske posadke. Na italijanski strani so pripravljeni nuditi novi avstrijski mornarici vso podporo. List poroča nadalje, da se bo talijanska akcija v prid Avstrije izvajala sporedno s pospeševanjem italijansko-madžarskih odnošajev.

Budimpešta, 22. januarja s. »Pesti Naplo« javlja iz Trsta, da pričakujejo vsi tamošnji gospodarski krogi in pristaniške oblasti čim prejšnji dogovor z Avstrijo glede ustvaritve proste luke v Trstu. Načrti za novo železniško progo, ki bo vezala Trst preko Predila z Dunajem so popolnoma izgotovljeni. Z novo progo se bo železniška zveza med Dunajem in Trstom skrčila za 50 km. Nadalje se bo promet med Dunajem in Trstom razvijal, ne da bi šel preko jugoslovenskega ozemlja.

Pisatelj Herman Bahr in avstrijski Slovani

Eden redkih nemških intelektualcev, ki je priznaval, da so Slovani v bivši Avstriji zatirani, in imel polno razumevanje za njihovo borbo

S Hermanom Bahrom, ki so ga pred malo dnevi položili v grob, je umrl zadnji predstavnik one literarne in umetniške generacije iz Avstrije, ki je ponesla svoje ime preko ožjih državnih in nemških narodnih meja in si pridobila častno mesto v mednarodni kulturi. Hermana Bahra so ob njegovi smrti slavili pred vsem kot literata, esteta, umetnika. Toda njegov pomen s to stranjo njegovega dela ni izčrpan. Njegovo obzorje je obsegalo vse panoge duševnega življenja in njegova socialna kritika se ni izognila nobenega važnega problema. Tudi aktualna politična vprašanja je obravnaval z enako temeljitostjo in samostojnostjo, kakor je bila zani značilna na vseh drugih poljih.

V mladih letih je Bahr zapadel sugestiji velikonemškega gioanja, ki je zajelo avstrijsko nemško mladino zlasti v razburljivih Badonijevih dnevih. Pot ga je pa peljala v svet in ga seznanila z malone vsemi velikimi političnimi strujami in njih najodločnejšimi predstavniki. Ko se je preko Berlina, Londona in Pariza vrnil na Dunaj, je bilo njegovo gledanje na domače razmere dozorelo in ustaljeno. Razumljivo je, da mož njegove inteligence in njegovega znanja ni gledal na avstrijske razmere skozi naočnike omejenega birokratizma in trmaste brezglavosti oficielnih politikov. Herman Bahr je veroval v Avstrijo, toda v novo, v temeljito spremenjeno. V Avstrijo, ki bi iz dejstva svoje slovanske večine morala izvajati vse konsekvence, ako je hotela razumeti svojo državno idejo. Že zgodaj je uvidel, da dunajska politika drevi proti prepadu, ker odbija slovanske narode od sebe in jim hoče vzkratiti najprimitivnejše življenjske pogoje. Svoje mišljenje je Bahr v mnogih publicističnih delih razodel brez oklevanja in je kril s svojo avtoriteto.

Za nas, bivše avstrijske Slovane, ki smo imeli le malo prijateljev, je naloga pietete in hvaležnosti, da ohranimo ime in delo Hermana Bahra v spominu. Ne sme nas motiti, da se je varal tudi on, ko je smatral, da je zbližanje avstrijskih narodov in njihov sporazum še mogoč. V njegovi dobi je bilo odtujenje avstrijskih Slovanov napram Dunaju dozorelo že tako daleč, da se proces razpada anahronistične države ne bi bil dal zaustaviti, tudi če bi Bahrova izpoved ne bila ostala glas vpijočega v puščavi. Vendar njegova pravičnost in stroga obsodba avstrijskega sistema zasluži, da si jo pokličemo v spomin v njegovih lastnih besedah.

»Nekoč smo sanjali o vodstvu Nemčije; nenadoma smo bili iz Nemčije vrženi. Ni nam preostalo drugega, kakor da iz nemške vzhodne države postanemo slovanska zapadna. Bismarck je to vedel in želel... Dal je razumeti, da je zanj važneje, če Nemci ohranijo duševno in gospodarsko zvezo s Slovani, kakor pa da sliši izven svojih mej »nemško pesem«. Tega avstrijskim Nemcem ni prikrival. Avstrijski Nemci pa so se po izključitvi Nemčije delali, kakor da se ni nič zgodilo.«

O zahtevah avstrijskih Slovanov pravi Bahr: »Kar zahteva češki narod, je res le najprimitivnejša pravičnost... Le kar potrebuje, da živi, in česar ne more pogrešati, ako se noče odreči eksistenci kot narod. Isto velja o jugoslovenskih zahtevah...Večkrat sem slišal mnenje, da so naši narodi nenasitni. Kdor pa pogleda, kaj prav za prav hočejo, se mora začuditi, kako malo je to. V resnici le golo življenje. Vlada jim pa niti tega noče dati in jih tako tira v obup.«

Na naslov nemških nacionalistov je zapisal: »Nikdo danes ne verjame več na možnost nadvlade Nemcev v Avstriji. Nacionalni boj je dobojevan. Politična borba pa gre naprej. Zakaj, čemu? Za nič, brez vzroka, smisla in cilja. Prav za prav le zato, ker so iz boja, ki je končan, ostali še bojevniki, najemniki, ki ne morejo nehati zaradi mezde; kajti niso se naučili ničesar, od česar bi sicer živeli. Iz nacionalnega boja je ostala obrt demagogije. Narodni boj, ki je končan, se nadaljuje, ne več za narod, marveč za kupčijo demagogov.«

Citirali smo najkrepkejše, najznačilnejše odstavke iz Bahrovih političnih kritik. Njegove besede pa niso bile samo splošnega značaja, marveč so obravnavale najrajši konkretna vprašanja. Protisrbski veleizdajniški proces v Zagrebu je našel v Bahru neizprosnega sodnika. Bahr se ni zadovoljil z viri iz druge roke. Sam je potoval v Zagreb in si znal pridobiti zanesljive informacije. Zato mu noben nasprotnik ni mogel blizu. Tako je bilo tudi ob Friedjungovem procesu.

Bahrova knjiga o Dalmaciji ni le visoka pesem o lepoti jugoslovenskega primorja, nego še bolj uničujoča obsodba bornirane avstrijske uprave, ki je namenoma zanemarjala deželo, ker se je bala gospodarske in politične okrepitve njenega jugoslovenskega prebivalstva.

V časih Aehrenthalove in Berchtoldove protijugoslovenske politike je bilo za tako odkrito izpoved treba poguma. Bahra je sicer ščitil njegov ugled v kulturnem svetu, vendar mu marsikatera bridkost ni ostala prihranjena. Prepričati pa se od oficioznih publicistov ni dal in edin rezultat nemško-avstrijske zakrknjenosti je bil, da je začela pojemati Bahrova vera v ohranitev Avstrije. V tem so ga še bolj podkrepile krvave persekucije Slovanov med svetovno vojno. Jaroslav Kvapil pripoveduje, da je Bahr z velikim razumevanjem motril češko in jugoslovensko borbo za osvobojenje izpod avstrijskega jarma. Zdela se mu je naravna posledica zgrešene protislovanske državne politike.

Konec vojne je dokazal, da je videl Herman Bahr bolje v bodočnost, kakor državniki dunajskega Ballhausplatza. Zavedal se je, da historična krivica, prizadejana avstrijskim Slovanom, ne more ostati nemaščevana. In se ni bal tega povedati pred vsem svetom. Priznaval je nas in našo pravico, zato zasluži, da ne pozabimo njegovega imena.

Proučevanje nemškega odgovora v Parizu

Nemški odgovor je sicer uljuden, toda odklonilnega značaja — Po angleškem mnenju je nadaljevanje pogajanj še vedno mogoče

Pariz, 22. jan. s. Francoski zunanji minister Paul Boncour je snoči odpotoval iz Ženeve in je davi prispel v Pariz. Ob 10. se je vršila seja vlade v elizejski palači pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Ministrski svet je ob tej priliki sprejel na znanje poročilo ministrskega predsednika in zunanjega ministra o nemškem odgovoru, ki je bil izročen v proučitev vojnemu ministru in o katerem bo razpravljal še kasneje. Zunanji minister je tudi poročal o pogajanjih v Ženevi in o ukrepih za plebiscit v Posaarju, ministrski predsednik pa je podal pregled o prvih rezultatih preiskave zaradi afere Staviskega in poročal o svojih ukrepih.

London, 22. jan. s. Pariški poročevalec »Timesa« pravi o vsebini nemškega odgovora Franciji, da je ton nemške note spravljiv, toda njegova praktična vsebina kaže le malo napredka napram položaju od 14. oktobra. Čeprav priznava nemška vlada, da končnoveljavne odločitve ne morejo pasti brez splošne razprave, vendarle ne kaže nobene pripravljenosti za povratek v Društvo narodov v njegovi sedanji obliki. Vzdržuje samo zahtevo po takojšnji in praktični enakopravnosti in po povečanju svoje vojske na 300.00 mož.

Listi ne prikrivajo težkoč, ki še vedno ločijo francosko in nemško stališče glede razorožitve, kljub temu pa pozdravljajo sedanja pogajanja, ki so po njihovem mnenju na dobri poti. Po mnenju angleškega časopisa ni niti Francija niti Nemčija zaprla vrat za seboj. Nemčija sama je uvidela, da ni mogoče zahtevati, da naj bi se druge države brez odlašanja in takorekoč takoj razorožile na stopnjo sedanje nemške oboroženosti. Na drugi strani pa bi popolno priznanje načela enakosti omogočilo novo oboroževanje držav. Nemčija je zato pristala na razorožitev po stopnjah. Po poročilu angleških listov je nemška vlada v svojem odgovoru pozvala tudi druge države, naj sodelujejo pri nadaljnjih pogajanjih. Angleški listi upajo, da bo angleška vlada to povabilo sprejela.

Chautempsova vlada v novi nevarnosti

Listi napovedujejo skorajšnji padec Chautempsove vlade zaradi afere Staviskega

London, 22. jan. g. Pertinax javlja »Daily Telegraphu« o mnenju v francoskih parlamentarnih krogih, *da bo Chautempsov kabinet v torek padel, ker bo poslanec Ibarnegaray zopet zahteval, naj parlamentarna komisija izvede preiskavo v aferi Staviskega. Pertinax je namreč prepričan, da francoski socialisti ne bodo več podpirali Chautempsove vlade.*

Pariški opoldanski list »Paris Midi«, čigar glavni urednik Pierre Darius je bil zaradi afere Staviskega aretiran, sporoča, da je prisiljen začasno ustaviti svoje izhajanje.

V zvezi z glasovi, ki so se zadnje čase razširili v nekaterih listih, da je namreč pokojni Stavisky izročil pri nekem obedu Edouardu Herriotu ček na 100.000 frankov, je Herriot včeraj lyonskemu dopisniku pariškega »Matina« izjavil:

Mislim, da mi ni treba dosti demantirati, toda vseeno moram enkrat za vselej poudariti, da nisem nikoli prejel od Staviskega niti centima za svojo stranko ali zazase niti se nisem nikoli sestal s Staviskim ne za mizo ne kjerkoli drugod. Žal mi je, je Herriot ironično zaključil svojo izjavo, da nisem imel tako tehtnih zvez.

Ker je nacionalistični list »Action Française« pozval danes pariško prebivalstvo, naj na večer priredi v čim večjem številu nove demonstracije pred parlamentom, so oblasti ukrenile vse potrebno, da se preprečijo novi izgredi in spopadi.

Borba za valuto na Češkoslovaškem

H. - Praga, 20. januarja.

Češkoslovaška stoji sredi nemirnega vrtinca. Industrija, kmetijstvo, organizacije in posamezniki imajo edino skrb, ali se bo državno gospodarstvo še dalje držalo deflacije, ali pa bo ubralo drugo pot. Še nedavno so bile razprave o tem vprašanju zelo tvegane. Kdor si je upal trditi, da deflacija menda le ni edina rešitev, tega so vsi proklinjali. Danes pa o teh vprašanjih obširno razpravljajo v javnosti in v vsem tisku. Spočetka je šlo za to, da se doseže sporazum med industrijo in kmetijstvom. O Božiču so se vršila posvetovanja med zastopnikom agrarcev, poslancem Beranom, in dr. Preisom, ki je v imenu Živnostenske banke zastopal industrijo. Sestanek je imel namen odstraniti nasprotstva med obema glavnima panogama češkoslovaškega gospodarstva, potekel pa je brez uspeha.

V načelu gre pri nas za to, da se gospodarska kriza umiri in zmanjša s tem, da se industrija zaposli in nezaposlenost odstrani. Pot k temu je edino v izvozu industrijskih proizvodov. Dr. Preis, predsednik Zveze industrijcev in generalni ravnatelj Živnostenske banke, stoji na stališču, da je izvoz potreben le v toliko, kolikor želi ali mora industrija zaposliti več delavcev. Drugače industrija na izvozu ni interesirana. Kdor tedaj hoče izvoz, naj da v podjetja svoj denar, ali denar onih bank, ki »verujejo v izvoz«.

Proti temu nazoru najmočnejšega činitelja v češkoslovaškem gospodarskem življenju se je postavil bivši minister financ prof. dr. Engliš. Nastopil je z naslednjim predlogom: Država mora podpirati izvoz; češkoslovaški izvoz sedaj ne prenesa tuje konkurence, naše blago je drago, ker umetno vzdržujemo valuto na visoki stopnji. Treba je vsaj nekoliko opustiti deflacijo in s tem razbremeniti kmetijstvo, ki je močno zadolženo. Dr. Engliš predlaga v ta namen izvozne premije in valutne pribitke na uvoz. S premijami in pribitki bi se doseglo znižanje valute za približno 15 %. S tem bi tedaj prišli k dvojni valuti.

Agrarna stranka je v celoti sprejela Engliševe predloge in minister financ dr. Trapl jih je usvojil kot temelj za predlog, ki ga finančno ministrstvo pripravlja za vlado. Industrija, ki jo obvladuje Živnostenska banka, je odločno proti temu načrtu in zahteva deloma koncentrirano državno gospodarstvo v zunanji trgovini, deloma pa povračilo davkov za izvoženo blago. Kdor bi izvažal, bi po tem predlogu dobival bone, s katerimi bi lahko plačal davke. Oni del industrije, ki je v dobi krize prenesla svoje tvornice v tujino, n. pr. Bat'a, se protivi Živnostenski in podpira predlog dr. Engliša, čeprav z nekaterimi pridržki. Narodna banka pa je naklonjena nazoru Živnostenske.

Deflacija? Inflacija? Stvar je dospela v stadij najstrastnejšega razpravljanja. O njej razpravljajo v trgovinskih zbornicah, v ministrstvih, v združenjih in v vladi. Predsednik vlade Malypetr je uvedel informativne razgovore s strokovnjaki in interesenti in ni dvoma, da bo odločitev padla že v najkrajšem času. Zelo verjetno je, da bo država opustila brezpogojno deflacijo, katere se je doslej držala.

Obisk kralja Borisa v Rumuniji

Bukarešta, 22. jan. p. Prihod bolgarskega kraljevskega para v Bukarešto je sedaj definitivno določen za četrtek dne 25. t. m. Bolgarska kraljevska dvojica se bo s svojim spremstvom mudila v Rumuniji do nedelje zvečer. V Bukarešti bo ostala le prvi dan, nato pa bo gost kralja Karola na njegovem dvorcu v Sinaji. »Dimineaca« poroča, da se bo sprejema bolgarskega kraljevskega para udeležila tudi rumunska kraljica mati Marija, ki se je davi vrnila iz Beograda. Uradnega sprejema rumunske kraljevske dvojice se bodo poleg članov rumunskega dvora udeležili tudi vsi člani rumunske vlade ter zastopniki političnega in javnega življenja. Za sprejem se vršijo v Bukarešti velike priprave.

Posl. Prekoršek med volilci

Celje, 22. januarja

V nedeljo b 9. dopoldne je bil v Št. Juriju ob juž. žel sijajno obiskan redni občni zbor občinske organizacije JNS za občino *Št. Jurij ob juž. žel. - okolico*. Zbor je otvoril in vodil domači župan g. Martin Klajnšek, ki je pozdravil navzočega narodnega poslanca g. Ivana Prekorška. V daljših izvajanjih je g. poslanec obravnaval delo v Narodni skupščini ter se obširno bavil z uredbo o zaščiti kmetov in uredbo o javnih delih. Njegova stvarna izvajanja so zborovalci z zanimanjem poslušali in se mu ob koncu za izčrpno gospodarsko in politično poročilo iskreno zahvaljevali.

Sreski veterinar g. M. Šribar je razpravljal o delu in programu sreskega kmetijskega odbora in žel za svoja izvajanja pritrjevanje vseh navzočih. Pri sledečih volitvah novega odbora je bil soglasno izvoljen za predsednika g. Suša, posestnik in gostilničar na Blagovni, za tajnika pa marljivi in delavni g. Franc Molj. V ostali odbor je bilo izvoljenih še 20 mož in fantov iz raznih vasi te velike občine. Ob koncu zborovanja je bila z navdušenjem sprejeta zaupnica in zahvala g. narodnemu poslancu za njegovo delo v prilog občine.

V nedeljo popoldne je bil občni zbor organizacije JNS za občino *Vransko-trg* v prostorih g. Košenine. Zbor je vodil predsednik g. dr. Jože Gračner, ki je pozdravil narodnega poslanca g. Ivana Prekorška in predsednika sreske organizacije JNS g. dr. Kalana. Iz poročila predsednika g. dr. Gračnerja in ostalih funkcionarjev je odsevalo ogromno delo, ki ga je organizacija izvršila v preteklem letu. Pri volitvah odbora je bil ponovno z navdušenjem izvoljen dosedanji predsednik g. dr. Gračner z odborom, ki bo započeto delo uspešno nadaljeval. Narodni poslanec gospod Prekoršek je poročal o delu v Narodni skupščini ter podal sliko političnega in gospodarskega stanja v državi. Za njim je v zanimivih izvajanjih predsednik sreske organizacije g. dr. Kalan začrtal smernice dela naše stranke. Ob koncu zborovanja, ki je bilo izredno lepo obiskano so zborovalci na predlog župana g. Lavriča izrekli zahvalo in zaupnico narodnemu poslancu g. Prekoršku in generalnemu tajniku stranke g. ministru dr. Kramerju.

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“

Zločinska eksplozija v brzovlaku pri Brežicah

Peklenski stroj v vagonu, ki je prišel preko Avstrije iz Berlina — Trije mrtvi, en ranjenec

Beograd, 22. januarja. AA. **Davi ob 5.50 je med železniškima postajama Videm - Krško in Brežice, pri km 36.4 od Zidanega mosta eksplodiral peklenski stroj v direktnem vozu Berlin - Dunaj - Maribor - Zagreb - Sušak,** ki je bil priklopljen brzovlaku Dunaj - Zagreb. Ta voz je odpeljal iz Berlina včeraj 21. t. m. ob 7.50 zjutraj in prispel na Dunaj snoči ob 20.30. Tam so ga priklopili na južnem kolodvoru brzemu vlaku za Trst, odnosno Zagreb, ki je odpeljal z Dunaja snoči ob 21.30.

Takoj po eksploziji se je vnel plin za razsvetljavo; ogenj je objel ves vagon in je skoraj popolnoma zgorel.

Ko se je pripetila eksplozija, se je vlak takoj ustavil in so goreči vagon odklopili, obenem pa začeli reševati potnike v njem. **V vagonu je bilo 13 potnikov. Trije so bili pri eksploziji ubiti in so jih našli zoglenele v vagonu. Njihova identiteta še ni dognana.**

Od ostalih potnikov je lažje ranjen avstrijski državljan dr. Fritz Stern iz Gradca ter so ga takoj prepeljali v brežiško bolnico, kjer so mu nudili zdravniško pomoč.

Ko so odklopili poškodovani vagon, je brzi vlak nadaljeval vožnjo in je prispel v Zagreb z majhno zamudo.

Peklenski stroj je bil spravljen v sedežu enega izmed kupejev.

Ker vse do zdaj ugotovljene okoliščine dokazujejo, da so **spravili peklenski stroj v omenjeni vagon v inozemstvu, je oblast odredila, da se morajo vsi vagoni, ki pridejo iz Avstrije, na obmejnih postajah zamenjati z našimi.**

Na kraj nesreče je prišla preiskovalna komisija.

Nekatere podrobnosti

Krško, 22. januarja. M. Vsa okolica je pod vtisom peklenskega zločina, ki se je zgodil davi v bližini železniške postaje Videm—Krško. Nekaj minut pred 6. uro je zapustil nočni dunajski brzovlak postajo Videm—Krško in odpeljal proti Brežicam. Ko je brzel mimo vasi Stara vas, se je čula v enem izmed vagonov vlaka močna detonacija. Do eksplozije je prišlo v drugem kupeju II. razreda direktnega vagona Berlin—Sušak. Zdi se, da je bil peklenski stroj montiran pod sedežem v kupeju in tempiran za 6. uro.

Ob trenutku eksplozije se je mudil v III. razredu istega vagona sprevodnik Franjo Pavlečič. Le njegovi prisotnosti duha se je zahvaliti, da nesreča ni zahtevala več žrtev. Pavlečič je naglo potegnil za zasilno zavoro, tako da se je vlak takoj ustavil. Ves vagon je bil že v plamenih, ker se je po eksploziji vnel plin za razsvetljavo. Ogenj se je širil z veliko naglico, tako da so se ostali potniki, ki jih je bilo v vagonu 13, le s težavo rešili. Nekateri so zapustili vagon le napol oblečeni. V vagonu se je vozil v Beograd na zasedanje finančnega odbora Narodne skupščine tudi narodni poslanec za ptujski srez g. Lovro Petovar. Ker se ni mogel več rešiti po hodniku, ki je bil že ves v plamenih, je naglo skočil skozi okno in padel v jarek ob železniški progi. K sreči je ostal nepoškodovan. Trgovski zastopnik iz Gradca dr. Stern pa je vendarle stekel po hodniku, pri tem pa dobil hude opekline po obrazu in rokah, tako da so ga morali prepeljati v brežiško bolnišnico.

Življenje so izgubili trije potniki, ki jih doslej še niso mogli identificirati. Po izjavah sprevodnika pa so žrtve neki Avstrijec, neki Hrvat, ki je potoval z Dunaja s tem vlakom, in neki Slovenec, ki je stopil v vlak z vozno karto za III. razred, a je imel nesrečo, da je vstopil v II. razred in plačal razliko.

Direktni vagon Berlin—Sušak je popolnoma zgorel. Ker je obstojala nevarnost, da se ogenj razširi še na sosedna vagona, so iz njih takoj spravili vse potnike. Po velikem in požrtvovalnem naporu pa se je železniškemu osobju posrečilo odklopiti goreči vagon. Ker proga sama ni bila poškodovana, je mogel ostali del vlaka nadaljevati svojo pot proti Zagrebu, izklopljeni vagon pa so spravili na postajo Videm—Krško.

Na mesto nesreče je prispel prvi sreski načelnik iz Krškega g. dr. Tine Čuš, ki je odposlal na pristojno mesto tudi prvo poročilo. Ker pa se je atentat zgodil na teritoriju brežiškega sreza, je nekoliko pozneje prispel na železniško postajo v Krškem tudi sreski načelnik iz Brežic g. Brezigar s sodno komisijo. Iz Zagreba je prispel višji policijski komisar g. Miloš Simić z detektivi, iz Ljubljane pa policijski upravnik g. Keršovan. Že dosedanja preiskava je ugotovila, da je bil atentat povsem identičen z onimi, ki so bili izvršeni pred dvema letoma.

Posl. Petovar v Beogradu

Beograd, 22. januarja. M. Nocoj ob 20.25 je prispel z zagrebškim brzovlakom v Beograd narodni poslanec g. Lovro Petovar, ki je bil, kakor znano, v vagonu, v katerem je eksplodiral peklenski stroj na progi med postajama Videm—Krško in Brežice. Poslancu Petovarju so v Beogradu priredili zelo prisrčen sprejem. Na železniški postaji se je zbralo mnogo njegovih prijateljev, ki so mu čestitali k srečni rešitvi. Na postajo sta prišla tudi ministra dr. Albert Kramer in g. Ivan Puceli. Bilo je tudi mnogo senatorjev in narodnih poslancev, kakor tudi veliko število Slovencev, ki bivajo v Beogradu.

Barjanska organizacija JNS v Ljubljani

V četrtek, 18. t. m. je imela okrajna organizacija JNS na Barju v Ljubljani svoj redni občni zbor v gostilni Češnovar. Okrog 180 članov je prisostvovalo polaganju letnega računa agilnega odbora. Navzoči so bili tudi predsednik ljubljanske sreske organizacije JNS dr. Cepuder, sreski tajnik Parcer, predsednik šentjakobskega okrožnega odbora Marn in zastopniki številnih bratskih organizacij.

Predsednik Ivan Vrbinc je po uvodnem pozdravu pozval vse člane, naj se v bodoče še bolj strnejo v svoji organizaciji. Podpredsednik občinski svetovalec Rudolf Žitnik je nato podal pregled dela organizacije v preteklem letu. Organizacija na Barju ter njeni funkcionarji se predvsem zavedajo velikih socialnih potreb barjanskega okraja, ki spada v Ljubljani med najbolj siromašne ter pomoči potrebne. Zato je bilo delovanje osredotočeno na smotreno socialno akcijo. Pomoč Okrajne organizacije JNS na Barju, **ki jo je omogočila predvsem plemenita in velikodušna naklonjenost ljubljanskega poslanca ministra dr. Kramerja, je pomagala iz najhujšega pomanjkanja 263 barjanskih družinam s 1023 družinskimi člani.** Te številke pričajo o zares ogromnem delu organizacije. Udejstvovala pa se je prav pridno in uspešno tudi pri kulturnem, gospodarskem in propagandnem delu. Predsedniško poročilo pohvalno omenja prireditveni odsek pod vodstvom Josipa Marna, socialni odsek pod vodstvom Cirila Tavčarja in gospodarski odsek pod vodstvom Skubica; zahvaljuje se za neumorno delo tajniku Kramarju in blagajniku Dermoti ter za podporo šentjakobski okrožni in ljubljanski sreski organizaciji JNS. Ob zaključku je podpredsednik še ponovno podčrtal veliko naklonjenost ljubljanskega poslanca dr Kramerja Barjanom, ki jih je ob priliki velike povodnji osebno obiskal ter jim naklonil svojo veliko gmotno in moralno podporo. Predlagal je zato, da se odpošlje dr. Kramerju pozdravna in zahvalna brzojavka. Predlog je bil z velikim navdušenjem sprejet.

Tajnik France Kramar je poročal predvsem o organizatornem in administrativnem delu ter podčrtal v nadaljnjih svojih izvajanjih potrebe in težkoče barjanskega okraja. Blagajnik Josip Dermota je navedel številčne podatke o uspešni socialni akciji organizacije, ki je predstavljala preko 19.000 Din izdatkov, celokupni blagajniški promet pa je dosegel znesek 40.000 Din. Na predlog revizorja Majcena je bila blagajniku in celemu odboru izrečena razrešnica. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen dosedanji odbor z neznatnimi osebnimi spremembami. Zborovalci so pri tej priliki priredili odboru tople ovacije.

Podpredsednik sreske organizacije dr. Josip Cepuder, navdušeno pozdravljen, je v lepem govoru poročal o politični situaciji ter pozval ob zaključku vse navzoče k zvestobi strankinim idejam in strankini disciplini. Predsednik šentjakobskega okrožja JNS Franc Marn je orisal položaj stranke, pravice in dolžnosti članov, ter poudaril veliko delo ljubljanskega poslanca dr Kramerja, ki ga opravlja z največjo požrtvovalnostjo in nesebičnostjo v lokalni in široki državni politiki. Pozval je navzoče, da s svojim zaupanjem, s svojim delom in s svojimi stvarnimi zahtevami podprejo delo poslanca in vseh vodilnih faktorjev v stranki. Tudi njegova izvajanja so bila sprejeta z viharnim odobravanjem.

Italijanske finance

Rim, 22. jan. Po uradnih poročilih o italijanski trgovinski bilanci v preteklem letu je znašala vrednost celotnega uvoza v Italijo 7.392.397.000 lir, vrednost izvoza pa 5.939.330.000 lir. Italijanska zunanja trgovina je bila potem takem lani pasivna za skoraj poldrugo milijardo lir. Tudi l. 1932. je znašal primanjkljaj približno tolikšno vsoto, le da sta vrednosti uvoza odnosno izvoza znašali 8.267.561.000 odnosno 8 milijard 811.113.000 lir.

Finančno ministrstvo je objavilo tudi uradne podatke o stanju državnega proračuna dne 31. decembra preteklega leta. V svojem poročilu ugotavlja, da so državni izdatki v prvih šestih mesecih tekočega finančnega leta znašali manj, kakor so pričakovali, državni izdatki pa so ostali v mejah proračuna. Deficit državnega proračuna za prvih šest mesecev finančne dobe 1933-34 je znašal omenjenega dne 2360 milijonov lir. Državni notranji dolgovi so se povišali na 98.029 milijonov lir. Obtok bankovcev je znašal 31. decembra 13.243 milijonov lir.

Iz prosvetne službe

Beograd, 22. januarja p. Dosedanji docent na medicinski fakulteti v Ljubljani dr. Alija Košir je imenovan za izrednega profesorja za histologijo v 4. skupini 2. stopnje. Za eno položajno skupino sta napredovala na filozofski fakulteti dr. Oskar Reja in profesor ne drž. srednji tehniški šoli v Ljubljani inž. Leon Novak.

Iz prometne službe

Beograd, 22. januarja. p. Za prometne uradnike so bili imenovani uradniški pripravniki: Josip Paternost, Jakob Šegula, Anton Topolovec, Dragomir Jordan, Franjo Hrovatin, Oktavijan Sužanj, Ivan Caf, Jožef Derganc, Janez Izlakar in Ciril Adam v področju železniške direkcije v Ljubljani. Za eno položajno skupino je napredoval uradniški pripravnik Karel Benini, uradniški pripravniki Leopold Erjavec, Miroslav Štrajber in Jožef Robič pa so bili imenovani za pomožne nadzornike, prva dva pri elektrotehničnih pripravah, poslednji pri brzojavnih.

Iz veterinarske službe

Beograd, 22. januarja p. Dosedanji ministrski tajnik g. Matej Kavran je bil imenovan za višjega veterinarskega pristava na obmejni veterinarski postaji v Kotoribi.

Hud potres v Turčiji

Carigrad, 22. januarja p. Davi so registrirali v Carigradu močan potres. Potres je bil zabeležen tudi v Ankari. Prebivalstvo se je zelo vznemirilo.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za torek: Mirno vreme, po večini jasno, ponekod nizka megla, zjutraj mraz, tudi podnevi okoli ničle.

Naši kraji in ljudje

Dimitrije Davidović prvi srbski novinar

Beograd, 22. januarja

V zvezi s proslavo 100letnice prvega časopisa na srbskem področju »Srbskih Novin« se je vršila včeraj v Zemunu lepa spominska slavnost, posvečena zemunskemu rojaku, prvemu srbskemu poklicnemu novinarju in prvemu uredniku »Srbskih Novin«, Dimitriju *Davidoviću*. Proslava se je vršila v lepo okrašenem dvorani Narodnega doma in udeležili so se je člani odbora za proslavo 100letnice »Srbskih Novin«, zastopniki beograjske sekcije Jugoslovenskega novinarskega udruženja, mnogi književniki in javni delavci ter zastopniki in mnogoštevilni člani vseh zemunskih narodnih in prosvetnih društev. Spominski govor je govoril predsednik zemunske občine dr. Miloš Čorić, ki je slikovito opisoval življenje zaslužnega zemunskega rojaka, prvega srbskega novinarja Davidovića.

Davidović je bil poln sremskega temperamenta in velike smelosti. Že kot dijak Sremskih Karlovcev je po svojih duševnih sposobnostih nadkriljeval sošolce, ni pa našel pravega zadoščenja v vsem tem, kar so nudile tedanje šole. Ko je dovršil gimnazijo, se je zatekal k raznim panogam znanosti, studiral je pravo potem filozofijo, naposled celo medicino, pustil pa je vse v nemar v prepričanju, da je več vredno požrtvovalno delo med narodom kakor pa vsi poklici, ki jih odpirajo diplome. Tako je postal prvi srbski poklicni novinar in vedno je imel pred seboj dve idejni smeri: pri delu so ga vodili nauki iz preteklosti naroda ter zgledi vseh dobrih in velikih stremljenj iz tujega sveta.

Leto 1834., ko so bile ustanovljene »Srbske Novine« in ko je Davidović nastopil svoje uredniško mesto, ima velik pomen za ves naš narod, kajti »Srbskim Novinam« so sledile kmalu Gajeve »Narodne Novine« in oba lista sta imela že v začetku isto ideologijo, ki je po 100 letih oživotvorjena v jugoslovenski državi.

Človek in gozd

Kakor je »Jutro« že večkrat omenjalo, je Hrvatsko planinsko društvo »Mosor« v Dalmaciji pokrenilo hvalevredno in zelo pomembno akcijo za pogozdovanje goljav. Odlični javni delavci in ljubitelji prirode, ki stoje na čelu te akcije, so takoj uvideli, da je v prvi vrsti potrebna propaganda med ljudstvom, da bi narod spet začel ceniti gozdne nasade. Društvo je zaradi tega organiziralo serije predavanj v raznih krajih. Na teh predavanjih razlagjo strokovnjki poslušalcem pomen in važnost gozdov, naglašujoč žalostno dejstvo, ka je človeštvo v svojem razvoju v mnogih deželah do 18. in do 19. stoletja popolnoma pozabilo gozdove in kako so se uničevanja gozdnih nasadov v mnogih krajih bridko maščevala. Žalostne posledice izsekanih gozdov so posebno očitne na našem primorju in v Južni Srbiji. Tem pokrajinam nasproti pap rikazujejo predavatelji velik pomen gozdnih kultur v severnih državah. Tam se goji pravi kult gozda, ki ima vidne dokaze v napisih, ki jih vidimo ob vhodu v gozdne nasade. Taki napisi rotijo in opominjajo človeka:

Popotnik, ko greš mimo, pazi, da me ne oškoduješ, kajti jaz sem toplota tvojega ognjišča v mrzlih nočeh zime, prijateljski hlad pred pekočim soncem. Moj plod osvežuje grlo in gasi žejo, kadar potuješ. Jaz sem šlem tvoje hiše, deska tvoje mize, postelja, na kateri počivaš, in les, iz katerega gradiš svoje ladje. Jaz sem držalo tvoje motike, vrata tvojega doma, les tvoje prve in zadnje postelje — zibelke in krste. Jaz sem kruh dobrote in cvetje lepote.

Iz šahovskega življenja

Ljubljana, 22. januarja

Slovenci so že od nekdaj čislali šahovsko igro, ki se je posebno v zadnjih letih silno razširila zlasti po deželi, kjer imamo vse polno šahovskih klubov. Šaha pa v manjših krajih ne goje smotreno, kakor ga na primer v Ljubljani naš šahovski klub. Zato je Ljubljanski šahovski klub na svojem zadnjem občnem zboru sprožil idejo, da bi se ustanovila slovenska šahovska zveza in je v ta namen izvolil posebni pripravljalni odbor s predsednikom arh. Costaperario na čelu. Že sedaj je zlasti na deželi veliko zanimanje za zvezo in prihajajo na LŠK dnevno tozadevni dopisi in vprašanja. Pripravljalni odbor je sklical za to sredo sestanek, kjer naj bi se med LŠK in pripravljalnim odborom sprejeli potrebni sklepi, da bi se mogla ideja šahovske zveze uresničiti že prihodnji mesec. LŠK že danes javlja vsem klubom, da naj se tozadevno obračajo nanj, obenem pa stavlja na razpolago svoje prvorazredne igralce v svrho prirejanja simultank po deželi.

Za ljubljanske prijatelje kraljevske igre pripravlja LŠK zanimivo predavanje in je v ta namen pridobil našega velemojstra univ. prof. dr. Milana Vidmarja, ki je gotovo najbolj poklican, da o tem predava. Predavanje bo najbrž že konec t. m. Velemojster bo spregovoril o šahu kot boju, o šahovskem življenju in entuziazmu, nad vse zanimive pa bodo sličice, ki jih bo dr. Vidmar podal iz svojega šahovskega življenja. Saj je sodeloval na skoro vseh pomemmbnejših mednarodnih turnirjih in se sestal z vsemi šahovskimi velemojstri, ki imajo vsak svoje posebnosti. Osebnost predavatelja je najboljše jamstvo, da bo predavanje zelo zanimivo. O predavanju bomo še poročali.

Umorjena priča nerazjasnjenega zločina

Starko, ki je pričala o umoru geometra Vešovića, so spravili s poti neznani zločinci

Beograd, 21. januarja

»Jutrovim« bralcem je brez dvoma še dobro v spominu umor geometra Milenka Vešovića, čigar razmesarjeno truplo so 13. januarja leta 1932. našli v prvih jutranjih urah na železniškem tiru pri Veliki Plani, postaji na progi Beograd-Niš. Prvo preiskavo o tem dogodku je vodil tedanji sreski poglavar v Vel. Orašju, Dragiša Stojković, in se je ugotovilo, da se je Vešović ponesrečil: ali padel z vlaka ali pa zašel pod vlak. Preiskava je tako zastala, dokler je ni vzel v roke preiskovalni sodnik v Vel. Orašju ter so potem za umor geom. Vešovića odgovarjali pred okrožnim sodiščem v Smederevu Zarija Milovanović, bivši visokošolec in posestnik, Čira Ristićeva, učiteljica ter Dragoljub Babič-Ivanović in Nikola Milič, kmeta, vsi iz Starega Adžibegovca, a poleg njih še neki Radivoje Todorović za napeljevanje prič h krivemu pričanju. Okrožno sodišče v Smederevu je vse obtožence, izvzemši Todorovića, oprostilo, smatrajoč, da njihova krivda ni dovolj dokazana, in je to razsodbo pred kratkim potrdilo tudi kasacijsko sodišče v Beogradu. Glavna priča, na katere izpovedbo se je naslanjala obtožba, je bila nad 80 let stara ženica Velika Stanojevićeva, ki je po naključju izvedela, kako je končal geom. Vešović.

Nekega dne po Vešovičevi smrti je prišel k njenemu bolnemu sinu Milić. Starka je bila na dvorišču in je skozi odprto okno slišala ves njun pogovor. Tu je slišala, da je bil pri Vešovićevem umoru soudeležen tudi njen sin. Umor da je zasnoval Zarija Milovanović. Zvabili so geometra v stanovanje učiteljice Ristićeve, njegove in Milovanovićeve ljubavnice, ga zadavili in potem z vozom prepeljali do proge pri Veliki Plani ter ga položili na železniški tir, da ga je povozil vlak. Starka je tedaj molčala zaradi svojega sina. Ko pa so njega menda prav isti ljudje ubili tik ob kraju, kjer je vlak povozil Vešovića, ne da bi jih bila pravica razkrila, je starka prišla na dan z resnico. Sodišče pa ni smatralo njenega pričevanja za dovolj prepričljivo in je obtožence oprostilo.

Starka Velika se je po oprostitvi obtožencev kmalu začela pritoževati, da se ne čuti varna, da ji nekdo, pač zaradi njenega pričevanja, grozi s smrtjo. Stanovala je v lastni hišici s svojim oženjenim vnukom, s katerim pa se ni prav dobro razumela in mu tudi ni zaupala, sluteč pač, da je pod vplivom njenih sovražnikov. Živela je tako sama zase in se je zvečer, preden je legla, skrbno zaklepala ter je celo vrata podstavljala z motiko. V petek proti večeru se je starka vrnila domov iz sosedne vasi, kamor je šla po opravkih, in sosedje, ki so jo videli, niso opazili na njej nič nenavadnega. Zaprla se je v svojo sobico, kakor navadno. Včeraj zjutraj, ko je ni bilo iz sobe, je njen vnuk, kakor trdi, siloma odprl vrata in našel starko na postelji mrtvo. Oblasti so bile takoj obveščene.

Sodna komisija iz Vel. Orašja je nemudoma prišla v Stari Adžibegovac in kar najnatančneje izvršila ogled. Pri ogledu sta sodelovala dva zdravnika in se je potem zapisnik odposlal državnemu tožilcu v Smederevo. Starkino truplo vsaj na prvi pogled ni kazalo nikakršnih znakov nasilstva in bi se torej moglo misliti, da je Velika umrla naravne smrti. Pravijo, da je to ugotovilo tudi raztelesenje starkinega trupla. Z druge strani pa se meni, da se je ta trditev raznesla med ljudi le zato, da bi razkritje resnice ne oviralo poteka nadaljnje preiskave, pač preiskave proti ljudem, katerim je bilo pričevanje starke Velike tako neprijetno in nevarno, pa so ji hoteli za vedno zapreti usta.

Zanimivo je, da je to sedaj že druga smrt med ljudmi, ki so bili v zvezi s smrtjo geom. Vešovića. Prvega je zadela Velikinega sina, ki je po njenem pričevanju sodeloval pri umoru, druga pa je bila ona sama. Nikola Milić, nedolžni poštenjak, ki naj bi bil tudi sodeloval pri umoru, sedi v ječi zaradi zločina ropa. Učiteljica Ristićeva je odpuščena iz državne službe. Bivši velikooraški sreski načelnik Stojković pa bo te dni stal pred smederevskim okrožnim sodiščem, obtožen, da je oviral preiskavo proti morilcem geom. Vešovića.

Smrt za smrtjo, sodba za sodbo, zločini pa ostajajo slej ko prej nerazjasnjeni.

Prvenstvena tekmovanja LZSP

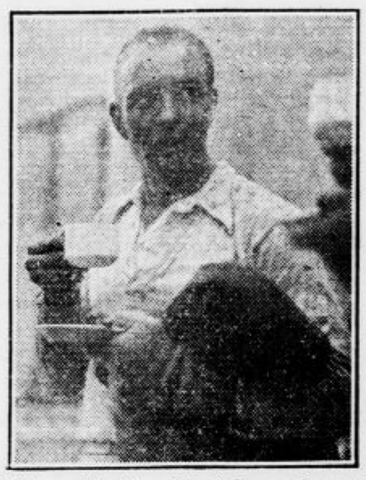

Stehlik, vaditelj naših tekmovalcev se na cilju krepča s čašo čaja

Tone Dečman (Sm. kl. Ljubljana) si je priboril kar štiri prvenstva: v kombinaciji, skokih in visokošolskem prvenstvu Ljubljane in Jugoslavije.

(Poročilo s slikami na 7. strani.)

Kako izvabljajo denar

Kamnik, 22. januarja

V neki vasi, ki leži dve uri hoda visoko v hribih v kamniški okolici, se je pred kratkim oglasil mlajši človek prijetne zunanjosti in uglajenega vedenja in se predstavil kot zastopnik renomirane kamniške tovarne. Trdil je, da potrebuje tovarna večje število novih delavcev in da on sprejema prijave. Seveda se je takoj oglasilo večje število mladih fantov, ki bi radi dobili delo. Zastopnik tovarne jim je ponudil v podpis pogodbo, s katero se obvežejo, da bodo res prišli na delo. Da bo pa tovarna lahko zanesljivo računala na njihov nastop v službi, morajo položiti skromno kavcijo 100 Din. Delavcem se je zdelo čudno, da tovarna zahteva kavcijo, vendar pa so jo nekateri plačali, saj jim je zastopnik zagotavljal, da jo bodo ob nastopu službe dobili nazaj.

Delavci so težko pričakovali, kdaj jih bo tovarna pozvala na delo. Nekdo, ki je »zastopnika« spremil v Kamnik, je hotel zvedeti, kdaj bo dobil službo. Ta pa ga je peljal k nekemu znancu, katerega je nazval gospod »poslovodja« in mu zagotovil, da bo najbrž že prihodnji teden pozvan na delo. V tovarni so bili zelo začudeni, ko je prišel delavec in pokazal na koščku papirja spisano potrdilo, s katerim se je zavezal priti na delo v tovarno. Kot zastopnik tovarne je bil podpisan »inženir Savelj«, ki je seveda neznan. Ko je delavec še povedal, da je položil 100 Din kavcije, so takoj spoznali sleparijo in naznanili zadevo orožnikom. Ti so lažnega »zastopnika« aretirali, na orožniški postaji pa so se že oglasili štirje delavci, ki so bili ogoljufani za kavcijo. Nekdo je celo na mestu kavcije založil 5 dolarski cekin. Aretiranec je brezposelni mehanik in je doma nekje iz Štajerske. V Kamniku se je mudil samo dva dni.

Hrib se podira

Ptuj, 22. januarja

Ni še dolgo, ko smo poročali, da se je iz graščinskega hriba grofa Herbersteina odtrgala velika skala, iz katere so dobili 40 hubičnih metrov materiala. Že takrat smo opozorili na nevarnost, da se lahko odtrga še druga skala. Česar smo se bali, se je tudi zgodilo: odtrgali sta se zdaj še dve skali, mnogo večji kakor zadnjič. Prva skala se je zavalila v dolino ponoči na 20. t. m., druga pa tega dne dopoldne. Lavina je napravila občutno škodo posestniku, sodnemu kancelistu g. Pinterju. Skala je obstala tik ob strehi hiše in poškodovala ostrešje, na drugi strani pa tudi klet, ker se je tam podrl oporni zid.

Da so se začele valiti take lavine v dolino, je po sodbi strokovnjakov glavna krivda v tem, ker se je pustilo na hribu rasti drevje, katerega korenine so skozi stoletja prodrle v skalne razpokline, ki so vedno bolj popuščale. Izdatne padavine v zadnjem času so katastrofo pospešile. Potrebno je, da se tam teren pregleda po strokovnjakih in da se store potrebni ukrepi.

Komedija mladostnih grehov

Ljubljana, 23. januarja

V soboto so Šentjakobčani prvikrat uprizorili burko »Mladostni grehi«, ki po svoji snovi od daleč spominja na znano komedijo »Trije vaški svetniki«. Družina mož in žena se ob pojavu štirinajstletne deklice, ki je v resnici sad davnega trenutnega srečanja med mladim, oboževanim pisateljem Elsnerjem in slovito cirkuško jahalko Marietto Oceano, a je štirinajst let skrita doraščala v samostanu, zaplete v nerodne, smešne položaje. Ugledni poročeni gospodje brskajo po svojem spominu in se izpovedujejo svojih grehov in cela vrsta žena se požene v tekmo za vprašanje, kateri naj pripade otrok. Možgrešnik in žena, ki vse razume in vse odpusti, si v komadu stojita nasproti, tako da bi ga človek lahko smatral za feministično nadahnjeno tendenčno delo, če ne bi bili odnosi moža in žene v teh »Mladostnih grehih« obravnavani na malo prolahek, prelahkomiseln način in če ne bi bili značaji oseb malo preveč kar tako streseni iz rokava. Na koncu najde vsa stvar svojo rešitev pred sodiščem.

V režiji g. *Košaka* so »Mladostni grehi« našli prijeten okvir, čeprav se je na prvem večeru, zlasti posameznim igralcem, poznalo, da oder s težavo dohaja vse naloge, ki mu jih stavlja izredno obsežna produkcija — saj se premiere v dvorani Mestnega doma kar vrste druga za drugo. Med mnogo in malo grešnimi možmi, ki jih igrajo gg. Kunc, Urbič in Lavrič, je g. *Lavrič* v rentierju Henriju de Villers podal odlično dograjeno kreacijo, ki je visoko dominirala nad vso igro. Simpatične, lepe žene, ki s široko dušo izpirajo grehe svojih mož — in mimogrede tudi svoje grehe — so bile gdč. Baranova, Pirčeva in Gorjupova. Ga. Wrischer-Petrovčičeva je cirkuško jahalko prijetno odela v svojo znano eleganco. Dva majhna, prisrčna ženska lika sta podali gdč. Grumova in Levarjeva. Stroga sestra prednica, ki jo usoda zaplete v to močvaro greha, je bila ga. Bučarjeva. Po svoje dovršeno podobo karikiranega varuškega sodnika je ustvaril g. Karus.

Pri boleznih želodca, črevesja in presnavljanja privede uporaba naravne **»Franz Josefove« grenčice** prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaška izvedenja poudarjajo, da se **»Franz Josefova« grenčica** zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Na večeru Jadranske straže v Ljubljani

je bilo zbranih lepo število slovanskih narodnih noš, ki so povzdigovale pestrost lepe prireditve. Na sliki je trojica noš, ki se je

še prav posebno odlikovala tako po originalnosti kakor po lepoti: soproga češkoslovaškega generalnega konzula dr. Ševčika, soproga dr. Kmeta in naša znana plavalna sportnica hčerka prof. dr. Bradača.

Čeprav ste danes zdravi, lahko že jutri zbolite na gripi, angini itd. Mislite v tem slučaju na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križ, ki Vam jamči za njihovo pristnost.

V. z.: »JUGEFA« k. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

DANES
SESTRA ANGELIKA
pretresljiva drama iz življenja. Ljubezen in bol za samostanskim zidom
Zvočni kino IDEAL
Predstave ob 4., 7. in 9.¼ uri
Cene 4.—, 6.— in 8.— Din

Don Jose Mojica
španski tenor poje v
Alahov zakon
razkošne pesmi orijenta. Harem, plesi, zabave. Ljubezen mladega šejka
Zvočni kino DVOR
Tel. 27-30
Predstave danes ob 4., 7. in 9.
Cene 2.—, 4.—, 6.— in 8.— Din

KULTURNI PREGLED

Umetnikova izpoved

Kot dvanajsti zvezek »Slovenskih poti«, zbirke, ki jo izdaja Tiskovna zadruga v Ljubljani, je pravkar izšel spis slikarja Franceta Kralja »Moja pot«. S posebnim zanimanjem vzameš v roke to lično, 80 strani obsegajočo, z mnogimi slikami opremljeno knjižico, ki je po svoji vsebini nenavaden pojav v slovenski prozi.

Avtor je eden najznačilnejših naših likovnih umetnikov. Obenem s svojim bratom Antonom je kmalu po vojni vzburkal naše umetnostno življenje in postal predstavitelj mlade, takrat še avantgardne umetnosti. Okrog bratov Kraljev so se pričeli zbirati mladi slikarji in kiparji; nastalo je tisto živo kvašenje, ki označuje zlasti prvih deset let po prevratu. Konflikti mlade umetnosti s splošnim okusom in s tradicijo so bili mnogo ostrejši kakor pred vojno nastop naših modernistov impresionističnega značaja. Brata Kralja sta bila zlasti v prvi razvojni fazi, v razdobju, ko je bil ekspresionizem modno geslo mladih duhov, najbolj opazljiva novotarja med slovenskimi likovniki. V nadaljnjem razvoju je tudi njuna umetnost stilno zašla na ogod gravitacijskega področja nove stvarnosti, vendar ji ni podlegla. Izmotala se je iz vseh vplivov in hodi svoja samorodna pota, določena po osebnosti obeh bratov-umetnikov. Danes smo kajpak še preblizu tem stvarem in umetnika sta še vedno v tvornem razvoju, da bi si bili mogli usvariti definitivno sodbo o vrednosti nove umetnosti, ki je našla v tem Kastorju in Poluksu na našem umetnostnem nebu dve vidni središčni točki. Tem bolj pa nas lahko zanima osebnost mladih umetnikov. France Kralj je prav zaradi tega spisal svojo knjigo.

Značaj »Moje poti« je avtor karakteriziral tako-le: »V pričujoči knjigi sem popisal svoj rojstni kraj, nagonsko in spoznavno življenje v zgodnji mladosti, za časa šolanja najlačje vtise, ki so odločevali v mojem razvoju. Doživljaji niso nanizani po redu, — veže jih globlja notranja vzročnost. Na dan, šestin dvajsetega septembra tisoč devetsto triintrideset, ko sem dopolnil osemintrideseto leto, in čutim, da je glavni del mojega kvalitetnega ustvarjanja še pred mano« (v knjigi reproducirano v faksimilu).

Spis je razdeljen v tri dele. V prvem pripoveduje France Kralj o svojih otroških letih. Če pozneje preidemo k čitanju drugega in tretjega dela, smo kar presenečeni, s kakšno literarno virtuoznostjo je pisec obdelal mladostne vtise. Njegov slog je sočen, jezik krepak in polnokrven, posamezne slike so podane z literarno paleto, ki jim je zlasti na nekaterih značilnih mestih dala kar presenetljivo slikovitost. Kralj je po rodu iz klasične pokrajine slovenske literature, ožji rojak Trubarja, Levstika, Stritarja in Jurčiča. Dolenjsko pokrajino z njenim hribovjem in valovito ravnino, s cestami in vasmi, z ozkimi dolinami med bregi in prvimi kraškimi kotanjami gleda s kiparskim očesom in ume tudi z besedo orisati njen relief. Še polnejši so Kraljevi opisi vaškega življenja, n. pr. dela na polju, otroških iger in svobodnega potepanja v naravi, kmečkih navadi, bučnih svatb in drugih doživljajev. Njegova opisa žetve in svatbe nas po svoji slikovitosti spominjata brabantskih mojstrov. Človek se nehote spomni likov Rubensa in prav posebno še Pietra Brueghla. V pripovedovanju svojih vtisov iz mladosti je Kralj na nekaterih mestih odkritosrčen kakor Rousseau in daje polteni sliki in mastni primerjavi prednost pred tistim zlaganim jeclianjem in tremi ali več pikami, ki so jih nekoč delali pisatelji na tako zvanih kočljivih mestih. Njegov dolenjski kmet ni idealiziran, zato v tej knjigi ni papirnat. Pred letom dni smo se razburjali zaradi »Veselega vinograda«, češ, da naši Dolenjci niso kakor veseli kmetje ob Renu. Toda slovenski slikar Madon in mož pozitivno katoliške zavesti nam s častivredno odkritosrčnostjo pripoveduje n. pr. o »pravem bohotnem plesu« na dolenjski gostiji, ko se pomešajo »ženske, tesno povite od močnih, kosmatinskih in lopatastih lakti, ta zajeta od fanta, preoblečenega v ženesko maškaro, druga od moške maškare, tretja od svata... Trebuhi so se jim krčili, debele zadnjice izpenjale, glave nihale, senca palila, lepile veke, vse je kazalo, da jih je obsedel živi bog pijanosti, omamni bog sle, ki jih je po blesteči uvodni lepoti zapeljal v pohoto ter razpalil kri od kolen do lakti in vratu...« Ali nas ne spominja »veselo-vinogradniških slik«, ko so v »hišah vse do zgodnjega jutra grulili opojni vzdihi med poškripavanjem zakonstih postelj, ko da jih tlači mora...« Žal da je pri nas malo avtorjev idealistične usmerjenosti tako iskrenih v stvareh resničnega življenja, kakor je France Kralj v tej knjigi. Zaradi tega so njegovi spomini na mladost tako močni in sveži.

Zanimivo je, kako se v avtorju in potlej tudi v njegovem mlajšem bratu že zgodaj pojavlja kiparski in slikarski talent; koliko so te lastnosti dedne, priča pripovedovanje o pisateljevem očetu.

V drugem delu opisuje Kralj svoje življenje v letih 1906.—1920. To je bila doba šolanja, doba, ko se je njegov prirojeni talent oblikoval in dozoreval v ljubljanski strokovni šoli, pa na akademijah na Dunaju in v Pragi. Ta del prehaja zlasti v drugi polovici iz opisovanja doživljajev v meditacije in v razglabljanje o nekaterih važnih problemih kiparskega in slikarskega ustvarjanja. Posebno živo in za Kralja značilno je opisana ura iz anatomije v secirni dvorani dunajske klinike. Za idejno presojanje Kraljeve poznejše slikarske in kiparske umetnosti so zanimiva njegova razglabljanja o Michaelangelu in Leonardu da Vinciju.

V tretjem delu je Kralj opisal dobo po l. 1920., ko je »moral stopiti v življenje, stopiti kot človek in ne kot abstrakten fantast.« To je razdobje njegovega prvega živahnega uveljavljanja v javnosti, prvih razstav in prvih konfliktov z našo sredino in njenim povprečnim okusom. Leta avantgardnih gesel in programov. Tu prehaja iz prvotnega opisovanja doživljajev, vtisov in opazovanj vedno bolj v sumarične opise, v raztrgane beležke, v kritiko naših razmer in v polemično ironijo. V primeri s prvim delom, ki je poln in izdelan ter z drugim, ki je vzlic vedno večji premoči meditativnega življa nad narativnim še vedno zaljučen, je tretji del fragmentaren in površen. Videti je, da avtor nima do tega razdobja svojega življenja zadostne distance, da je še ves v njem in da tu ne more biti tako iskren in jasen, kakor je bil v prvem delu. Čitatelj bi mislil, da bo avtor na tem mestu določneje orisal svoje svetovnozorne in življenjezorne poglede, opredelil svoje stališče v temeljnih vprašanjih časa in podobno. Upajmo, da avtor še kdaj napiše nadaljevanje »Moje poti« od drugega dela dalje tako iskreno in temeljito kakor v prvih dveh delih. Radi verjamemo, da je tu treba počakati in se začasno zadovoljiti z beležkami. Sedanjost vsakega človeka je fragmentarna in nepregledna.

Avtor zaključuje svoje delo s to-le umetniško izpovedjo:

»Novodobna umetnost za človeštvo še nima svoje polne veljave: odmiranje starodobno uvežbanega okusa uživalcev kakor ustvarjalcev se vrši zlagoma, z rodom. Njen razvoj se giblje za enkrat šele v osnovah, začetku. Morda bodo pretekla dotlej še desetletja, morda stoletja, lahko zatonejo tisočletja, zastane in se zopet obnovi njen razvoj, da bo dosegla svoj skrajni razvojni višek in se v svojih kvalitetah izčrpala. Morda pa se celo izkaže, da je bila kakor stara za časa Phidija ali novejša za časa Michelangela, tako tu-

DANES VELEFILM LEPOTE IN RAZKOŠJA ORIJENTA

RAMON NOVARO MADGE EVAUS

V

SIN INDIJE

DALJNA INDIJA V VSEM SVOJEM ČARU IN LEPOTI. LJUBEZEN MLADEGA RADŽA

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

PREDPRODAJA VSTOPNIC 11.—½15. PREDSTAVE OB 4., 7.¼ in 9.¼

NOV PARAMOUNTOV ŽURNAL

Domače vesti

• **Z ljubljanske univerze.** Na univerzi kralja Aleksandra v Ljubljani sta imenovana dr. Alija Košir za izrednega profesorja histologije in v 2. stopnji četrte položajne skupine in Oskar Reya za asistenta na filozofski fakulteti ljubljanske univerze v 6. položajni skupini.

• **Izpremembe v poštni službi.** Napredovali so: za računske uradnike 6. položajne skupine Fran Leben, Vinko Slamič, Fran Rifelj, Josip Pogačnik in Rudolf Lukež; za uradnike 6. skupine Janko Firbas, Ana Žigur, Elza Novak, Franc Bareto, Gregor Hribar, Pavla Ciuha, Mihaela Horvat, Pavla Zabukovec, Otilija Kambič, Rajko Koricki, Marija Šraj, Vekoslav Božič, Dora Keržan, Marija Gorjanec, Frančiška Kastelic in Justina Blinc; za uradnike 7. skupine Antonija Černjač, Meta Gostinčar, Marija Štrukelj, Ivana Vindišar, Josipina Naglič, Pavel Žak, Frančiška Oblak, Mihaela Vidali, Matilda Bervar, Fran Turk in Anica Razlag; za tehničarja 8. položajne skupine Josip Čuček; za uradnika 8. položajne skupine Ana Pervanovič; za praktičnega tehničarja 9. skupine Iv. Kavčič; za telefonistko 8. skupine Frančiška

V LUČKAH...

Zemljič; za manipulante 9. skupine Miroslava Klemenčič, Josipina Leske, Gabrijela Spacapan, Vladislava Mikuž, Angela Šavpah, Anton Sever, Danica Serajnik, Josipina Ferjančič, Frančiška Hladnik, Alojzij Ljubič, Anton Švajger in Frančiška V senjak; za zvaničnike 1. skupine Josipina Ferjančič, Josip Bobner, Valentin Pahor, Martin Bezjak, Ignacij Dvornik, Leopold Koler, Ciril Možina, Franc Kotnik, Franc Kranjec, Tratenšek in Blaž Jagodič; za zvaničnike 2. skupine pa Ivan Pignar, Josip Vobner, Valentin Pahor, Martin Bezjak, Ignacij Dvornik, Leopold Koder, Ciril Možina, Franc Kotnik, Franc Kranjec, Jurij Tratenšek in Blaž Jagodič.

• **Dvotedenski kmetijski tečaj v Križah pri Tržiču.** V Križah pri Tržiču bo od 6 do 18. februarja dvotedenski kmetijski tečaj, ki ga priredi sresko načelstvo v Kranju po nalogu banske uprave. Slovesna otvoritev bo 6. februarja vsak dan od 14. ure do večera. Tečaj bo velike važnosti za ves tržiški okoliš. K tečaju bodo imele pristop vse nad 16 let stare kmečke osebe obeh spolov. Prireditvi želimo obilo uspeha.

• **Socialni davek v Zagrebu bo vrgel** okrog 3 milijone dinarjev in se vršijo sedaj med predstavniki mestne občine in raznih društev ter ustanov posvetovanja, na kak način bi se dali ti dohodki porabiti najbolj produktivno, da bi se mesto v čimvečji meri rešilo perečega problema brezposelnosti. Najprej je treba uvesti obsežna javna dela, za katera ni potrebno nobeno strokovno znanje. Nadalje pa razmišljajo tudi o tem, na kak način bi se dala dvigniti gradbena delavnost. V najkrajšem času bo posebna komisija preglelala periferijo, da izvede parcelacijo na večjem kompleksu zemljišč.

• **Tri nove osnovne šole otvarjajo v Zagrebu.** Otvoritev teh šol je posledica vedno večjega naraščanja števila prebivalstva. Če se bo število prebivalstva v Zagrebu povečavalo kakor v zadnjih treh letih, bo potrebno v Zagrebu vsako četrto leto otvoriti po dve novi osnovni šoli, da bi se na ta način preprečila prenatrpanost v razredih dosedanjih osnovnih šol.

• **Umetnine na otoku Krku.** Vseučiliški profesor dr. Artur Schneider, ki je ravnatelj Strossmayerjeve galerije slik, je kot odposlanec Jugoslovenske akademije znanosti v Zagrebu pregledal umetnine na otoku Krku ter jih obširno opisal v letopisu akademije. V tej svoji razpravi navaja, da je obhodil vseh 30 naselbin na otoku in da je v 15 našel važne umetnine. Umetnine je našel v Aleksandrovu, v Baški Dragi, Jurandvoru, Klimnu, Košljunu, Krku, Njivici, Omišalju in Vrbniku. Večina umetniških slik in kipov je v tamošnjih cerkvah, mnoge umetnine pa bi bilo treba restavrirati in sploh spraviti na varnejša mesta.

• **Urejevanje sušaškega pristanišča.** Odbor za vzdrževanje cest v sušaškem pristanišču je sklenil, takoj pričeti s popravljanjem Supilove obale, to je dela navzdol Mrtvega kanala. Železniška direkcija je dala na razpolago toliko kamnitih kock, da bodo lahko tlakovali površine od 700 kv. metrov. Mestna občina pa je odobrila posojila v znesku 200.000 Din. Po programu bodo tlakovali okrog 2000 kv. metrov obalnih cest ter šele pozneje začeli z drugimi deli sistematične ureditve pristanišča.

• **Reka Pliva in njen slap.** Strugo reke Plive je vnovič pregledala komisija za stopnikov banske uprave, železniške direkcije iz Sarajeva in mestne občine v Jajcu. Strokovnjaki so ugotovili, da je veličastni slap Plive v največji nevarnosti in da se lahko reka v primeru močnega pomladnega deževja tako izpremeni, da bo sploh izgnila s površja in da bo udaril njen tok pod zemljo. Najnatančnejše so strokovnjaki pregledali oba bregova, posebno pa teren pri železniškem mostu in okrog slapa. Ker se je reka močno znižala, je gotovo da že sedaj na nekaterih mestih precej vodevdira pod zemljo. Če si enkrat reka

V SRČKIH...

še v večji meri utere pot pod zemljo, potem so pač brez uspeha vsa dela za obvarovanje vodopada. V kratkem bodo povabili še nekaj strokovnjakov, ki bodo še podrobnejše pregledali vso strugo.

• **Iz koperskih zaporov** so bili te dni izpuščeni Postojnčani Mirko Bizjak, Karel Tavčar in naš železničar Henrik Mekinda iz Cerknice. Kakor smo pred nekaj tedni poročali, so organi fašistične policije v Postojni in drugod na Pivki aretirali okrog 30 ljudi, ki so jih prepeljali v Koper, kjer se je vršila proti njim najstrožja preiskava, ker so jih osumili vohunstva.

• **Vedno isto.** Ljubljanski stolni kanonik Schönleben navaja v svojih pridigah, ki jih je izdal l. 1669. med drugimi tudi tole: »Nekdo pravi: Vedno pričakujemo konec nadlog, da bi bili rešeni težkih vojnih bremen in uživali mir. Drugi spet se spominja lepih starih šeg in navad, poštenosti in pobožnosti. Pred leti je bila med ljudmi večja zaupnost, bili so si boljši sosedje. Sedaj je vse obrnjeno in zveriženo, vse je polno nevoščljivosti in goljufije; zamerijo onemu, ki stori kaj dobrega in poplačajo, kar je storil slabega. Svet je čedalje bolj brezbožen, poštenost je pregnana. Tretji spet tarna, da je pred leti mogel svojemu dobremu prijatelju zaupati vse, ne da bi kdo sploh kaj zvedel o tem, danes pa se razbobna in razkriči vse. Pred leti si mogel dobiti prijatelja, ki ti je priskočil na pomoč, če si bil v stiski. Posodil ti je tudi denar brez obresti in tudi brez jamstva. Danes pa iščeš takega prijatelja po vseh ulicah zaman; iti boš moral v »židovsko ulico«. Tu boš posojilo sicer dobil, toda plačati boš moral dvakrat tolike obresti in moral boš zastaviti dvakrat toliko. — So spet ljudje, ki jim nista všeč policija in red po mestih in trgih. — Tudi v obleki je bila svoj čas razlika. Mogel si ločiti meščanke od plemkinj, kmetice od meščank, dandanes pa so nališpane vse enako. Z zeljem in repo obložena kmečka dekla posnema svojo gospodinjo in izgleda, kakor če bi imela natovorjena ladja pajčolanasta jadra. Pred leti ni bilo videti nikogar, ki bi ob nedeljah in praznikih vozil skozi mesto seno, slamo, drva ali kaj drugega takega, tedaj ni nihče zaukazal kmetu, naj ob takih dneh robota, sedaj seveda se vse to dogaja zato, da pridobe na času. Podobnih primerjav med »nekdaj« in »sedaj« je še več in nam tako pridige kanonika pred 265 leti služijo v dokaz, da je preteklost vedno lepa pravljica za sedanjost, ali pa da med ljudmi že od nekdaj ni pravega sožitja.

• **Čudne tramvajske postaje.** V »Politiki« je pod zaglavjem »Medju nama« tale zanimiva beležka: V zadnjih 10 letih je vsaka izprememba občinske uprave donesla po eno tramvajsko postajo v ulici Miloša Velikoga. Takoj, ko se izmenja uprava prestolniške občine, se tudi najde kak vplivni gospod, ki želi, da bi mu trojka stala pred hišo. In tako danes na eni od naših najboljših prog med akademijo in Mostarom tramvaj stoji na vsakih 10 m. Tu so postaje še enkrat tako pogoste kakor na progi Terazije-Slavija, kjer bi bilo na vsak način upravičenih in potrebnih več postaj. Kako bi bilo, če bi se enkrat pregledal seznam vseh onih ljudi, ki jim pred hišami stoji tramvaj, pa da bi se potem ukinile vsaj one postaje, ki stojijo pred hišami že pokojnih občinskih veličin.

• **Ureditev telefonskih zvez med Brodom in Zagrebom.** Po zadnjem snežnem viharju je bilo poškodovanih in pretrganih mnogo telefonskih prog in so sedaj dela za ureditev telefonske zveze med Brodom in Zagrebom, kjer je bila škoda posebno velika, že dovršeni. Tudi proga Brod-Sarajevo je že popolnoma popravljena, dočim so potrebna še mnoga dela na progi Brod-Beograd, kjer so sicer že popravili električno mrežo. Na teh progah so viharji zlomili in izruvali mnoge brzojavne drogove, pri popravljanju pa se je izkazalo, da je treba izmenjati še več drogov, ki so že močno nagniti v mokri zemlji. Delo je bilo zelo naporno in tudi stroški so znatni.

• **Split zahteva boljšo telefonsko zvezo.** Splitski lastniki parnikov so se po zbornici za TOI obrnili na prometno ministrstvo, proseč za zboljšanje telefonskih zvez med Splitom in glavnimi pristanišči Sredozemskega morja. Zboljšanje teh telefonskih vezi je nujno potrebno, ker večina naših ladij, ki plujejo po Sredozemskem morju, odhaja iz Splita, dosedanja telefonska zveza z glavnimi pristanišči Sredozemskega morja pa je zelo pomanjkljiva, kar se je posebno usodno izkazalo v primeri raznih nesreč.

• **O poštni, telefonski in brzojavni službi** je izdala sedaj glavna uprava obširno statistiko, iz katere je razvidno, da je v naši državi na vsakih 64.18 km, odnosno na 3506 prebivalcev po ena pošta. Vseh pošt brez ambulantnih je bilo lani 3874, in sicer 636 državnih, 1143 pogodbenih, 2095 pa občinskih in pomožnih. Telefonskih central pa je bilo lani 1250, med njimi 5 avtomatičnih. Mednarodna telefonska služba naše države je izkazala lani svojo dosedanjo največjo delavnost. Dolžina prog v medkrajevni mreži je znašala 12.138 km. Notranji telefonski promet je napram prejšnjemu letu lani padel za 6%, z inozemstvom pa se je zvišal za 4%. Dolžina brzojavnih prog je znašala 20.645 km. Brzojavni promet je napram prejšnjemu letu padel lani za 24%.

• **Glasilo SPD »Planinski Vestnik«.** Pravkar je izšla prva letošnja številka. Uvodna slika (olinata reprodukcija Koželja): Kočna in Grintavec z Grebena nam kaže gorske velikane pod sneženo odejo. Sedanji urednik »Planinskega Vestnika« dr. Tominšek Josip iz Maribora bo slavil letos 25letnico svojega uredovanja ter mu posveča SPD za njegovo nesebično plodonosno delo članek inšp. Westerja. Predsednik SPD dr. Pretnar Josip opisuje nadalje svoje ture in vtiske po planinah južne Srbije. Njegova slika Peristera kaže, da je dr. Pretnar tudi prav spreten pokrajinar. Dr. Tuma nadaljuje s svojim zanimivim opisom Beneške Slovenije. O

NA TABORU...

planšarskih planinah in pastirskih bajtah je napisal prav aktualen, za geografe kot narodne gospodarje strokovno važen članek dr. Ilešič Svetozar. Znana plezalka Debelakova obdelava v besedi in sliki svojo prvenstveno turo v severni steni Velike Mojstrovke. Zadnji prispevek, izpod peresa Marje Mohorčičeve, je šaljivo, okroglo, a duhovito kramljanje o zimskem turnem tečaju v Triglavskem gorovju. Grafik Justin je prispeval k temu spisu nekaj prav posrečenih skic. Zelo originalne so platnice, ki predstavljajo na temnorjavi podlagi v solncu žarečo Severno steno in vrh Triglava. Delo je od že priznanega mladega slikarja in planinca inž. arh. Drofenika. — »Planinski Vestnik« je potreben vsakemu planincu tako v literarnem oziru kakor v informativne svrhe. Poleg zanimivega štiva ima »Planinski Vestnik« krasne slike, umetniške priloge in tudi orljano barvne reprodukcije. Mesečna revija obsega nad 400 strani ter stane letno samo 40 Din, plačljivih tudi v obrokih. Naroča se v pisarni SPD, Ljubljana, Masarykova, palača Grafike.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« v šiški za mitnico

Telefon 33-87

NOČ VELIKE LJUBEZNI

Romantika čarobnega orijenta, razkošje, ljubezen in divno petje

Gustav Fröhlich — Jarmila Novotna

Predstave: v torek, sredo in četrtek ob ½7. in ½9. uri

CENE: 10, 8, 6, 5, ¼ DIN

PRIDE! PRIDE!

ČE BABY LJUBI

• **Badjurov »Zimski vodnik po Sloveniji«** je pravkar izšel. Vodnik z lično opremo obsega 15 in pol pole (246 drobno tiskanih strani). Stane 50 Din. Naroča se na naslov: R. Badjura, Ljubljana, Knaflјeva ulica 9.

• **Posledica naglega življenjskega tempa** so glavobol, migrena, neuralgija in druge bolezni, ki še niso nikdar ljudi toliko mučile, kakor dandanes. Taka obolenja so znamenja, da je telo utrujeno, živci pa prenapeti. V takih primerih ne preostane ničesar drugega, kakor odpraviti vse te motnje našega zdravja na najlažji in najhitrejši način. Pyramidon tablete »Bayer« vam nudijo pri tem najzanesljivejšo pomoč. Pri ogromnem številu primerov so po vsem svetu že davno preizkušene z najboljšimi uspehi.

Prvi plesni večer

priredi

uradništvo Poštne hranilnice (Čekovnega urada) v soboto 3. februarja ob pol 21. uri v TRGOVSKEM DOMU

katerega čisti prihod je namenjen bolniškemu fondu. Na prireditev opozarjamo vse industrijske, trgovske in obrtniške kroge, da s svojim posetom pokažejo naklonjenost tej človekoljubni akciji. Vstop z vabili, dobi se jih v blagajni Poštne hranilnice.

USTA IN GRLO

so pot, po kateri prihajajo klice bolezni v naše telo. Deco varujejo nalezljivih bolezni vratu in grla okusne

ANACOT PASTILE

Dobivajo se v vseh lekarnah Cena malemu zavojčku Din 8.—, velikemu zavojčku pa Din 15.—. 354

S. P. D.

POPRAVEK

V zadnjih dneh so izšle v časopisju pod naslovom »Planinski ples« notice, da bo v četrtek 1. februarja zvečer v Ljubljani na Taboru tradicionalni planinski ples.

Izjavljamo, da to ni res, res pa je, da bo na Taboru ta večer veliko

planinsko veselje

Ker je spričo sedanjega visokega snega dostop v gore planincem, ki se ne znajo smučati, nemogoč in jim je zato pokvarjeno veselje, smo se odločili, da jim omogočimo veselje kar v Ljubljani. Naše planinske koče bodo ta večer oskrbovane na Taboru in so dobili vsi oskrbniki že začetni nalog. Odprte bodo: Aljažev dom, Zlatorog, Kredarica, Aleksandrov dom, Koča pri sedmih jezerih in Dom v Kamniški Bistrici, ki bodo preskrbljeni z vsem, kar si poželi planinec, če je žejen in lačen. Tudi za plezalce bo preskrbljeno, ker bomo zaradi hudih plazov prenesli severno triglavsko steno na Tabor. P. t. članom hočemo prihraniti stroške za pouk v modernih plesih s tem, da smo naročili tako godbo, ki bo znala igrati samo okrogle. Da pa se plesalci ne bodo držali preveč zamišljeno, jih bodo med plesom motile razne fletne dogodivščine, ki jih naletiš samo na planinah: fantovsko petje, godba kravjih zvončkov in druga podobna zabava. Ta večer bodo otvorjeni tudi planinski muzeji, umetniška razstava in zbirka gorske favne. Drugih tajnosti za enkrat še ne smemo izdati.

Prireditveni odbor SPD.

NJ. VIS. PRODAJALKA

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

• **Še se godijo čudeži** celo v naši domovini. Že pol leta po izdaji je pošla vsa naklada najboljšega in zato najbolj čitanega kmečkega romana »Grunt« od Janka Kača. Pisatelj pripravlja zaradi močnega in stalnega povpraševanja novo predelano izdajo. Kdor naroči to krasno delo vnaprej pri njegovi založbi »Zemlja« v Ljubljani, Gajeva ulica 9., dobi za veliko noč odlično opremljen izvod že za 40 Din. Istotam se dobi še zadnjih 100 izvodov Kačeve pravkar izšle duhovito zabavne knjige »Pisane zgodbe« za 35 Din v platno vezani izvod s poštnino vred. Sezite po dobrem čtivu, ki je danes pri nas tako redko.

Iz Ljubljane

u— **Drevi koncert komornega tria v Hubadovi** pevski dvorani poslopja Glasbene Matice v Vegovi ulici. Ta večer ima naslov in značaj intimnega koncerta. Predvajala se bo glasba, ki ni za veliko obsežno dvorano, izvajali se bodo namreč trije komorni trio, in sicer Mozartov v e-duru, dalje 2 stavka iz tria v b-duru od Schuberta in Beethovnovih 10 variacij za čelo, izvajalci nam jamčijo za umetniški užitek večera. Koncertirajo znani trije slovenski mladi umetniki: Rupel Karel, Leskovic Bogomir in Lipovšek Marijan. V dvorani so postavljeni sedeži, ki se prodajajo po 10 Din, na razpolago so pa tudi stojišča po 5 Din. Garderoba je v sobi št. 12 na stopnišču. Začetek bo točno ob 20. Občinstvo prosimo, da pride točno ob napovedanem času. Vstopnice so tekom dneva na razpolago v knjigarni Glasbene Matice od pol 8. ure dalje pa v veži Matičnega poslopja v Vegovi ulici.

u— **15 letnico vselitve slovenske drame v lastno hišo v Gradišču** proslavi Udruženje gledaliških igralcev v soboto 17. februarja s slavnostno predstavo.

u— **5. poljudno znanstveno predavanje prirodoznanstvene sekcije Muzejskega** društva bo 25. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. — G. profesor dr. L. Čermelj bo ob številnih skioptičnih slikah govoril o mikrokozmu. Sekcija vabi svoje člane in prijatelje na čim številnejši obisk.

u— **Ožji turnir Ljubljanskega šahovskega kluba** se bo pričel v sredo 24. t. m. Udeleže se ga lahko vsi, ki so kdaj dosegli 50% v splošnem turnirju ali pa so izpadli iz glavnega. Prijave se bodo sprejemale do 20. ure v kavarni »Evropi«. Nato bo sestanek vseh udeležencev. Izvršilo se bo žrebanje in se bodo igralci pogovorili o igralnem redu. Prijavnina znaša 5 Din, kavcija pa 15 Din. —LŠK.

ZA DAMSKE ŽEMPERJE

HOLANDSKA VOLNA

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg 1

u— **Smučarski klub Ljubljana** je založil krasne diplome v večbarvnem tisku, ki so zelo primerne kot priznanice za tekmovalce in udeležence smuških tekem. Diplome se dobe po ceni 15 Din za komad v trgovini A. Gorec d. z o. z. pri g. Kürnerju, Tyrševa cesta št. 1. ali pa pri Smučarskem klubu »Ljubljana«, pri g. Kopriva, Aleksandrova cesta št. 14. Isto ima klub stalno v zalogi plakete v garniturah po tri plakete v zlatu, srebru in bronu za prvo tri plasirane tekmovalce in za vse panoge smučanja. Garnitura stane 180 Din in se dobe istotam.

1. FEBRUARJA

TATJANIN VEČER

u— **Damska telovadba TKD Atene** se vrši zopet redno vsak torek in četrtek od pol 7. do pol 8. zvečer v licejski telovadnici.

u— **Škotskega zmaja,** ki bo v soboto na Bohemskem karnevalu SK Ilirije prepeval škotske narodne pesmi in pravil svoje doživljaje, so že spravili v Loch-Nessu v kletko ogromnih dimenzij in ga peljejo v Ljubljano. Carinske formalnosti gredo gladko! Po karnevalu pride pošast v zoološki vrt ozir. Tivolski ribnik.

u— **Na univerzi kradejo.** Spretni dolgoprstneži ne oklevajo pred nobeno hišo in se vtihotapljajo v vse mogoče prostore, če zavohajo plen. Popreje so radi posečali poslopja raznih šolskih zavodov, zdaj pa se je eden izmed tatov odločil, da si ogleda tudi prilike na univerzi. Njegov poizkus ni bil zaman: na hodniku K. nadstropja je nekdo obešeni dve suknji, last univerzitetnih slug, s katerima je pobegnil spet na cesto. Tatvino so sicer kmalu opazili, a je bil tat s plenom tedaj že na varnem.

Bele in zdrave zobe z

Doramad

radioaktivno zobno kremo

Vprašajte zobozdravnika!

u— **Tatinske zaloge.** Kakor je že poročalo ponedeljsko »Jutro«, so stražniki prijeli v Komenskega ulici 33 letnega Albina Hlebša in 22 letnega Antona Menarda, pri katerih so našli celo zbirko vlomilskega orodja. Sprva nista bila voljna priznati svojih grehov, pozneje pa sta se omehčala. Izpovedala sta celo vrsto vlomov v razne gostilne in včeraj priznala tudi vlome v Useničkovo gostilno na Borštnikovem trgu, v klet Osrednje vinarske zadruge na Kongresnem trgu, v gostilno »Pri roži« v židovski ulici in še neke vlome v razne trafike. Na njunih domovih v Sp. Hrušici so našli policijski organi celo zalogo predmetov izvirajočih iz vlomov. Hlebš in Menard sta bila včeraj predana sodišču.

u— **Tramvajska dela v mestu gredo h koncu.** Gradnja tramvajske krožne proge se bliža koncu. Zdaj so položili tudi že tračnice na frančikanskem mostu, nakar bodo uredili tam še hodnik. V Prešernovi ulici, kjer so s kanalizacijskimi deli že skoro gotovi, bodo položili tračnice v teh dneh nakar bodo dokončali še dela v Stritarjevi ulici in na vogalu pred magistratom. Na dolenjski progi je uveden zdaj že spet normalni promet in vozijo vozovi do magistrata. Krožna proga bo do konca meseca v polnem obratu.

u— **S kropom se je polil.** Iz Dravelj so pripeljali v nedeljo zvečer v bolnico 7 letnega Ivana Kutnarja, sina voznika cestne železnice. Otrok se je doma sukal okrog štedilnika. Pri tem je pograbil lonec s kropom in se polil po rokah in telesu. Njegovo stanje je zelo nevarno in trpi otrok hude bolečine.

NJ. VIS. PRODAJALKA

Iz Celja

e— **Svečana šolska proslava sv. Save** bo v soboto 27. t. m. ob 10. v telovadnici mestne narodne šole. Občinstvo je vabljeno, da se v čim večjem številu udeleži proslave. V soboto ob 21. se bo pričela v vseh gornjih prostorih Narodnega doma »Svetosavska beseda«.

e— **Za nocojšnje gostovanje ljubljanske drame,** ki bo uprizorila v celjskem gledališču znano komedijo ruskega pisatelja Semjona Juškjeviča »Gospod Sonjkin in njegova sreča«, je na razpolago samo še nekaj ložnih sedežev. Vstopnice za te sedeže se dobijo v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove.

e— **Krajevni odbor Jadranske straže** bo priredil na občnem zboru, ki bo v petek 26. t. m. ob 20. v mali dvorani Celjskega doma, zanimivo predavanje. Znani in priljubljeni predavatelj g. V. Pirnat iz Ljubljane bo predaval o pomenu, vrednosti in potrebi Jadranske straže. V soboto dopoldne bodo v kinu Unionu skioptična predavanja za mladino celjskih šol. Predaval bo g. V. Pirnat o vlogi podmladkarjev JS za naš jugoslovenski Jadran.

e— **Združenje trgovcev za mesto Celje** obvešča svoje članstvo, da pridobninskih prijav za 1. tek. še ni treba vlagati pri davčni upravi, ker zadevni razglas finančnega ministrstva še ni izšel. Čim bo ta razglas izšel, bo članstvo pravočasno obveščeno.

e— **Smrt zaradi opeklin.** V petek smo poročali, da je padel trileti posestnikov sinček Martin Četina v Podlogu pri Št. Petru v Savinjski dolini doma s kuhinjskega okna na vroč štedilnik ter se nevarno opekel po glavi, vratu in roki. Otroka so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je v soboto podlegel opeklinam.

e— **V celjski bolnišnici so umrli:** v petek 61 letna mestna reva Magdalena Zinnauerjeva iz Celja (Aškerčeva ulica) in 69 letni posestnik Karol Zdolšek iz Sladke gore, v nedeljo 43 letna služkinja Antonija Zagoričnikova iz Zaloga pri Št. Petru v Sav. dol., včeraj pa 36 letni delavec Make Krajnc iz Zavodne pri Celju.

e— **Nevarna pustolovka.** V soboto se je pojavila v neki manufakturni trgovini v Celju 21 letna Pavla G. iz Murske Sobote in naročila manufakturnega blaga v vrednosti 12.000 Din. Ko ji je trgovec pripravil zahtevano blago, je rekla, da je doma iz Vojnika in da bo prišla po blago z avtomobilom. Ko je trgovec zahteval plačilo, je izjavila, da ima denar v kovčegu na kolodvoru. Trgovec je nato naročil svojemu slugi, naj gre z njo po denar. Ko sta prišla do nekega hotela, je rekla slugi, da gre na kavo. Sluga je počakal pred hotelom, ona pa je smuknila pri drugih vratih na cesto in hotela pobegniti. Sluga je poklical stražnika, ki je prefriganko kmalu dohitel in odvedel na stražnico. Trgovec, ki je blago odrezal in pripravil, ima vsled tega okrog 1200 Din škode. Pavla G., ki je bila že v prisilni delavnici, ima še več grehov na vesti. Tako je 17. t. m. ukradla posestniku Radošku v Dobriši vasi pri Petrovčah nekaj ženske obleke, ženski plašč, sviter in dežnik v vrednosti 800 Din. Na celjski borzi dela je izvabila služkinji Anici Kočarjevi iz Podčetrtka delavsko knjižico pod pretvezo, da ji bo preskrbela službo. Pred štirimi tedni je ukradla v Žerovincih pri Ivanjkovcih 900 Din vreden damski plašč in ga pozneje v Zagrebu zamenjala za slabejšega. Mlado izprijenko so izročili okrožnemu sodišču.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 zvočna opereta »Tri sestre« (Hčerke ge. Lehmannove) in zvočni tednik.

Postani in ostani član „Vodnikove družbe“

di nova umetnost — prav v svojem današnjem početku kvalitetno najvišja?«

Toliko v karakterizaciji te izredno zanimive knjige, ki nam je tem ljubša, ker se iz nje ne izpoveduje samo umetnik, marveč tudi človek gibčnega duha, ki po svoje reagira na razne dražljaje sodobnosti. — V ostalem se Kraljevemu spisu pozna dobra urednikova (Juš Kozak) pila, čudim se le, čemu je pisec germaniziral češko ime slovečega praškega slikarja Maksa Švabinskega (»Schwabinsky«, na str. 53).

Oprema je, kakor že omenjeno, prav lična in slike, ki so priložene ob koncu knjige (s tiskom v vdolbino), ilustrirajo umetnikov razvoj. Preseneča, da ni tu pokazal nobene svoje religiozne slike, saj religiozni motivi niso neznačilni za njegovo umetnostno ustvarjanje. Na življenjsko polnokrvnost prvega dela najznačilnejše opozarja večbarvna uvodna slika »Moja žena z benečanskim ozadjem« z izrazito stilizacijo erogenih telesnih delov. Sledila uvodna beseda v faksimilnem tisku in posnetek piščeve fotografije.

Franceta Kralja »Moja pot« lepo zaključuje drugi letnik »Slovenskih potic«, ki nam je prinesel spise Uratnika, Debevca, Ocvirka, Golie in Kralja. V interesu naše narodne kulture bi bilo želeti, da bi se ta zbirka nadaljevala ob jačjem zanimanju občinstva, saj je bila ustanovljena zato, da v dobi prevodne konjunkture povzdigne kvalitetno domačo književnost. —p.

Še niste nakazali naročnine

za zadnji kvartal? Dokler ne plačate, niste zavarovani za slučaj nezgode pri zavarovalnici

»JUGOSLAVIJI«, splošni zavarovalni družbi v Ljubljani.

Nakažite še danes! Naša številka čekovnega računa je 11.842

Iz Maribora

a— **Jerovškov večer v Narodnem domu.** Predvojno slovensko omizje v mariborskem Narodnem domu bo priredilo v petek 26. t. m. ob 19.30 v Narodnem domu prijateljski večer na čast svojemu nekdanjemu zvestemu članu profesorju g. Francu Jerovšku ob priliki njegove 80letnice. Jubilant je vzgojil cele generacije zavedne slovenske inteligence in zasluži, da se njegovega častnega večera udeleže prav vsi njegovi prijatelji in nekdanji znanci.

a— **Ljudska univerza.** Včeraj ni bilo nobene prireditve. Z ozirom na veliko aktualnost bo sledil večji socialno-politični ciklus, na katerem se bodo obravnavali vsi sodobni socialni problemi. Uvodni dve predavanji bo imel naš znani zgodovinar, vseučiliški profesor g. Ljudevit Hauptman iz Zagreba. Predavatelj bo govoril v četrtek 25. t. m. o Bismarcku in pruskem duhu, v petek 26. t. m. pa bo predaval o podonavskem vprašanju.

Dr. Rudolf Rožič
PRAKTIČNI ZDRAVNIK
ordinira od 24. jan. naprej redno
V MARIBORU
TRG SVOBODE štev. 6/I.

a— **Podporno društvo za revne učence** bo imelo v nedeljo 28. t. m. ob 11. v Cankarjevi šoli svoj občni zbor, ki naj se ga udeležijo vsi mladinoljubi, zlasti pa prijatelji zapuščenih in revnih otrok.

u— **Združenje čevljarjev v Ljubljani** opozarja svoje člane, da z napovedjo davka počakajo, ker Davčna uprava še ni prejela od finančnega ministrstva odlok, kako naj odmeri davek za leto 1934. Čas prijave obvestimo pravočasno.

a— **Statistika o uporabi plina.** Polez elektrike so Mariborčani v vsej državi tudi prvaki v porabi svetilnega plina, ker stoji Maribor v pogledu privatnega konzuma plina na prvem mestu v Jugoslaviji. V preteklem letu je bilo konzumiranega v naši obmejni metropoli že nad tričetrt milijona kubičnih metrov plina, kar pomeni, da pride na vsakega Mariborčana na leto po 22 kub. metrov plina. Za pridobivanje plina se je uporabilo 1,400.000 kg črnega in 490.000 kg rjavega premoga. Kot najvažnejša stranska produkta sta se pri izplinjevanju premoga pridobila koks (1,030.000 kg) in katran (38.000 kg). Izmenjalo se je nad 1 km glavnih cevi, podaljšal pa se je plinski cevovod za pol kilometra. V novi carinski pošti bo oskrbljena razen v gospodinjstvih tudi plinska centralna kurjava. Novih hišnih priklopov na plinsko omrežje je bilo lani 37, 18 pa je bilo obnovljenih. Instalacij, popravil, preureditev itd. je bilo več sto. V obratu plinarne same je bil postavljen stolp za gašenje koksa in se je uredila nova kopalnica za uslužbence, v kateri se uporablja topla voda, ki se greje ob vročih plinih retortne peči. Vse plinske priprave in apárate popravlja plinarna v lastni delavnici, zlasti pa plinomere. Omembe vredna je visoka usposobljenost plinarniškega podjetja, ki je danes zmožno postreči vsakomur z najmodernejšimi plinskimi aparati in instalacijami. Plinarniško podjetje nad vse razveseljivo napreduje, kar je dandanes pač redkost z ozirom na težke čase, v katerih živimo.

a— **Nesreča ne počiva.** Mariborski reševalci so bili predsinočnjim poklicani v Krčevino, kjer se je 19letni Anton Perko z nekim ostrim železnim orodjem zabodel po nesrečnem naključju v desno nogo tako nevarno, da je nastopilo močno krvavljenje. Pripeljali so ga na zdravljenje v mariborsko bolnišnico, kamor so prepeljali iz Razvanja tudi 25letnega tehnika Franca Šemerla iz Obmejne ulice, ki si je pri padcu nevarno poškodoval desno nogo.

Iz Škofje Loke

šl— **Občni zbor krajevne organizacije JNS za Škofjo Loko** je bil te dni. Udeležba je bila številna. Zbor je otvoril škofjeloški župan g. Stevo Šink, ki je med drugim omenil uspešno prizadevanje JNS za pridobitev tovarn v škofjeloško območje. Tajnik g. Ivo Berčič je navajal, da je jugoslovenska misel dobila najlepši poudarek pri občinskih volitvah, ko je zmagala lista notarja Šinka, ki je prvi izvoljeni napredni župan Škofje Loke. Po poročilu blagajnika g. Franceta Kociana se je razvila med navzočimi živahna razprava. Predsednik organizacije, ki šteje blizu 200 članov, je spet notar g. Šink.

šl— **Učiteljstvo škofjeloškega okraja** bo zborovalo v soboto 3. februarja ob 8. v deški šoli.

šl— **Zavrnjene pritožbe zaradi občinskih volitev.** Upravno sodišče v Celju je razpravljalo o pritožbah, ki so jih vložili nasprotniki proti občinskim volitvam v škofjeloškem območju. Na podlagi doposlanega materiala je sodišče proučilo pritožbe in jih zavrnilo: ugodilo je iz formalnih ozirov le pritožbi s Trate, kjer se bodo volitve ponovile.

šl— **Odnošaji v gasilskem društvu.** Javnosti je v spominu burni občni zbor škofjeloških gasilcev, ko manjšina ni hotela sprejeti kompromisne liste, predlagane od nacionalne skupine. Vložena je bila pritožba, ki je o njej razpravljala gasilska župa v Kranju. Začasno je imenovana naslednja četna uprava: Kavčič Ivan, Kavčič Jože, Potočnik Andrej in Kramer Friderik, pritegnjeni pa so v smislu novega zakona o gasilcih v upravo še kapetan Otmar Sever kot zastopnik vojske, Okorn Milan kot zastopnik političnega oblastva in mag. pharm. Oton Burdych, a občina svojega stalnega zastopnika še določi. Začasna uprava bo vodila posle do občnega zbora.

šl— **Brez avtomobilov.** Nove davščine na luksuzne avtomobile so spravile na noge tudi lastnike avtomobilov v škofjeloškem okraju. Odpovedali so svoja vozila razen štirih vsi.

Iz Kamnika

ka— **O salonskem orkestru še tole:** za godbo vneti Kamničani so ga ustanovili leta 1897. v takrat sloveči gostilni pokojnega Andreja Prašnikarja v sedanji Maistrovi ulici. Skladatelj g. Emil Adamič je bil njegov član in klavirski igralec, v vrsto že omenjenih voditeljev pa je treba še všteti Mirka Klemenčiča, pokojnega Franca Steleta in tedanjega železniškega uradnika v Kamniku Trčela. Od ustanovitve deluje pri orkestru le še g. Ivan Mächtig.

ka— **Za ustanovitev vodne zadruge.** Škoda, ki jo povzročajo vsakoletne jesenske in spomladanske poplave Bistrice in njenih pritokov, je ogromna. Vodovje je odneslo poleg rodovitne zemlje tudi že mnogo mostov in drugih javnih naprav. Hvalevredna je zaradi tega iniciativa občinske uprave, da bi se ustanovila vodna zadruga vseh interesentov ob Bistrici. Doslej deluje v kamniškem srezu samo ena taka zadruga, in sicer v Moravčah za regulacijo potoka Drtišnice, druga pa se snuje v Komendi.

Iz Ptuja

j— **Velik uspeh vokalnega kvinteta.** V soboto se nam je predstavil v dvorani Glasbene Matice slovenski vokalni kvintet (brata Petrovčiča, Štibernik, Jug in Šulc). Dvorana je bila do zadnjega kotička zasedena in so pevci želi za izvajanja toplo zahvalo. Zlasti so ugajale kompozicije generala v pokoju g. Širce, ki je sprejel v znak priznanja lovorjev venec.

j— **Kino** bo predvajal v sredo in četrtek ob 20. film »Perica kneginja«. Dodatek Ufin tednik.

j— **Mizarsko orodje kradejo.** Mizarskemu mojstru Vesenjaku Jožefu v Gorišnici so neznani tatovi odnesli iz mizarske delavnice pri posestniku Žnidariču Filipu razno mizarsko orodje. Vlomilci so prišli v delavnico s ponarejenimi ključi. Orožniki so tatovom na sledu.

j— **Zaradi neprevidnega ravnanja s flobertovko** je ta dijaku Škrilcu Adalbertu eksplodirala v roki. Z močno poškodovano desnico je moral dijak v ptujsko bolnišnico.

Iz življenja na deželi

VELENJE. Krajevnemu odboru Rdečega križa v Velenju sta darovala namesto venca na grob blagopokojnemu g. Raku Ivanu trgovec g. Valenčak Miha 100 Din, šolski upravitelj g. Stopar Vinko 50 Din. Namesto novoletnih voščil sta darovala g. Vinko Stopar 25 Din in g. Urh Matej 10 dinarjev.

ZG. SV. KUNGOTA. Kljub krizi je božičnica za siromašne učence in učenke razmerno dobro uspela. 128 otrok je bilo obdarovanih z raznim blagom. Iskrena hvala darovalcem: banski upravi, CMD v Ljubljani, trgovcu g. Senekoviču, trgovki gdč. Lebrovi, vsem dobrim vaščanom in vaščankam, tvornici »Zlatorogu« in pekovskemu mojstru g. Smonigu v Svečini. Lepa hvala tudi učiteljstvu za trud!

Gospodarstvo

Uvedba valutnih premij v Češkoslovaški

Kakor smo že poročali, so v češkoslovaški vladi ves pretekli teden razpravljali o načrtu finančnega zakona, ki ima v glavnem namen olajšati češkoslovaški izvoz. Načrt, ki ga je predložil finančni minister dr. Trapel ministrskemu predsedniku, osvaja v glavnem predlog bivšega finančnega ministra univerzitetnega prof. dr. Engliša glede valutnih izvoznih premij. Potek pogajanj med ministri, voditelji strank ter gospodarskimi strokovnjaki, zasleduje češkoslovaška javnost z veliko pozornostjo, kar je razumljivo, kajti Englišev načrt omogoča nekako začasno poslabšanje češkoslovaške krone nasproti tujim devizam. Vsakdo, ki bi po uveljavljenju tega načrta hotel kupiti tujo devizo, bi moral doplačati premijo, ki naj bi znašala 15 do 20%, dočim bi prodajalec deviz prejel na oficielne tečaje po zlati premiji enako premijo od 15 do 20%.

Kakor se zdi, je tak ukrep za Češkoslovaško neizogiben, zakaj češkoslovaško blago danes v inozemstvu ni več dovolj konkurenčno. Amerika in Anglija ponujata na svetovnem trgu svoje izdelke mnogo cenejе, predvsem zaradi skoro 40% valutne devalvacije. Nemčija izvaja slični valutni dumping s svojimi vezanimi markami, ki se, kakor znano, prodajajo v inozemstvu mnogo pod pariteto; vrh tega pa je v zadnjem času postala vedno občutnejša japonska konkurenca, ki bazira v glavnem tudi na razvrednotenju valute. Češkoslovaški izvoz je od leta 1929. nazadoval skoro za tri četrtine. Istočasno pa se je znatno povečalo število brezposelnih delavcev in breme podpor za brezposelne, kakor je to razvidno iz naslednje primerjave:

	izvoz v milij. Kč	povprečn. štev. brezposelnih	brezposelne podpore v milij. Kč
1929	20.499	41.630	22.1
1930	17.473	105.442	59.1
1931	13.149	291.332	310.1
1932	7.392	554.059	692.4
1933	5.858	738.114	850.0

Kakor vidimo iz gornje primerjave, je vrednost češkoslovaškega izvoza padla od 20.5 milijarde Kč v letu 1929. na komaj 5.8 milijarde Kč v preteklem letu. Vzporedno s padanjem izvoza pa se je naglo dvigalo število brezposelnih delavcev, ki je lani povprečno znašalo skoro ¾ milijona, pa tudi breme brezposelnih podpor, ki je lani doseglo že 850 milijonov Kč. Razumljivo je, da pripisujejo pretežni del prirastka brezposelnosti in brezposelnih podpor zlasti v zadnjih dveh letih naglemu krčenju izvoza. Zato je v sedanjem trenutku povečanje izvoza najnujnejša potreba češkoslovaškega gospodarstva.

Načrt, ki ga je predložil finančni minister dr. Trapl, se drži načela, da se zlata vrednost češkoslovaške krone ne sme spremeniti. Uvedba valutne izvozne premije in valutarnega dodatka na uvoz bi bila samo začasna (seveda če bo Češkoslovaška to premijo stalno obdržala, bo pozneje tudi prisiljena zmanjšati zlato vrednost češkoslovaške krone). Višino premije in dodatkov v obliki odstotka bi določila vlada od časa do časa, vendar za daljšo dobo. Uvedba te premije je mišljena zaenkrat začasno, to je za največ 2 leti, odnosno za toliko časa, dokler bi obstojala razlika med zunanjo in notranjo kupno močjo češke krone. Iz trgovinsko političnih in tudi praktičnih razlogov je računanje premije mišljeno tako, da bi se enaki odstotek premije pribil na tečaje po zlati pariteti tako pri nakupu kot tudi pri prodaji deviz. Uvoznik bi torej moral pri nakupu plačati za 15 do 20 odstotkov (kolikor bi pač znašala premija) več kakor sedaj, izvoznik pa bi za prodano devizo prejel za toliko večji izkupiček v češkoslovaških kronah. Ta premija pa se ne bi pobirala samo pri nakupu in prodaji deviz v zvezi z zunanjo trgovino, temveč v vsakem primeru, torej tudi pri nakupu in prodaji deviz za tujski promet. V tej zvezi je predvidena tudi monopolizacija uvoza in agrarnih proizvodov, pri čemer bi se istočasno ukinil režim uvoznih dovoljenj, deviznih dovoljenj ter žitnega in živinskega uvoznega sindikata.

Motivi, ki jih navaja finančni minister k predloženemu načrtu, so med drugimi naslednji: Češkoslovaška krona ima danes v inozemstvu dejansko večjo vrednost nego v državi sami, ker je kupna moč krone v Češkoslovaški manjša zaradi višjega nivoja cen nego v drugih državah. Češkoslovaški izvoz je lani znašal le še 29 odstotkov izvoza v letu 1929., medtem ko se je v drugih državah lani gibal izvoz med 37 do 50% izvoza v letu 1929. Rapidno nazadovanje izvoza pa ne pomeni samo izgubo zunanjih tržišč, temveč tudi zmanjšanje narodnega dohodka. Tudi nasprotniki Engliševega načrta priznavajo, da je danes po opustitvi zlatega standarda v večini držav, zlasti po padcu dolarja in funta, svetovna trgovina postavljena na novo konkurenčno bazo. Zato se mora češkoslovaška definitivno odločiti, da napravi odločne ukrepe za pospešenje izvoza, sicer mora pričakovati po soglasnem mnenju gospodarskih strokovnjakov popoln ruin izvoza. Bojazen, da bi uvedba premije na uvozno blago povzročila splošno povišanje cen, ne drži. Cene živilom so na svetovnem trgu zadnja leta tako padle, da je bila zaradi tega češkoslovaška primorana uvesti visoke carine in še ni bilo mogoče docela ohraniti stari nivo cen agrarnih proizvodov.

V tej zvezi se med drugim navaja, da bi na primer 15 odstotna podražitev bombaža povzročila le podražitev bombažnih tkanin za 2.2 odst., odnosno podražitev perila za 1 odst. Pri tem pa je treba še upoštevati, da bi izvozna premija omogočila boljšo zaposlenost domače industrije, kar bi skupne produkcijske stroške narodnega gospodarstva zmanjšalo in bi ugodno vplivalo tudi na kalkulacijo domače produkcije.

Znižanje minimalnega kritja bankovcev

V zvezi s finančnim načrtom hoče češkoslovaška vlada izvesti tudi nekatere spremembe glede češkoslovaške Narodne banke. Na eni strani je namen, nadomestiti sedanji način kritja v zlatu in devizah s kritjem v samem zlatu. Istočasno pa se naj minimalni odstotek kritja zniža od dosedanjih 30 na 25 odst. (v Jugoslaviji znaša, kakor znano, 35 odst.). S tem bi tudi odpadla potreba povišanja podlage do prihodnjega leta, ko bi po starem zakonu stopila v veljavo določba o 35 odst. kritju.

Gospodarske vesti

= *Žateški hmeljski trg.* Žateško združenje hmeljarjev poroča, da se je po zadnjem padcu hmeljskih cen kupčija zopet nekoliko zboljšala. Žateški hmelj je postal konkurenčen v inozemstvu nasproti nemškemu, ki je prejšnje tedne kakor znano, onemogočal izvoz češkoslovaškega hmelja zaradi premije od 40 mark, ki jo dobijo nemški izvozniki hmelja. V preteklem tednu so se cene gibale na žateškem trgu med 1250 do 1600 Kč in za izbrano blago do 1750 Kč.

= **Naša domača produkcija zlata.** Kakor smo že nedavno poročali, je francoska družba, ki eksploatira zlati rudnik v Peku, v začetku decembra preteklega leta pričela s produkcijo zlata. Dosedaj je prodala Narodni banki že tretji komad zlata; skupaj s prvima dvema komadoma 20 kg v vrednosti 1 milijona Din. Družba v Peku računa na podlagi doseženih izkušenj, da bo pri sedanjem obsegu instalacij lahko pridobila na leto okrog 150 kg zlata v vrednosti 7 in pol milijona Din. V doglednem času pa namerava obseg produkcije podvojiti. Poleg rudnika v Peku pa obstojajo tudi še drugje v Srbiji možnosti za pridobivanje zlata. Kakor poroča beograjska »Politika«, so že izvršene priprave v nekem drugem rudniku, ki bo letno pridobival nekaj sto kilogramov zlata. Računati je, da bo v doglednem času naša domača produkcija zlata dosegla letno okrog 600 kg v vrednosti 30 milijonov Din. Vse to zlato bo prevzela naša Narodna banka kot kovinsko podlago. Seveda ta produkcija v primeri z našim obtokom bankovcev in obsegom kovinske podlage ni baš znatna; vendar pa nam bo omogočila, da bomo v desetih letih povečali zlati zaklad Narodne banke za okrog 300 milijonov Din. Tudi ostale rude v Srbiji vsebujejo zlato, zlasti bakrena ruda v Boru, vendar so danes še stroški za izločenje tega zlata iz sirovega bakra tako znatni, da se produkcija ne izplača.

= **Uvoz sodov v Zedinjene države.** V zadnjem času se je v zvezi z ukinjenjem prohibicije povečal ameriški uvoz sodov zlasti za pivo. Samo v teku oktobra pretekle lega leta so Zedinjene države uvozile 60 tisoč 700 sodov, med dobavitelji teh sodov je Jugoslavija na tretjem mestu. Največ sodov so uvozile Zedinjene države iz Nemčije (22.069), iz Kanade (11.838), iz Jugoslavije (6796), iz Poljske (4070), iz Češkoslovaške (3976), iz Mehike (2360), iz Avstrije (2224), iz Belgije (2200) in iz Španije (2000).

= **Kartografska razstava.** O priliki zadnje alpinske razstave na ljubljanskem velesejmu se je opazilo, da so se obiskovalci razstave močno zanimali tudi za kartografijo. Zato je uprava velesejma sklenila prirediti razstavo, ki naj nudi pregled razvoja kartografije pri nas v ostalih evropskih in tudi prekomorskih državah. Ta razstava se bo vršila v okviru letošnjega velesejma od 30. maja do 10. junija. Posebna pažnja se bo pri ureditvi razstave polagala na slovanske države in bodo te v največji meri zastopane. Ostalo inozemstvo bo le v toliko zastopano, da bo iz razstavljenih kart razviden pregled razvoja in načina izdelave. Da bo razstava v vsakem oziru na višku, tako strokovno, kakor tudi glede poljudnega prikazanja vsega dela na tem polju, povedo že imena strokovnjakov in znanstvenikov, ki so v pripravljalnem odboru. Temu odboru predseduje prof. dr. Bohinc, njegov namestnik je prof. dr. Svetel, nadalje sodelujejo gg. ravnatelj dr. Dular, za muzej dr. Mal, za licealno knjižnico dr. Rus, za geografični institut dr. Ilešič, za mineraloški institut pater dr. Žurga, za geološki institut univerze dr. Rakovec, za institut za meteorologijo in geodinamiko dr. Reja in tajnik Oskar Delkin, ki je sprožil idejo za prireditev te važne razstave. Poleg privatnih zavodov in tiskarn, ki so zemljevide izdali in tiskali, bodo še sodelovali: vojnogeografski institut v Beogradu, oceanografski institut v Splitu, ljubljanska univerza, ljubljanska licealna knjižnica, ljubljanski in mariborski muzej. Razstava bo obsegala sledeče oddelke: Pokrajina v reliefu; zgodovinski del; moderna domača kartografija (vojno - geografski institut); oceanografski institut; meteorologija in geodinamika; mineralogija in geologija; kartografija slovanskih držav; inozemstvo; karta kot propagandno sredstvo.

= **Oddaja vzidave parnih kotlov.** Dne 19. februarja t. l. se bo vršila pri direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu ofertna licitacija glede oddaje vzidave 4 parnih kotlov za direkcijo državnega rudnika v Zenici. (Oglas, pogoji in načrti so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani).

= **Oddaja zakupa restavracije na postaji Maribor gl. kol.** se bo vršila potom licitacije 26. februarja pri direkciji državnih železnic v Ljubljani.

= **Oddaja adaptacijskih del** pekarne, naprave krušne peči in instalacije električne razsvetljave v Varaždinu se bo vršila potom licitacije 10. februarja pri inženjerskem oddelku komande savske divizijske oblasti v Zagrebu.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave podkovnih žebljev, 100 kg brodarskih verig in 3 komadov lanenega motvoza. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: 20. februarja pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 10.000 kg lepila; 23. februarja pri direkciji pomorskega prometa v Splitu glede dobave pisarniškega materijala; 2. marca pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 4920 komadov šamotne opeke.

Borze

22. januarja.

V skladu z zunanjimi tečaji je deviza Newyork danes na ljubljanski borzi za malenkost popustila, dočim se je London nekoliko dvignil. Nekoliko nižje notira tudi deviza Praga. Avstrijski šiling se je v privatnem kliringu trgoval po 9.15 (v Zagrebu po 9.10, v Beogradu po 9.08 in 9.07). Grški boni so bili zaključeni le na beograjski borzi po 36.75.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda nadalje nekoliko popustila, trgovala se je za kaso po 261 in 266, za februar po 261 in za marc po 262. Tudi v ostalih papirjih je bila tendenca boli mlačna. Zaključkov sicer ni bilo.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2302.07 — 2313.43, Berlin 1356.25—1367.05, Bruselj 796.35 do 800.29, Curih 1108.35—1113.85, London 179.08—180.68, New York 3541.61 do 3569.87, Pariz 224.38—225.50, Praga 169.79 do 170.65, Trst 299.90—302.30 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.15.

Zagreb. Amsterdam 2302.07 — 2313.43, Berlin 1356.25 — 1367.05, Bruselj 797.46 do 800.29, London 179.08—180.68, Milan 299.90 do 302.30, Newyork kabel 3568.61—3591.87, ček 3541.61 — 3569.87, Pariz 224.38—225.50, Praga 169.79 — 170.65, Curih 1108.35 do 1113.85.

Curih. Pariz 20.25, London 16.15, Newyork 322, Bruselj 71.85, Milan 27.10, Madrid 42.70, Amsterdam 207.50, Berlin 122.40, Dunaj 56.45, Stockholm 83.30, Oslo 81.10, Kobenhavn 72.10, Praga 15.32, Varšava 58.10.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 11.04, London 28.29, Milan 47.42, Newyork 564.02, Pariz 35.51, Praga 25.75, Curih 175.31, 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekti.

Ljubljana. Vojna škoda 260 den., 7% investicijsko 57 den., 8% Blair 38.50 den., 7% Blair 36.50 den., 7% Drž. hipotekarna banka 53 den., 4% agrarne 27 den., 6% begluške 42 den., Kranjska industrijska družba 250 blago.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 262 — 263, za februar 261 — 265, za marc 260 — 262, za april 255 — 263, za maj 255 den., 7% investicijsko 57 den., 4% agrarne 27 den., 7% Blair 36.50 — 37.50, 8% Blair 38.50 den., 6% begluške 40 — 40.50; bančne vrednote: Narodna banka 4000 bl., Priv. agrarna banka 234.50 — 236; industrijske vrednote: Šećerana Osijek 135—145, Trbovlje 100 den.

Beograd. Vojna škoda 262, 256 zaklj., za februar 261 zaklj., za marc 264, 263 zaklj., 7% investicijsko 60, 58 zaklj., 4% agrarne 30.50 zaklj., 6% begluške 44, 42.25 zaklj., 8% Blair 39.50 — 41, 7% Blair 37.50, 38 zaklj., Narodna banka 3900 zaklj., Priv. il. agrarna banka 234, 232 zaklj.

Dunaj. Državne železnice 15.80, Trboveljska 12.35, Alpine-Montan 9.88.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 22. januarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 90.25, za julij 88.625, za september 90; **koruza:** za maj 52.125, za julij 53.875, za september 55.50.

+ **Winnipeg,** 22. januarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za marc 68.75, za maj 69.875.

+ **Ljubljanska borza** (22. t. m.) Tendenca mirna. — Nudijo se (vse za alo-veneško postajo, plačljivo v 30 dneh): **pšenica** (po mlevski tarifi) baška 79-80 kg po 140 — 142.50, sremska in baranjska, 78-79 kilogramov po 137.50—140, **koruza** (po navadni tarifi): promptna po 125 — 127.50, nova sušena 115 — 117.50, nova sušena za januar 122.50 — 125, **moka:** baška »0« po 240 — 245, banatska po 250 — 255.

+ **Novosadska blagovna borza** (22. t. m.) Tendenca mirna, promet je bil srednji. **Pšenica:** baška, okol. Novi Sad, Sombor, sremska 93 — 95; srednjebaška 94 — 96; gornjebaška in slavonska 95 — 97; baška poliska 96 — 98, gornjebanatska 91 — 93; južnobanatska 90 — 92. — **Oves:** baški, sremski in slavonski 51 — 53. — **Ječmen:** baški, sremski, 64/65 kg 66 — 68. **Koruza:** baška in sremska stara 75 — 77; nova 50—52; nova sušena 66 — 68; banatska stara 72—74, nova 48—50; nova suš. 64—66. **Moka:** baška in banatska »0g« in »0gg« 170 — 190; »2« 145 — 165; »5« 130 — 150; »6« 100—110; »7« 75—85, »8« 67.50—72.50; sremska, slavonska »0g« in »0gg« 165—180; »2« 145 — 165; »5« 125 — 145; »6« 100 do 110; »7« 75 — 85; »8« 67.50 — 72.50. — **Otrobi:** baški in sremski 57 — 59; banatski 54 — 56. — **Fižol:** baški in sremski 125 do 130.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (22. t. m.) Tendenca stalna, promet srednji. **Pšenica:** za marc 7.93 — 7.95, za maj 8.10 do 8.12; **koruza:** za maj 7.95 — 7.97.

Radio

Torek 23. januarja

LJUBLJANA 11: Šolska ura: V zdravem telesu zdrava duša (M. Tratar). — 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Otroški kotiček: V kraljestvu palčkov. — 18.30: Havajske kitare in ksilofon v reproducirani glasbi. — 19: Francoščina. — 19.30: Potovanje po Južni Srbiji (prof. Jeras). — 20: Plesna glasba radio orkestra. — 20.45: Pevski koncert ge. Josipine Šivec. — 21.15: Čajkovskega VI. simfonija na ploščah. — 22: Čas, poročila. — 22.30: Angleške plošče.

BEOGRAD 16: Lahka glasba. — 19: Narodne pesmi z orkestrom. — 20: Berliozova simfonija »Harold«. — 20.30: Slušna igra. — 21: Orkestralen koncert. — 22.05: Narodne pesmi z orkestrom. — 22.45: Plesna glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.15: Orientalska glasba na ploščah. — 20.45: Slušna igra. — 21.45: Plesna muzika. — PRAGA 19.20: Prenos iz Brna. — 20.40: Koncert vojaške godbe iz Bratislave. — 21.30: Violinske in klavirske skladbe. — BRNO 19.20: Slovaška narodna glasba. — 20.40: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 18.20: Violinski koncert. — 20: Opereta »Grofica Marica«. — 22.30: Godba za ples. — DUNAJ 12: Orkestralen koncert. — 16: Mladinski koncert. — 17.15: Violinske skladbe. — 19: Dunajske slike. — 21.35: Koncert komorne glasbe. — 22.55: Lahka glasba na ploščah. — BERLIN 19: Orkester. — 20.10: Slušna igra. — 21.40: Lahka glasba. — 23: Nočni koncert iz Hamburga. — KÖNIGSBERG 19: Program iz Berlina. — 21.40: Lahka glasba. — 23: Beethovnov koncert iz Hamburga. — MÜHLACKER 19: Operetna muzika. — 20.10: Mešan program na ploščah. — 21.40: Beethovnove besede. — 22.45: Plošče. — 23: Koncert Beethovnove glasbe. — 24: Literaren program. — BUDIMPEŠTA 17: Orkestralen koncert. — 18.45: Klavirske skladbe. — 20: Prenos operete iz gledališča. — 21.50: Plošče. — 23.10: Koncert ciganske kapele. —

Sreda, 24. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Komorna glasba radio - kvinteta. — 18.30: Radioorkester. — 19: O narodni vzgoji (dr. Stanko Gogala). — 1930. Literarna ura. — 20: Prenos opere iz gledališča, v odmoru čas in poročila.

BEOGRAD 16.30: Koncert na čelo. — 19.30: Orkestralna glasba. — 20: Prenos opere iz Ljubljane. — Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Lahka glasba. — 20: Prenos opere iz Ljubljane. — Plesna muzika. — PRAGA 19.35: Pevski in klavirski koncert. — 20.30: Simfoničen koncert. — 21.45: Prenos iz Brna. — BRNO 19.35: Prenos iz Prage. — 20.35: Simfonični karneval. — 21.45: Skeč. — VARŠAVA 22: Znameniti umetniki na ploščah. — 21.15: Slušna igra. — 22.20: Godba za ples. — DUNAJ 12: Plošče. — 10.05: Sodobni avstrijski skladatelji. — 18.45: Vojaška godba. — 20.35: Literaren program. — 22.15: Koncert simfonikov. — BERLIN 20.05: Slušna igra. — 21.30: Lahka glasba iz Hamburga. — 23: Beethovnova komorna glasba. — KÖNIGSBERG 20: Slušna igra. — 21.30: Program kakor v Berlinu. — MÜHLACKER 21.30: Slušna igra. — 22.45: Plošče. — 23: Koncert Beethovnove glasbe. — 0.15: Nočni koncert. —

Repertoar

DRAMA.
Začetek ob 20.

Torek, 23.: Gostovanje v Celju (Sonjkin in njegova sreča).
Sreda, 24.: Kulturna prireditev v Črni mlaki. B.
Četrtek, 25.: Kariera kanclista Vinciga. Premiera. Četrtek.

OPERA.
Začetek ob 20.

Torek, 23.: Zaprto.
Sreda, 24.: Jenufa. Sreda.
Četrtek, 25.: Tičar. C.

★

Komedija »Kariera kanclista Vinciga« kaže življenje malega uradnika v finančnem ministrstvu, ki se zaradi svojega dobrega srca toliko pregreši zoper službeno dolžnost, da mu grozi kazenska upokojitev. Da se nekako reši, igra napol blaznega človeka na nasvet ministrovega tajnika. Pri tem pa nima sreče, spoznajo ga za pametnega, dokler končno ne oklofuta ministra samega. Minister, kmečki poslanec, ki že komaj čaka, da se reši ministrskega stolčka, mora zaradi Vincigove klofute demisionirati, Vinciga pa poviša v zahvalo za sekcijskega šefa. Premiera komedije bo v četrtek.

Prof. Osip Šest in kapelnik Niko Štritof pripravljata novo Abrahamovo operето »Ples v Savoju«. Operета, ki je bila igrana z največjim uspehom na vseh evropskih odrih, ima letos velike uspehe tudi v Zagrebu. V eni največjih vlog nastopi ga. Gjungjenac. Premiera bo konec tedna.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Torek, 23.: Okence. A.
Sreda, 24.: Zaprto.
Četrtek, 25.: Scampolo. C.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5 smer in brzina vetra, 6 oblačnost 1—10, 7 padavine v mm, 8 vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

22. januarja

Ljubljana 7, 781.1, 1.0, 85, mirno, 10, 1.0, dež; Ljubljana 13, 781.2, 2.2, 79, E1, —, —; Maribor 7, 781.1, 0.0, 75, N2 10, —, —; Zagreb 7, 781.2, 2.0, 70, ENE3, 10, —, —; Beograd 7, 781.4, 0.0, 90, mirno, 10, —, —; Sarajevo 7, 779.5, 1.0, 90, mirno, 10, —, —; Split 7, 773.2, 8.0, 65, NE2, 0, —, —; Kumbor 7, 770.8, 8.0, 65, mirno, 0, —, —; Rab 7, 776.1, 6.0, 75, NNW2, 2, —, —.

Temperatura: Ljubljana —, 0.6; 1.5, —; Maribor 3.4, 0.0; Zagreb —, 10; Beograd 2.5, 0.0; Sarajevo —, 0.0, Split 13.0, 60 Kumbor —, 8.0; Rab —, 4.0.

Solnce vzhaja ob 7.35, zahaja ob 16.49.

Torpedi iz zraka

Novo orožje: torpedna letala v pomorski vojni

V zadnjih letih se oborožujejo mnoge velike države z novim orožjem, ki utegne postati vojnim brodom zelo nevarno. S torpednimi letali.

Prav za prav ne gre za kakšno posebno vrsto letal, temveč običajno za aparate na kolesih, ki se ne razlikujejo dosti od bombnih letal. Bistvena razlika je doslej večinoma v tem, da nosijo bombna letala s seboj po več težkih bomb, torpedna letala pa pod svojim trupom en sam, 700 do 900 kg težak torpedo. Zdi se pa, da bodo posebne zahteve, ki so zvezane z delovanjem teh letal, ustvarile poseben tip napadalnega aparata. To zahteva predvsem posebna taktika s katero se morajo približati svojim žrtvam, da jih uničijo.

Torpedna letala se dvignejo z obalnih letališč, običajno pa z matičnih ladij za letala. Njih taktika je ta, da se kakšnih 8 km od ladje, ki naj jo napadejo, z veliko brzino spustijo skoraj do površine morja, namreč 8 do 10 m nad njo, se usmerijo naravnost proti ladji in spuste nekoliko sto metrov od nje na očesno mero vanjo svoj torpedo. Višje nad morjem ga ne morejo izstreliti, ker bi se lahko poškodoval, bližje morski površini pa bi se utegnilo letalo samo pokvariti ob vodnem stebru, ki ga dvigne v morje spuščeni torpedo.

Na samo oko, brez merilnih instrumentov, je na prvi pogled sicer težko zadeti plovečo ladjo, a pomisliti je treba, da predstavlja njena 180 in več metrov dolga stran na takšno bližino zelo dober cilj. Ladja sama pa skoraj nima prave obrambe proti nevarnemu napadalcu. Preden ga zapazi, je prišel s svojo veliko brzino 300 km na uro že v njeno bližino, kratki topovski ogenj ga bo le izjemoma zadel, proti protivnemu napadu z lovskimi letali, se torpednik lahko brani s tem, da se da spremljati po skupini lastnih lovskih letal. Ladji ne ostane skoraj drugo, nego da poskusi v zadnjem trenutku okreniti proti napadalcu ožjo stran, ki proži dosti manjši cilj, ali da v vsej naglici zmanjša oziroma poveča svojo brzino, tako da zleti na očesno mero spuščeni torpedo mimo nje. A največjo nevarnost za napadalca pa predstavljajo do 30 m visoki vodni stebri, ki jih dvigajo izstrelki ladijskih topov, zato se bo ladja skušala braniti tudi s tem, da se obda v primerni razdalji z zaporo takšnih vodnih stebrov, ki predstavljajo vsak zase za kakšnih 10 sekund največjo nevarnost za napadalca. Če zapelje letalo v takšen vodni steber, je gotovo po njem.

Od napadov s torpednimi letali si obetajo največji uspeh zaradi tega, ker ogražajo s svojimi izstrelki najbolj občutljive in nezaščitene dele ladij pod vodo, dočim zadevajo bombe, če smoh zadenejo, dobro zavarovane dele. Vsekakor bodo imela brodovja v tem novem orožju zelo nevarnega sovražnika.

Zanimiv proces v Berlinu

Jugoslovenski državljan obsojen zaradi veleizdaje nad nemškim gospodarstvom

Posebno sodišče za zaščito države v Berlinu je te dni izreklo razsodbo v prvem procesu za veleizdajo nad nemškim narodnim gospodarstvom. Za nas je ta razsodba zanimiva zategadelj, ker izvemo, da je njena žrtev jugoslovenski državljan Jakob Schweigert, 62 letni arhitekt, ki se je moral pred sodniki zagovarjati zaradi veleizdajniškega dejanja pri postopanju z devizami.

Ta zakon je stopil v Nemčiji v veljavo 12. junija 1933. Zahteval je od vsakega v Nemčiji živečega človeka, da naznani državni oblasti svoje imetje, zlasti devize. Za tiste, ki so prej opustili prijavo a so jo naknadno vložili do 1. oktobra prošlega leta, je zakon predvideval amnestijo. Zakon predvideva za prestopke proti njemu najmanjšo kazen 3 let robije, pri posebnih olajševalnih okolnostih pa 1 leto ječe. Najmanjša kazen prihaja v poštev samo pri obsodbah inozemcev.

Obtoženi jugoslovenski državljan Jakob Schweigert je hotel razpolagati s svojim kontom pri neki švicarski banki v nasprotstvu z nemškimi deviznimi predpisi. Med vojno je bil Schweigert oficir v madžarski vojski. Kot tak je prišel v rusko ujetništvo. Deset let je živel v Nemčiji in je bil kot arhitekt v raznih službah.

Ve jeseni 1922 je vplačal Schweigertov brat pri Švicarskem kreditnem zavodu najprej 400, potem pa še 100 švicarskih frankov na arhitektovo ime. Schweigert pravi, da je bila ta vsota namenjena kot zasilen denar za pomoč njegovi materi, ki živi v Jugoslaviji. Kljub ponovnim pozivom nemških oblasti pa je Schweigert opustil prijavo tega zneska pri pristojnem uradu. Moral bi bil denar prijaviti deviznemu oddelku nemškega finančnega ministrstva v Berlinu. Oblasti so Schweigertu dokazale, da je skušal nakazati 500 v Švici deponiranih frankov svojemu stricu na Dunaju. Zaradi te izjave se je sodišče v Berlinu postavilo na stališče, da je bil denar last arhitekta, ki ga ni bil prijavil in se je s tem pregrešil proti zakonskim določbam o deviznih predpisih. Sodniki so se pridružili predlogu državnega tožilca in so obsodili Schweigerta na eno leto ječe in na 1500 mark globe.

V kratkem se bo vršilo še več sličnih obravnav. Ker so obtoženi nemški državljani, je pričakovati še večjih kazni, kakor je bila prisojena krivcu v prvem procesu.

Avstrija v borbi proti hitlerizmu

Alfred Frauenfelder,

»Führer« avstrijskih nacistov, ki je bil zaradi zločinskega terorja obsojen na šest mesecev ječe

Spet Harry Sinclair

Nov škandal petrolejskega kralja

Brzojavna vest iz Tulse poroča, da je bil ameriški petrolejski kralj Harry Sinclair skupno s 24 drugimi bančniki aretiran. Dolže ga zločina goljufije.

Harry Sinclair, ki mu je zdaj 57 let, je lani izvršil pri Exchange Trust Company več sleparij in poneverb, ki so jim prišli na sled šele v zadnjem času. Kako razpreden je škandal, izhaja iz dejstva, da je policija prijela Sinclaira kljub temu, da je predsednik petrolejske družbe Sinclair Consolidated Company in podpredsednik Exchange National Bank v Tulsi. Državni tožilec Springer, ki vodi preiskavo zaradi nekorektnosti, je izjavil, da je doslej odkril v poslovnih knjigah Exchange Trust Company nič manj kot 912 prestopkov proti bančnemu zakonu v državi Oklahomi.

Sinclair ni nepopisan list v seznamu škandalov ameriškega gospodarstva. Še za časa predsednika Hardinge je bil zapleten v škandalno afero, ki je pokazala vso njegovo brezvestnost v pogledu finančne odgovornosti. Dogovoril se je namreč z več člani Hardingove vlade, da so njemu izročili velike rezervoarje petroleja v izkoriščanje. Tako je prišla na dan afera, ki je hudo kompromitirala predsednika Hardinga. Sinclaira so tedaj prijeli, vrgli v ječo, toda pod Hoovrovo vlado je odsedel del svoje kazni in v zadnjem času je zopet krenil na svoja stara nepoštena pota.

Zopet ameriški vzlet v stratosfero

Ameriško Geografsko društvo v Washingtonu pripravlja v družbi z vodstvom ameriškega letalskega ministrstva načrt za zgraditev stratosfernega balona, ki bo predvidoma večji od vseh dosedanjih stratosfernih balonov.

Prostornina balona je preračunana na tri milijone kubičnih čevljev ter ima kroglasto gondolo, ki meri v premeru nad tri metre. Načrt predvideva s tem balonom vzlet v stratosfero do višine 24.000 m. Velikost balona bo le za polovico manjša, kakor je sedanji vodljivi zrakoplov ameriške mornarice »Macon«. Poskuse za vzlet v stratosfero bodo začeli med junijem in septembrom, za voditelja podviga je izbran major William Kepner, znani izvedenec za balone, vlogo opazovalca na poletu pa bo prevzel kapitan Stevens. Projektirana sta dva poleta.

Smrt plesalke Smirnove

Iz Buenos Airesa prihaja vest, da je tam preminula nekdanja slovita članica ruskega carskega baleta Jelena Aleksandrova Smirnova, ena največjih plesalk romantičnega baleta, ki se je po ruski revoluciji izselila v tujino. Smirnova je bila zadnji čas angažirana na argentinskem državnem gledališču v Buenos Airesu.

Najlepša ženska v Evropi umrla

V Madridu je umrla vojvodinja Alba, soproga vojvode Alba-Barwik. Pokojnica je bila hči vojvode Aliaga in je veljala za najlepšo žensko v Evropi. L. 1920. se je omožila z albskim vojvodo, ki je bil štirinajstkrat španski grand in ima vrhu tega še 34 drugih naslovov.

Tragična smrt ameriškega komika

Na tragičen način je prišel ob življenje eden najslavnejših ameriških komikov Charles E. Mack na neki turneji po Zedinjenih državah. Mack je nastopal s svojim partnerjem, ki sta se producirala pod skupnim imenom »Črni vrani« v ameriških varietejih. V Arizoni je postal Mack žrtev avtomobilske nesreče. Mackova žena in hči, ki sta se vozili z očetom v skupnem vozu, sta bili hudo ranjeni in sta v bolnišnici.

Sicilska drama

V San Simonu se je te dni odigrala strahovita kmečka tragedija. Neka mlada kmetica je v odsotnosti svojega moža sprejela v hišo dva mlada fanta. Njen mož pa se je nepričakovano vrnil domov, zasačil svojo ženo v družbi svojih tekmecev, snel puško z rame in pomeril proti njima. Fanta sta se vrgla proti njemu, mu izvila puško iz rok, ga ustrelila, nato pa ubila še ženo in pobegnila. Za storilci manjka vsaka sled.

Massie — ločen

Sodišče v Renu je izreklo ločitev zakona ameriškega mornariškega poročnika Massieja, tistega, ki je bil svoj čas zapleten v središče senzacijskega umora na Havajskih otokih.

Massie je v dogovoru s svojo taščo umoril nekega Havajca, ker je bil — kakor so pisali listi — onečastil njegovo ženo. Krivca so pozvali pred sodišče, ki ga je oprostilo, toda Massie si je prilastil pravico sodbe sam in ga je umoril. Nato se je moral s taščo vred zagovarjati pred sodniki, ki so ga formalno obsodili, dejansko pa oprostili. Namestu deset let, je prebil v ječi samo pol ure. Po procesu sta se mož in žena vrnila v San Francisco.

Zdaj je prišlo do ločitve. Na čigavo pobudo, ni znano. Morda ni hotela žena več živeti ob strani moža, ki velja v njenih očeh za morilca, mogoče je tudi drugače in se je Massie moral prepričati, da njegova žena le ni bila tako nedolžna pri napadu na njeno žensko čast, kakor se je govorilo . . .

Kapela iz ledu

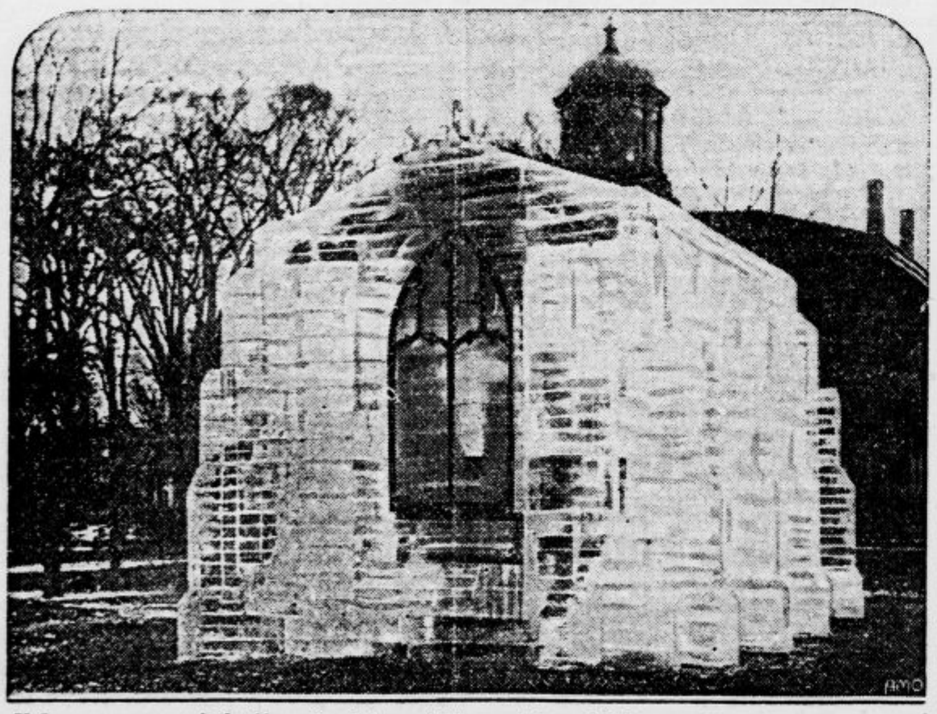

V Lawrenceovem kolegiju v Appletonu (Wisconsin) so dijaki zgradili z 62 tonami ledu to 5.50 m visoko kapelo, ki jo ponoči razsvetljujejo raznobarvne, močne električne žarnice

Prijateljica madžarskega pesnika

V Budimpešti je umrla žena direktorja Diosyja, žena nenavadnih umstvenih sposobnosti, ki je s svojim življenjem globoko posegla v madžarsko pesništvo.

Pred tridesetimi leti se je v Nagyaradu seznanila z modernističnim pesnikom Adyjem, ki je postal prvak med tedanjo pesniško gardo. Nad petnajst let je vezalo to žensko prijateljstvo s pesnikom in Ady ji je posvetil celo vrsto svojih pesnitev. Najbolj znan je ciklus pesmi z naslovom »Leda«. Te pesmi so prožete z nenavadno strastnostjo.

Ko se je Ady l. 1917. oženil, se je njegova prijateljica umaknila in je živela samo še svojim spominom.

Operni pevec in sobarica

Ko se je vrnil madžarski operni pevec Ladislav Szücs te dni ponoči domov, je našel na mizi pismo te-le vsebine: »Dragi gospod umetnik! Osebno se tega nisem upala priznati, zdaj pa odkrijem, da sem se smrtno zaljubila v Vas. Kupila sem si za 7 pengöv morfija, a nisem imela poguma, da bi ga vzela. Ostalo mi je 50 stotink. Z njimi odhajam v svet. Bog z Vami!« Podpisana je bila Rozika, sobarica opernega pevca, ki jo policija zdaj išče in ne najde nikjer.

Značilno srečanje dveh diplomatov

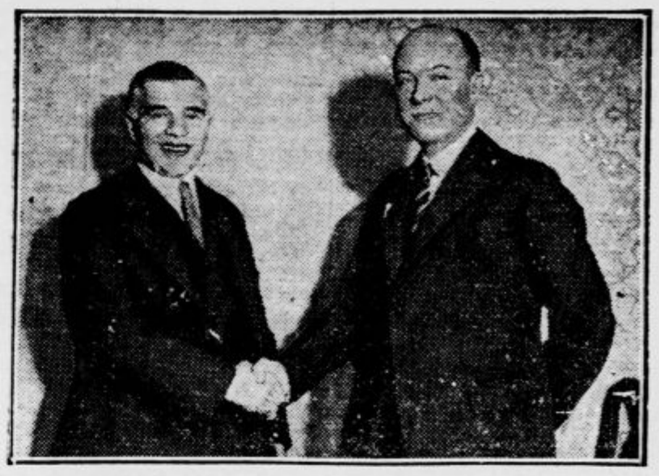

V New Yorku sta se sestala novi ruski poslanik v Ameriki Trojanovski (na levi) in poslanik Zedinjenih držav v Moskvi William S. Bullitt

10-letnica narodne cerkve

Dostojna proslava starokatoliške cerkve v Jugoslaviji — Manifestacije za kralja in državo

Zagreb, 21. januarja.

Danes dopoldne se je vršil prvi del svečanosti, organiziranih ob priliki desetletnice pravnega obstoja in priznanja starokatoliške cerkve v Jugoslaviji. Današnja proslava se je vršila po slovesni maši gospoda škofa dr. M. Kalodjere v starokatoliški cerkvi v veliki dvorani »Kola«, kjer se je zbralo toliko ljudi, da so morali mnogi ostati pred vrati. V tej dvorani se je namreč pred 10 leti vršila prva katoliška maša v narodnem jeziku. Navzočih je bilo tudi kakih 150 učencev in učenk osnovnih in srednješolskih zavodov.

Slovesno zborovanje je otvoril kr. notar dr. Matija Lisičar, ki je v daljšem, pesniško zanešenem govoru orisal zgodovino pokreta krščanskih narodnih cerkva. S posebnim ozirom na Hrvate je govoril o rimskem škofu Gregorju in o njegovi borbi s papežom. Ta borba je bila poslej osredotočena kot velika realna vrednost v odporu proti latinski premoči in proti oblasti Rima. Tako se je moralo zgoditi, da je po ureditvi kraljevine Jugoslavije vstala ideja narodne cerkve s hierarhijo na demokratični osnovi. Starokatoliška cerkev priznava samo Kristusov primat, ne pa oblasti latinskega oziroma italijanskega papeža.

Veliko odobravanje je žel govornik pri svojih nadaljnjih izvajanjih. Rekel je: »Česa nočejo starokatoliki? Onega, kar je naglasil vodja fašistov, da potrebuje rimska cerkev! V svojem govoru l. 1921 je rekel vodja fašistov: »Trdim, da predstavlja danes nekdanjo cezarsko in latinsko tradicijo rimski katolicizem. Jaz sam sem vznemirjen, ko vidim, kako se ustanavljajo narodne cerkve ter mislim na milijone in milijone ljudi, ki ne bodo več gledali proti Italiji in proti Rimu. Zato postavljam to hipotezo: Naj se Vatikan odreče posvetni oblasti v Italiji, a Italija mu bo dala potreben material za ustanavljanje šol, cerkev, smostanov in vse, kar mu je treba in s čimer naša posvetna oblast dovolj razpolaga. Kajti, ako se rimski katolicizem vzdigne v svetu in obrnejo milijoni ljudi na vseh koncih sveta svoje poglede na Rim, bo to izvor italijanskega ponosa, pa tudi izvor specialnih interesov za Italijane.«

Zato slovanski katoliki nočejo biti v pesti oblasti, ki predstavlja cezarsko in latinsko tradicijo Rima. Katoliški jugoslovenski narod ne sme služiti specialnim italijanskim interesom, kajti glavni pogoj njegovega obstoja je v veliki, močni jugoslovenski državi.

Nato je bila z viharnim odobravanjem poslana pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju Aleksandru z navdušenimi vzkliki Jugoslaviji.

Zatem so govorili zastopniki starokatoliških župnij in organizacij, med njimi iz Beograda, Splita, Sarajeva in Ljubljane. Povsod se širi zadovoljivo pokret za narodno cerkev.

Pevski zbor je nato zapel himno Gregorju Ninskemu, nakar so sledili še drugi govorniki in so se izvajale nadaljnje točke vzporeda.

Zborovanje je bila dostojna manifestacija narodne starokatoliške cerkve v Jugoslaviji. ip.

Ogromen uspeh Leharjeve operete

Pri premieri „Judite“ so vnovčili nad pol milijona dinarjev!

Na Dunaju je bila te dni premiera Leharjeve operete »Judita«, katero je vodil sam skladatelj. Novost je imela rekorden uspeh. Poleg množic Dunajčanov je prisostvovalo opereti mnogo inozemskih gledaliških ravnateljev, dirigentov in gledaliških intendantov.

Državna opera je ob tej priliki vnovčila 60.000 šilingov (nad pol milijona Din). Od te vsote odpade 48.000 šilingov na trikratno povečane cene, ostalo je prispeval radio za prenos.

Naslednji dve ponovitvi sta takisto razprodani, in sicer so povišali vstopnino za 100 odstotkov normalnih cen.

Neki inozemec, ki je prišel na Dunaj samo zaradi Leharjeve premiere, je plačal za ložo v pritličju namestu 240 šilingov 600 šilingov. Predprodajalci vstopnic so tedaj dobro zaslužili.

KARIKATURA

XX. STOLETJE V NEMČIJI

(»Krasnaja Gazeta«, Leningrad)

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ:

da je moral pokojni violinski pedagog Otokar Ševčik trikrat delati sprejemno izkušnjo za konservatorij, ker ga je izpraševalna komisija dvakrat zavrnila zaradi nezadostnega znanja;

da je v Parizu umrl na prižnici med propovedjo ruski svečenik Georgij Spaskij. Zadela ga je kap.

da je postavil ameriški letalec Lee Miles iz Los Angelesa nov hitrostni rekord za lahka letala na progi 100 km. Preletel je progo s povprečno hitrostjo 209.11 km;

da je posvetila pariška revija »Le Monde Slave« svojo največjo številko, ki obsega 320 strani, predsedniku Masaryku in ČSR;

da je priredil sindikat čsl. novinarjev te dni v Pragi velik ples, katerega so se udeležili kot zastopniki vlade štirje ministri, številna generaliteta in niz drugih odličnikov;

da je pela naslovno vlogo v najnovejši Leharjevi opereti v Državni operi na Dunaju znana češka pevka Jarmila Novotna;

da je zbolel 75letni pisatelj »Blagoslova zemlje«, »Pana« in »Potepuhov« Knut Hamsun na akutnem bronhitisu in da so njegovi svojci zaradi starosti v resnih skrbeh za njegovo življenje;

da stane ilustrovana tedenska revija »Življenje in svet« samo 8 Din mesečno.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

ANEKDOTA

Lorda Melbournea, mentorja angleške kraljice Viktorije v začetku njenega vladanja, so nekoč vprašali, kako mu je pri duši, če pomisli, da je ministrski predsednik in da nosi vso odgovornost za vladanje tako velikega imperija.

»Veste,« je odvrnil lord, »jaz občutim to reč kot čisto prijetno razburjenje.«

VSAK DAN ENA

Fakir kot gost svojih kolegov

(»Le Rire«)

SPORT

Prvenstvena tekmovanja LZSP

Favoriti za 18 km tek pred startom. Od leve proti desni so: Senčar, Knap, Režek, Jenko, Janša in Šramel. V kotu zmagovalec Lado Senčar.

Start seniorjev. Med številnimi gledalci je bil tudi divizionar general Vladimir Cukavac (X). Poleg njega predsednik LZSP dr. Kuhelj.

Sobotna in nedeljska smučarska tekmovanja, ki so se z malimi nevšečnostmi uspešno zaključila, so dokazala, da dorašča novi smučarski rod, ki ni le dorasel našim dolgoletnim prvakom, temveč jim je že postal enakovreden tekmec.

Oba dneva je bilo vreme dovelj slabo. Odjuga je snežno plast pošteno pobrala in ostalo zmehčala tako, da sportne trgovine že dolgo niso prodale toliko klistra (smuška maža za moker sneg) kakor zadnje dneve.

Organizacija tekem, posebno sobotnih, ni bila baš hvale vredna. Start so bili parkrat prestavili tako, da so gledalci begali od strelišča do Čada in zopet nazaj. Organizatorji prvenstvenih tekmovanj se bodo morali privaditi točnosti, ki je nujna in potrebna odlika vsakega pravega sportnika.

Druga mala nezgoda ali malomarnost organizacije pa je bila, ko so kontrole naraščajske tekmovalce napotile namesto na 7 km dolgo progo, na 18 kilometrsko seniorsko, katero so razen dveh tudi vsi prismučali. Kljub temu, da sta le dva smučala pravo progo in dosegla lep čas, bodo morali zaradi te tehnične pogreške tekmovanje ponoviti hkrati z juniorskim tekmovanjem, ki ga v soboto tudi ni bilo. Start juniorjev je bil določen po prihodu naraščajnikov, ki se je pa zaradi omenjene pogreške zavlekel do mraka.

Seniorska proga tehnično ni bila kaj zanimiva. Vsi tekmovalci so jo označili na moč dolgočasno. Prav tako tudi vaditelj naših tekmovalcev, češkoslovaški državni reprezentant Stehlik, ki je tekmoval izven natečaja in je kljub lepim uspehom naših prvakov dokazal, da je še vedno za razred boljši od njih. Seniorsko tekmovalno progo je presmučal v času, ki je za dobrih pet minut krajši od prvakovega in je dospel na cilj še prav dobro razpoložen. Enoličnosti tekmovalne proge pa so krive slabe snežne razmere, sicer bi se mogla trasirati po zanimivejšem svetu.

Če pomislimo na lanskoletne Fisine tekme v Inomostu, kjer so sneg v rjuhah nosili na progo, pa moremo biti tudi s tem prvenstvenim tekmovanjem zadovoljni.

Službeno iz LNP

(Seja u. o. dne 10. januarja 1934.)

Pirsotni gg. Rybař, Stanko, dr. Köstl, Kuret, Novak, Logar, ravn. Šetina, Jugovec, Malovrh, Dorčec, Vospernik, Drufovka, Kačar, Buljević, Melicer, Skalar. Odsotni gg. Kralj (upr.), inž. Debelak, Petrič in Pevalek (neupr.).

Na znanje se vzamejo čestitke za praznike tajnika II. JNS z zahvalo. Na znanje se vzame dopisnica SK Zagorje od 8. januarja 1934. Na dopis ASK Primorje od 9. tega meseca se bo pismeno odgovorilo. Poziva se O. O. LNP Maribor, da postopa po nalogu v dopisu LNP št. 1589 od 2. decembra 1933 drugi in tretji odstavek in da javi vzrok, zakaj se je zadeva zavlekla. Opozarjajo se okr. odbori, da smatrajo zadeve, ki spadajo h kaz. odboru, za nujne (zaslišavanje), in da se zapisniki čim prej dopošljejo LNP. Da se pospeši postopek, bo k. o. LNP v bodoče slične zadeve pošiljal zainteresiranim klubom, o čemer se tem potom obveščajo O. O. Na znanje se vzame dopis SK Domžale št. 115 od 1. januarja 1934. Na dopis SZNS Ljubljana od 29. decembra 1933 se bo odgovorilo pismeno. Opozarjajo se klubi na odredbo ljubljanske železniške direkcije, po kateri morajo potovati igralci, ki uživajo polovično vožnjo, skupno z vodnikom v istem vagonu od vstopne do izstopne postaje. One, ki bi se tej odredbi ne pokorili, bo železniško osobje izključilo od prevoza. Na znanje se vzame dopis SK Korotan, Kranj od 24. decembra 1933. Na dopis SZNS Ljubljana od 9. t. m. se bo odgovorilo pismeno. Na znanje se vzamejo službene objave JNS br. 1 in 2. Veljavnost sklepov odborov LNP teče od dneva objave v službenem glasilu LNP. Glede tega ostane pri nas enako kot doslej. Dopis ŽSK Hermes št. 1 (uprava igrišča) se dostavi JNS. V smislu poročila O. O. Trbovlje od 21. decembra 1933 in poročila službujočega odbornika o tekmi Trbovlje (reprez.): Zagorje (reprez.) se uvede postopek zoper SK Zagorje. SK Iliriji se na dopis od 8. januarja t. l. pismeno odgovori. Vzamejo se na znanje pismene demisije gg. Juvan (nadz. odbor) dr. Dolenc (k. o.) in Anko (p. o.) ter se jim izreka zahvala za dosedanje delovanje. V p. o. se kooptira g. Juvan F., v k. o. g. Pogorelec Drago. S tem v zvezi je ugodeno želji SK Ilirije, sporočeni v dopisu od 9. januarja 1934. Razreši se dolžnosti v p. o. g. Starec, a kooptira se v p. o. g. Mrdjan Viljem. V odbor za kaznovanje sodnikov pri Sekciji ZNS v Ljubljani se delegira g. dr. Köstl, v odbor za delegiranje sodnikov pri sekciji ZNS v Ljubljani g. Kačar. Kaznuje se Sloga, Ljubljana, ker ni predala postave moštva za tekmo Korotan-Sloga z globo 25 Din. Preda se odboru za kaznovanje sodnikov g. Marin, Trbovlje.

Tajnik I.

Občni zbor SK Celja

Pred nekoliko dnevi se je vršil redni letni občni zbor SK Celja, ki ga je v odsotnosti predsednika g. Borlaka vodil podpredsednik g. dr. Vrečko. Ob otvoritvi je g. dr. Vrečko pozdravil vse navzoče članstvo, posebej pa še narodnega poslanca g. Ivana Prekorška, predsednika krajevne in sreske organizacije JNS g. dr. Kalana ter občinske odbornike. Sporočil je, da so stopila nova klubova pravila v veljavo in da se po teh pravilih imenuje klub SK Celje.

Tajnik g. J. Veble je poročal, da je lani po odhodu g. Tomca iz Celja prevzel posle I. tajnika; namesto odstopivšega odbornika g. poročnika Čančerja je bil kooptiran v odbor načelnik novo ustanovljene zimsko-sportne sekcije g. Pleteršek ml., načelništvo nogometne sekcije pa je prevzel g. kapetan Čanjevac. Upravni odbor je lani 22. maja sklenil, da izstopi SK Celje iz celjskega MO, dne 13. oktobra pa je sklenil, da zopet vstopi v MO, odnosno OO. Definitivno bo klub vstopil v OO šele, ko bo LNP objavil odbornike, kar se pa do danes še ni zgodilo. SK Celje je bil z LNP v preteklem letu v mnogo boljših odnošajih nego v l. 1932. Tajnik se je zahvalil našemu časopisju za veliko naklonjenost. Nogometno moštvo SK Celja je postalo lani prvorazredno. Absolviralo je 28 nogometnih tekem in si poleg tega pri nogometnem turnirju na sportnem dnevu SK Olimpa osvojilo prvo mesto in Olimpov pokal. Lahkoatletska sekcija je lani dosegla na sportnem dnevu SK Olimpa lepe uspehe. Smotreni treningi pa se bodo pričeli letos. V to svrho bo sekcija prejela potrebne priprave in orodje. Teniška sekcija se lani ni udejstvovala v podsaveznem prvenstvenem tekmovanju. Posvečala je skrb vzgoji mlajših igralcev. Drsalna sekcija je priredila lani na drsališču v parku ekshibicijsko drsanje najboljših drsalcev v državi. Hazenska sekcija pa je absolvirala eno prvenstveno tekmo, a se zaradi raznih težkoč ni mogla še nadalje uspešno udejstvovati. — Nedavno je bila ustanovljena zimsko-sportna sekcija in je letos nastopila izven konkurence pri smučarski tekmi za prvenstvo Celja. Pogodba SK Celja z mestno celjsko občino glede Glazije bo v kratkem zaključena. Nabiralna akcija za ureditev Glazije še ni zaključena. Gradnja nujno potrebne garderobe na Glaziji se bo pričela, čim bo ministrstvo za telesno vzgojo odobrilo zadevne načrte. SK Celje si je poleg ostalih dolžnosti nadel tudi nalogo, da vzgaja mladino v nacionalnem duhu in da se bavi za prestiž slovenskega sporta v Celju. Klub šteje 435 članov.

Blagajniško poročilo g. Kocmana izkazuje 65 597.13 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. V zastopstvu tehničnega referenta je poročal g. Hojkar, da je bilo lani na Glaziji urejeno samo zasilno tekališče. Treba pa bo še pred pričetkom letošnjega nogometnega tekmovanja popraviti po poplavi poškodovano igrišče in najti sredstva za postavitev garderobe.

Načelnik nogometne sekcije g. kapetan Čanjevac je poročal, da je nogometno moštvo odigralo lani 28 nogometnih tekem, in sicer 8 prvenstvenih, 1 mednarodno in 19 prijateljskih. Dobilo je 12 tekem, izgubilo 12, neodločene pa so bile štiri. Razlika golov je znašala 79:75 v korist SK Celja. Načelnik lahkoatletske sekcije g. Bolhar je poročal, da sekcija lani ni delovala. Čim bo mogla začeti gojiti nekatere panoge telesne vzgoje, bo objavila v časopisju zadevni poziv članom. Dokler si ne bo mogla nabaviti lastnega orodja, si ga bo morala izposoditi, prej pa bo še zgradilo garderobe s prhami, straniščem itd. Za teniško in hazensko sekcijo je poročal g. dr. Ivič. Število članov teniške sekcije je padlo na približno 20. Hazenska družina je igrala lani samo eno tekmo. Tudi hazenašice nujno potrebujejo primerno garderobo na Glaziji. Načelnik zimsko-sportne sekcije g. F. Pleteršek je poročal, da je bila sekcija ustanovljena šele pred poldrugim mesecem in ima 20 članov. Načelnik plavalne sekcije g. dr. Vrečko je naglasil, da sekcija lani ni delovala, ker ni bilo dovolj zanimanja za lepo plavališče »Diano« na Bregu.

Po daljši debati o vprašanju namestitve nogometnega trenerja, je bila rešitev te zadeve prepuščena upravnemu odboru.

Proračun za leto 1934. izkazuje 23.050 dinarjev potrebščin in 18.350 Din prejemkov.

Na predlog delovodje nadzornega odbora g. A. Vebleta je bila blagajniku in vsemu odboru podeljena razrešnica. Letna članarina za podporne člane je bila zvišana od 20 na 24 Din, članarina za verificirane aktivne člane pa je bilo določena na 12 Din. V klubovo razsodišče so bili zopet izvoljeni gg. župan dr. Goričan, Jereb in A. Presinger.

Gg. A. Veble in dr. Vrečko sta poudarjala potrebo sporazuma med Sokolskim društvom v Celju in SK Celjem glede uporabe Glazije.

O nabiralni akciji za gradnjo garderobe na Glaziji je poročal g. kapetan Čanjevac. Od doslej podpisanih obveznic v skupnem znesku 6000 Din je bilo doslej vplačanih šele 1500 Din.

Ob koncu lepo uspelega občnega zbora je poročal podpredsednik g. dr. Vrečko, da bodo 1. in 2. februarja v Celju tekme v umetnem drsanju za prvenstvo Jugoslavije. Nastopili bodo tudi nekateri renomirani drsalci in drsalke iz Češkoslovaške in Avstrije. Ljubljanska Ilirija je poslala občnemu zboru SK Celja prisrčen pozdrav.

Dnevni red sportnega zborovanja ASK Primorja. Otvoritveni pozdrav g. nač. Sancina. Govor g. Kralja o delovanju nogometne sekcije v l. 1933. Govor g. Ceka o delovanju ostalih sekcij. AKS Primorje kot važen činitelj slovenskega in jugoslovenskega sporta (inž. Debelak). Dr. Birsa: Program dela za l. 1934. — Iz tega dnevnega reda je razvidno, da bo zborovanje stvarno in da bo prineslo udeležencem mnogo zanimivih stvari. Govorniki se bodo dotaknili skoro vseh aktualnih vprašanj našega sportnega življenja. Govorili bodo odkritosrčno tudi o najbolj kočljivih zadevah!

Slalom tekma na Zelenici. 14. t. m. se je vršila slalom-smuk tekma na Zelenici ob dobri udeležbi tekmovalcev. Sodelovalo je sedem klubov z 21 tekmovalci. Na startu so se javili sami »kanoni«, med njimi Praček, Heim, Sitar, Žnidar, Bleiweis od zunanjih klubov, a od domačinov Čarman, Žigman, Stranski, Babič in drugi. Tekma se je vršna s startom za slalom na Begunjšci in prešla po končani slalom progi na divne zeleniške plaze in nato po smuku po terenu okoli gozda na cilj. Rezultati: 1. Praček Ciril (Skala Jesenice) 4.22.5, 2. Čarman Frenk (Tržič) 4.55, 3. Hein Hubert (Skala, Jesenice) 4.55.8, 4. Stranski Sigfried, 5. Tadel Tona, 6. Babič Tone (vsi trije Tržič). Žigman, ki je progo slaloma prevozil v lepem in sigurnem stilu, je pri zadnjem delu smuk proge zgubil palico in tako priromal samo z eno preko cilja. Zgubil je pa zaradi tega toliko na času, da se ni plasiral med prvimi. Iznenadil je mladi Stranski. Babič se je vrnil šele od vojakov in ni še imel prilike, da bi prišel v svojo formo. Zanimivo je, da Čarman na vsej progi ni niti enkrat padel. Tadel je od tekme do tekme boljši. Rihar Ice od Ilirije je tudi dobro vozil, smolo je imel samo v tem, da je bil pri slalomu diskvalificiran. Na startu, oziroma na cilju smo pogrešali zlasti delegata podsaveza.

Smučarski klub Celje. 11. februarja se bo vršila na dr. Jul. Kugyjevi skakalnici v Liscah skakalna tekma z mednarodno udeležbo, h kateri so prijavili svoj prihod številni inozemski skakalci. Predvidoma se bo udeležil te prireditve tudi norveški trener JZSS. Če bo mogoče, bo prišel ta trener že nekoliko dni poprej v Celje, da bodo imeli tukajšnji skakalci priliko trenirati po njegovem navodilu. Obenem se bodo vršile tudi prvenstvene tekme tako v skoku, kakor tudi v kombiniranem skoku in dolgem teku. Nekaj izrednega pa nam bo prinesel mesec april. Predaval bo g. Franc Schmid iz Münchena, znan in izboren plezalec, ki je preplezal severno steno Matterhorna in Ortlerja in je znan tudi v filmu. To predavanje bo dogodek ne samo za hribolazca, ampak tudi za vsakega prijatelja narave, ker nas bo vodil predavatelj z lepim številom slik skozi vse Alpe od Schneeberga do Montblanca.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Juniorji, ki imajo čas, naj pridejo danes ob 15.30 na trening. Ob 17. trening za igralce liginega in prvega moštva, ki niso zadržani. Ostali igralci Lginega in prvega moštva morajo priti ob 18.30.

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija). Danes ob 19.15 pričetek rednega treninga v telovadnici učiteljišča na Resljevi cesti. Vsi atleti redno in točno! Prihodnji trening v četrtek ob isti uri. — Sanacijski odbor ima danes ob 20. sejo v klubovem tajništvu (nebotičnik, IV. nadstr.).

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes ob 18.15 redni gimnastični trening v telovadnici na Ledini. Udeležba za vse obvezna.

ŽSK Hermes (nogometna sekcija). Pozivajo se vsi igrači na gimnastične treninge, ki se bodo vršili v torkih in četrtkih od 19.15 naprej. Danes bo prvi trening ter naj se vsi igrači zglasijo pri načelniku zaradi informacij. Opremo (hlačke) prinese gospodar.

SK Grafika. Redni letni občni zbor SK Grafike se vrši 5. februarja z običajnim dnevnim redom. Občni zbor se začne točno ob 19., also se do tega časa ne zbere vsaj polovico vsega članstva, se vrši pol ure pozneje brez ozira na število članstva. — Eventuelne predloge za občni zbor je poslati do 31. t. m. na naslov tajnika.

SK Domžale. Drevi ob 20. pri Jožetu važen sestanek za vse člane.

Vremensko poročilo s Kofc od 21. t. m.: —7, sneg pri domu južen, na šiji planini suh. Močno zneži, smuka prav dobra!

Sokol

III. smučarska tekma Saveza SKJ

Dne 27. in 28. januarja 1934 se bodo tretjič zbrali v Bohinju najboljši tekmovalci in tekmovalke iz vseh žup naše Zveze, kjer sistematično goje smučanje, da pomerijo svoje moči v plemeniti borbi in da pokažejo, koliko so napredovali od lanske tekme.

Spored tekem je tale: **v soboto, dne 27. januarja** ob 14. uri: člani, tekma posameznikov na 18 km in prvi del sestavljene tekme, ob 15. uri: članice, tekma posameznic na 8 km;

v nedeljo, dne 28. januarja ob 8. uri: člani, tekma vrst v smuških likih; ob 9.30: članice, tekma posameznic v smuku na 2 km; ob 13. uri: člani, tekma v skokih in drugi del sestavljene tekme.

Nastopno mesto in cilj tekme na 18 km in na 8 km bo kakor doslej v Bohinjski Bistrici blizu Sokolskega doma, medtem ko bo tekma članov v smuških likih in tekma članic v smuku, če bo ugoden sneg, na Rudnici. Tekma v skokih bo seveda na Hansenovi skakalnici na Poljah.

Nekaj novega je letos pri članih tekma vrst v smuških likih. Vsako društvo ali župa lahko postavi na nastopno mesto po eno ali več tri- do štiričlanskih vrst.

Že po dosedanjih prijavah je videti, da bo udeležba v vseh predpisanih tekmovalnih panogah nenavadno velika. Tekmovalcem in tekmovalkam iz prejšnjih naših tekem so se pridružili še novi, med katerimi so prav gotovo tudi takšni, ki bodo lanskoletnim našim prvakom nevarni tekmeci. Za netekmovalce je dovoljena polovična vožnja. V nedeljo, dne 28. januarja bo vozil zjutraj bržkone turistovski vlak v bohinjsko Bistrico, kar bomo še o pravem času objavili.

Zaradi prenočišča v Boh. Bistrici naj se obrnejo tekmovalci na brata Lovra Humra, Jesenice-Fužine.

Drobne vesti iz češkoslovaškega Sokolstva

Kakor poroča »Sokolski Vestnik«, je nastopilo tudi na Češkoslovaškem v ospredje vprašanje izmene sokolskega slavnostnega kroja v toliko, da bi bila omogočena njegova nošnja tudi pozimi. Obe načelništvi ČOS, moško in žensko, bodo v bodoče pošiljali na župne zlete in sličnе prireditve samo po enega skupnega poročevalca, da se uštedi na stroških. Edino na večjih zletih pokrajinskega značaja bo načelništvo zastopano po močnejši deputaciji.

Po sklepu zadnje seje Vibora ČOS se bo vršil v Taboru, znanem mestu Husitov leta 1935. pokrajinski zlet v spomin na 50letnico delovanja Žižkove župe, ki ima nepretrgoma svoj sedež v tem mestu. — »Sokolski Vestnik«, ki je uradno glasilo ČOS, je spremenil z novim letom svojo obliko po vnanjosti in po notranji ureditvi vsebine. Vnanja oblika je bolj revijalna, notranji ustroj pa je sedaj tak, da si slede članki in druge pomembnejše informacijske novice v dvostolpni obliki, manjše notice pa so nanizane ena za drugo v enostolpnem drobnejšem tisku na vseh straneh znotraj.

Zveza ukrajinskih sokolskih društev za granicami, ki ima svoj sedež v Podjebradih na Češkem, se je poklonila konec decembra spominu Tyrša s tem, da je odposlala 37 članov močno deputacijo v Prago v Tyršev dom pod vodstvom inž. Prohode, kjer jo je sprejel II. podstarosta ČOS br. dr. Juraj Slavik, znani slovaški sokolski delavec.

Proračun ČOS za leto 1934. pokazuje v celoti potrebo za 1,775.732 Kč, od tega za stalne prednjaške šole, ki jih bo letos preko 50, znatno vsoto 601.152 Kč. Za telesnovzgojno delo pa je od vsega proračuna določeno nad polovico, namreč 852.000 Kč. Za prosvetno delo je odrejena vsota 56.000 Kč, za manjšinska društva 105.000 Kč. Ves ta veliki proračun bo pokrilo Sokolstvo s članskim organizacijskem prispevkom, davkom, ki bo vrgel skoraj 1,100.000 Kč, dočim znašajo vse podpore in subvencije dosedaj samo okrog 30.000 Kč.

Čisti dohodek IX. vsesokolskega zleta je sedaj po dokončanih računih narasel od 8 milijonov na 9.2 milijona Kč. Presežek od 8 na 9.2 milijona je bil razdeljen tako, da je bilo oddano pomožnemu skladu ČOS nadaljnji milijon kron, 200.000 Kč pa je dobil fond uradništva ČOS.

Sokol Raka na Dolenjskem. V nedeljo je polagal naš Sokol obračun svojega dela v preteklem letu. Članstvo se je polnoštevilno udeležilo zbora in z zanimanjem poslušalo poročila funkcijonarjev. Občni zbor je vodil starešina br. Koman Leon. Sokolska misel se v našem kraju prav lepo razvija. Telovadci marljivo in redno posečajo telovadbo, ki jo vodi br. Koman. Imeli smo dve akademiji, ki sta pokazali smotrno delo, za vzgojo naroda. Imamo tudi lep oder, na katerem uspešno nastopajo naši najmlajši. Po podanih poročilih je bila predlagana nova uprava društva s starešino dr. Debeljakom.

Sokol v Dobovi je imel lepo obiskan občni zbor 13. t. m. Zagrebška župa, kateri pripada društvo, je poslala na zbor delegata župnega podstarosto br. Vižintinija. Zbor je vodil starosta br. Vadnal. Stvarna poročila funkcionarjev so nudila jasno sliko celotnega dela. Med drugim je članstvo izvedelo, da se podstarosta br. Kovačič resno bavi z zidavo telovadne dvorane, ki jo začne graditi že pomladi. Z njo bi se društevno delovanje še bolj poglobilo. Razveseljivo je, da se je ustanovila v vasi Ključu onkraj Sotle sokolska četa, pridružena dobovskemu Sokolu. Izvoljena je bila naslednja uprava: starosta Vadnal, podstarosta Kovačič, tajnik Kežman, prosvetar Vučajnk, načelnik Mlinarič, podnačelnik Križanec Adolf, načelnica Tomažičeva, podnačelnica Cetinova, blagajnik Pavlič, gospodar Križanec H. Društvo si nabavi svoj prapor, ki bo najbrže razvit že pri letošnjem glavnem telovadnem nastopu.

Sokol pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Okrožni telovadni in prosvetni tečaj bo pri nas v februarju ob nedeljah in na svečnico (pet dni). Tečaj, ki ga bo vodil br. okrožni načelnik, bo v Sokolskem domu. — Predavanja in praktični nastopi bodo trajali vsakikrat od 9. do 13. Predelala se bo v glavnih obrisih snov, predpisana za društvene prednjaške izpite. Društveni občni zbor bomo imeli 27. t. m. ob 20. v Sokolskem domu. Po občnem zboru bo zanimivo predavanje. Udeležba strogo obvezna za vse članstvo.

Sokol Rogatec. Preteklo nedeljo je bil v gostilni br. Marinča redni letni občni zbor sokolskega društva. Udeležba je bila razmeroma dobra. Po otvoritvi je prečital br. starešina pozdravno brzojavko župne uprave v Celju. Pri volitvah načelnika se je vnela prav ostra debata. Izvoljen je bil br. Čurin s 23 proti 17 glasovom. V osebi br. Čurina imamo jamstvo za uspešen razvoj tehničnega odseka. Starešina društva je br. Stefanciosa Tone. Želimo novi upravi mnogo uspehov.

Poseben list sokolskih bioskopov. Svoječasno smo že poročali, da imajo češkoslovaška sokolska društva v svojih rokah večino češkoslovaških bioskopov sploh. Pri ČOS je bil že pred leti ustanovljen posebni kinematografski odsek, ki je svoječasno imel svoje posebno glasilo; slednje je nekako pred poldrugim letom prenehalo izhajati. Vendar pa se je izkazala potreba, da se z njegovim izdajanjem nadaljuje. Zato je bil storjen tozadeven sklep in izšlo je zopet nekaj številk sokolskega bioskopskega lista, namerava pa se izdati tudi poseben sokolski biografski koledar za leto 1934.

Lincoln Ford Fordson

Dajemo na znanje vsem interesentom, da dobavljamo naše vozove in originalne nadomestne dele izključno po nižje navedenih tvrdkah, ki so po pogodbi zato pooblaščene

American Motors Ltd., Ljubljana
American Import Company, Maribor
Brunner Auto Trgovačko d. d., Zagreb
Angyal & Weltmann, Novi Sad
Automotor, S. Zečević & Co., Beograd
Banka i Mjenjačnica Sutić, Kaldor & Co., Dubrovnik
Braća Popović, Skoplje
Braća Serbedžija, Sarajevo
Rudolf Nagy, Osijek
Milorad A. Vasić, Niš

Opozarjamo javnost, da se varuje nepravih, varljivih in neresnih objav in navedb cen.

Pozivamo vse interesente, da pregledajo in preizkusijo najnovejše modele pri naših zastopnikih.

Od nas kontrolirane cene so postavljene izključno v dinarjih v smislu obstoječih deviznih predpisov; plačanje po prevzemu.

FORD MOTOR COMPANY

A. Christi: 34

SKRIVNOST EKSPRESNEGA VLAKA

Roman

»Mislite si, moj vrli Georges, da ste se rodili v istem družabnem ozračju kakor vaš pokojni gospodar, lord Edward Frampton — da niste imeli sami niti beliča premoženja in ste se poročili z nenavadno bogato ženo! Predstavite si razen tega, da bi se hotela ta žena iz tehtnih razlogov ločiti od vas; in povejte mi, George, kaj bi storili v takem primeru?«

»Izpametovati bi jo poizkusil,« je odvrnil Georges.

»Izlepa ali izgrda?«

»Ne zamerite, sir,« je užaljeno rekel Georges, »aristokrat bi bil nezmožen uporabiti nizka, stanu neprimerna sredstva.«

»Mislite, Georges? Vidite, jaz pa nisem tako prepričan o tem. A morda imate prav.«

Potrkalo je. Sluga je šel odpirat in se je takoj nato vrnil s pismom. Bilo je od Cauxa, policijskega komisarja. »Baš se pripravljamo, da zaslišimo grofa de la Roche. Preiskovalni sodnik vas prosi, da bi prisostvovali zaslišbi.«

»Hitro mi dajte obleko, Georges, podvizati se moram.«

Čez četrt ure je stopil Poirot v pisarno preiskovalnega sodnika.

»Zvedeli smo nekaj, kar nas je precej poparilo,« mu je rekel komisar. »Kakor vse kaže, je grof že dan pred umorom prišel v Nizzo.«

»Ako je to resnica, bo treba začeti od kraja,« je odvrnil Poirot.

Carrège je zakašljal.

»Nasproti temu alibiju moramo biti zelo previdni,« je dejal. Pozvonil je, in takoj nato je stopil v sobo visok, temnolas mož, ki je bil izvrstno oblečen in se je očividno hudo zavedal samega sebe. Grof je bil na pogled tako aristokratski, da bi se bilo zdelo žalitev veličanstva, če bi bil kdo pomislil na to, da je bil njegov oče v Nantesu skromen trgovec z žitom. Kdor bi ga bil videl v tem trenutku, bi se bil zaklel, da mu resnično polje po žilah višnjeva kri.

»Tukaj sem, gospoda,« je ošabno rekel grof. »Ali smem vprašati, zakaj se hoteli govoriti z menoj?«

»Izvolite sesti, gospod grof,« je vljudno rekel preiskovalni sodnik. »Gre namreč za smrt gospe Ketteringove.«

»Za smrt gospe Ketteringove? Ne razumem vas.«

»Mislim, da ste bili — hm — prijatelj te dame?«

»Seveda sem njen prijatelj! A v kaki zvezi je to dvoje?«

Potisnil si je monokelj v oko in se nezadovoljno ozrl po sobi. Najdelj je počival njegov pogled na Poirotu. Le-ta ga je gledal z nekakšnim prostodušnim občudovanjem, ki se je ničemurnosti visokega gospoda očividno zelo prikupilo.

»Morda še ne veste, gospod grof,« je počasi rekel Carrège, »da je bila gospa Ketteringova umorjena?«

»Umorjena? Strašno!«

Presenečenje in bol sta bili izvrstno igrani — ali sta bili nemara celo pravi?

»Gospo Ketteringovo so v vlaku med Parizom in Lyonom zadavili!« je nadaljeval Carrège. »Razen tega so ugrabili njen nakit.«

»Grozno,« je zajecljal grof ves zmeden.

»V gospejini ročni torbici,« je nadaljeval sodnik, »smo našli pismo, ki ste ji ga vi pisali. Kakor je videti, sta se bila s pokojnico dogovorila za snidenje.«

Grof je skomignil z rameni in mahnil z roko, češ: kaj hočem!

»Skrivanje nič ne pomaga,« je rekel prostodušno. »Saj smo vsi svetovnjaki, gospoda. Strogo zaupno in čisto med nami priznam, da je bilo res tako.«

»Menda ste se sešli z njo v Parizu in ste se nato z njo vred peljali semkaj,« je dejal Carrège.

»Tako sva bila od kraja zmenjena, a na gospejino željo sva izpremenila načrt. Nazadnje je bilo rečeno, da se dobiva v Hyèresu.«

»Torej se dne štirinajstega niste sešli z njo na lyonski postaji v Parizu?«

»Narobe. Tisti dan zjutraj sem se pripeljal v Nizzo. Srečanje bi bilo po tem takem nemogoče.«

»Seveda, seveda,« je rekel Carrège. »Samo zaradi popolnosti mi izvolite še povedati, kako ste prebili večer dne štirinajstega in naslednjo noč.«

Grof je nekoliko pomislil.

»Res ne morem reči, sir,« je nazadnje dejala spletična. »Mogoče je, da je on, mogoče je pa tudi, da ni. Nikar ne pozabite, gospodje, da sem ga videla samo v hrbet. Mislim že, da je bil.«

»Zanesljivo pa ne veste?«

»N—ne, n—ne, zanesljivo ne vem.«

»Ali ste tega gospoda morda že prej kedaj videli v gospejinem stanovanju?«

Gospodična Masonova je zmajala z glavo.

»Hvala, to zadostuje,« je rezko dejal preiskovalni sodnik.

Očividno je bil razočaran.

»Samo trenutek še,« je rekel Poirot. »Če smem, bi rad gospodično nekaj vprašal.«

»Seveda, gospod Poirot, razume se.«

»Kaj se je zgodilo z voznima listkoma, mademoiselle?«

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Potnika-zastopnika
za prodajo zelo dobrega predmeta iščem. Predpogoj kavcija. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1940-5

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Pozor! Pozor!
Izdelovalci perila
V komisijsko prodajo vzamem vse vrste moškega in ženskega perila. Prodaja povoljna doma v trgovini in po kramarskih sejmih. Za sigurnost jamčim z veo trgovsko zalogo, kakor tudi s celim posestvom. Obračun vsakih 30 dni ali po dogovoru. Dopise na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Sigurno plačilo«. 1901-3

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Prodajalko-poslovodinjo
za trgovino z mešanim blagom na deželi s primerno kavcijo sprejmem. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Pridna in poštena«. 1871-1

Čebelarja-mizarja
sprejmem v službo. — Nudim poleg mesečne plače prosto stanovanje in hektar prvovrstne zemlje blizu Šabca. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Izkušen«. 1774-1

Klaviristicu
za Dameku kapelu traži se 1. febr. Slavko Raškaj, hotel »Union« — Kranj. 1893-1

Ekonoma
z dobro vinogradniško prakso, po možnosti absolventa Mariborske vinorejske šole, z odsluženim kaderskim rokom, sprejme takoj Lovro Petovar, Ivanjkovci. 1885-1

Perfektno korespondentko
in stenotipistinjo za slov., italijanščino, francoščino in po možnosti tudi angleščino, iščem. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Stalna služba 101«. 1703-1

Odgojiteljica
samostalna sa praksom — bezuvjetno sa perfektnim znanjem engleskog ili francuskog jezika, se traži za djećake od 6 i 8 godina, sa nastupom 1. februara. — Samo prvorazredne sile neka podnesu ponudu: Lovrić, Beograd, pošt. pretinac 77. 1700-4

Frizerko
z večletno prakso, iščem za Maribor. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Maribor I«. 1632-1

Mlajšega majerja
oženjenega, sprejmem s 15. februarjem t. l. ali pozneje Ponudbe z navedbo starosti in event. števila otrok na oglasni oddelek »Jutra« pod »Majer«. 1584-1

Galvanizerja
veščega vseh v stroko spadajočih del, jugoslov. državljana sprejmemo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Broj 88«. 1890-4

Perfektno kuharico
samostojno gospodinjo — snažno in vestno, sprejmem k 2 osebam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Stalna dobra služba«. 1917-1

Tajnika
za takoj sprejme organizacija. Zahteva se po možnosti akademska izobrazba, temeljito znanje slovenščine, dobro znanje srbohrvaščine in nekaj tujih jezikov, strojepisja, pisarniških del, po možnosti stenografije. Predpogoj: odslužen vojaški rok, popolna zanesljivost, pridnost in poštenost. Reference. Ponudbe na oglas. oddelek Jutra pod »Tajnik 1001«. 1920-1

Kolporterje
(prodajalce časopisov) in krajevne, samo inteligentne osebe za vsak kraj ereze Celje sprejmemo takoj pod ugodnimi pogoji. Takojšnje obširne ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Časopis A. B. C.« 1932-1

Krojači, pozor!
Sprejmem enega krojača s svojo obrtjo za prevzem delavnice za 3000.— Din. enega krojača pa kot družabnika s kapitalom par tisoč dinarjev, kateri bi odpotoval z menoj v Srbijo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1633-1

Vajenci(ke)

Vajenke
s primerno šolsko izobrazbo sprejmem za damsko frizersko obrt. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1922-44

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Rokodelec, kovinar
vešč vseh hišnih popravil in centralne kurjave, prosi za mesto hišnika. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zanesljiv delavec«. 1713-2

Kmetsko dekle
vajeno vsega dela, išče službo v mestu ali na deželi. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zdravo«. 1887-2

400 Din
dam tistemu, ki preskrbi mesto sluge ali kaj sličnega. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Nagrada 400«. 1919-2

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Parni kotel
z reduciranim pritiskom 3.5 Atm., kurišče 8 m², nočne konstrukcije, cevi v dobrem stanju, z manometrom, ročno črpalko ak ekami itd., naprodaj za 5000 Din. Kotel služi lahko še 20 let. Na ogled ... Unio d. z o. z., Maribor. 1654-1

Čebelarji!
Vse prvovrstne čebelarske potrebščine Vam nudi najceneje Fr. Stupica, železnina in zaloga poljedelskih strojev, Ljubljana, Gosposvetska cesta štev. 1. — Kupujem čisti vosek, staro železo in druge kovine 1037-6

Kredenca
omara in drugo dobro ohranjeno pohištvo naprodaj v gradu Tivoli, pritličje — levo. 1904-6

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Plymouth Chrysler
štiricilindrski — petsedežna limuzina, ugodno proda J. Lovše, Tavčarjeva ul. 7. 1794-10

Tovorni avto
3 ½-tonski, dobro ohranjen, kupi, odnosno zamenja za 2 ½ international špedicija Turk, Ljubljana. 1913-10

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Železno blagajno
srednje velikosti, kupi občinska uprava Ljubno — srez Gornji grad. Ponudbe na občinsko upravo Ljubno 1884-7

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Vloge
Ljubljanske kreditne banke ali podružnice, kupim v vsaki višini. — Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ljubljanska K. B. št. 71« 1941-16

Hranilne knjižice
Zadružne gospodarske banke do gotove višine kupim. Ponudbe z natančnimi podatki ter zahtevo v odstotkih poslati na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Brez posredovalcev«. 1874.16

450.000 Din posojila
iščem za rentabilno industrijo proti hipoteki na nepremičninah, — vrednih 750.000 Din. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Rentabilno 794«. 1873-16

Najkulantnejša posojila
dajemo na vse vloge velebank, vrednostne papirje, vojno škodo, državne bone, Blairova posojila in na kurantno blago. Naloge iz province promptno izvršujemo. — Pučka štediona, Zagreb, Medulićeva br. 31. Telefon 90-09. Naš zastopnik za dravsko banovino je Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12, na katerega se obrnite. 62-16

Iščem kompanjona
z obratnim kapitalom, za živilsko stroko, na prometnem kraju. Rentabilnost sigurna. Z ali brez sodelovanja. — Cenj. dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod »Poštenost«. 1892-16

Ureditev dolgov
sodne in izvensodne
poravnave, konkurzne zadeve,
upeljavo, vodstvo, revizije in stalno nadzorstvo knjigovodstva
sestavo bilanc,
izdelavo proračunov in kalkulacij, nabavo kreditov, ureditev in likvidacijo kmečkih dolgov, vse trgovsko-obrtne informacije in druge neurejene poslovne zadeve poverite zaupno koncesijoniranl komercijalni pisarni Lojze Zajc, sodni zadr. revizor in zaprisežen knjigovodski strokovnjak, Ljubljana, Florijanska ul. št. 10. 1906-16

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Staro pohištvo
je dne 25. t. m. med 14. in 19. uro naprodaj v Ljubljani — Soteska št. 4. 1895-12

Lesna industrija »Javor«, Logatec
Ljubljana, Masarykova cesta št. 12, proda pohištvo iz zaloge na hranilne knjižice in na obroke. 1937-12

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Hišo na Bregu
prodam ali zamenjam z vilo. Ponudbe pod »Breg« na oglasni oddelek »Jutra«. 1698-20

Hišo z gostilno
kupim v ceni do 400.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Hišo z gostilno«. 1618-20

Posestvo
pol ure od kolodvora Slov. Bistrica, obsegajoče 26 oralov njiv, travnikov, vinogradov, sadonosnika in gozdov, s hišo, gospodarskimi poslopji, z vsemi pritiklinami (par volov), s potrebnim živežem ter krmo za govedo in svinje do novega pridelka, radi smrti oddam v najem. Pojasnila daje Fr. Urlep, Ljubljana, Komenskega ulica št. 16. 1915-20

Novo hišo
tristanovanjsko, prodam na Kodeljevem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1925-20

Srednje posestvo
s hišo in gospodarskim poslopjem, ob glavni cesti, 10 minut od kolodvora Brežice, pripravno za vsako obrt, železničarja ali upokojenca, prodam po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1943-20

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Smoking
popolnoma nov, ugodno prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1903-13

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Komisij. skladišče
oziroma zastopstvo za bi... šo Mariborsko oblast, ... da proti kavciji tovar... keksov A. Kern, Kranj. 1675 ...

Damski frizer. salon
dobro vpeljan, v centru Maribora, zaradi preselitve ugodno proda Gaby Kožul Maribor, Tattenbachova 2 1891-19

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Česen
lep in zdrav, kg po 3.50 Din nudi dokler traja zaloga Josip Lah, Osluševci pri Ptuju. Letotem se dobi
čebula
1577-33

Med
od 25 kg nudi Franc Kajnč — Budina-Ptuj. Cena po dogovoru. 1886-33

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Nižješolcu
boljše rodbine, ki rabi pomoč pri učenju, ugodno nudim poldnevni metodični pouk z zanesljivim uspehom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pouk«. 1897-22

Licejko
(nižješolko) iz dobre rodbine, sprejmem v popolno oskrbo. Klavir, kopalnica, francoska in nemška konverzacija. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Nadzorstvo 1964«. 1898-22

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Tovarniško podjetje
zelo rentabilno, potreben kapital do 500.000 Din, — oddam v najem ali sprejmem družabnika. Ponudbe poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Dober zaslužek«. 1652-17

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Štirisob. stanovanje
komfortno, oddam za 1500 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Samo odrasli«. 1896-21

Štirisob. stanovanje
komfortno, v vili na Erjavčevi cesti oddam s 1. majem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1928-21

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Manjšo sobo
opremljeno, s posebnim vhodom, v centru mesta, išče za 1. februar mlajši gospod. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Stalen 30«. 1790.23a

2 sobi za pisarno
iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Center«. 1900-23/a

Sobo
s posebnim vhodom in souporabo kopalnice, iščem v centru mesta. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »65«. 1921-23/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Lepo sobo
opremljeno, s souporabo kopalnice oddam v najožjem centru. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1894-23

Lepo sobo
s hrano ali brez, v centru mesta oddam s 15. februarjem stalnemu solidnemu gospodu. Gajeva 3/II desno (nad Putnikom). 1882-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1907-23

Lepo in čisto sobo
oddam solidni gospodični na Aleksandrovi cesti 7/II levo. 1912-23

Separirano sobo
lepo opremljeno, solnčno, s souporabo kopalnice, v centru mesta oddam takoj ali s februarjem boljšemu gospodu. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1911-23

Opremljeno sobo
oddam v Pleteršnikovi ul. št. 26/II (pri sv. Krištofu). 1923-23

Lepo hišo
velik vrt, radi odpotovanja poceni proda Došek Rupert Korošćeva št. 29, Tezno-Maribor. 1934-20

Dve prazni sobi
s centralno kurjavo, oddam za pisarno ali stanovanje distingiranl osebi. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Samsko«. 1905-23

Sostanovalca
k akademiku sprejmem v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 1902-23

Sostanovalce
sprejmem v boljšo sobo. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1918-23

Suho sobo
prijazno, čisto in zračno, parket, elektrika, poseben vhod, sploh z vso oskrbo, na željo s prvovrstno domačo hrano, nudim po nizki ceni gospodu ali gospodični v Tovarniški ulici št. 27 — visoko pritličje. 1929-23

Sostanovalca
sprejmem k mlajšemu dijaku v prijetno sobo in na dobro domačo hrano. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1931-23

1 ali 2 prazni sobi
z balkonom in posebnim vhodom oddam v Dukićevem bloku. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 1942-23

Veliko prazno sobo
s parketom, elektriko in posebnim vhodom, oddam v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1930-23

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Zagreb — Gajeva
Prejel — mislim mnogo — pridem početkom februarja — piši Split — poljub. 1889-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (25)

Železniški uslužbenec
profesionist, želi znanja v svrho ženitve z gospodično ali vdovo, staro 24—30 let z nekaj premoženja. Dopise pod značko »Bodočnost« na podružnico Jutra v Mariboru. 1933-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Gramofon
poceni kupi Kovačič, Zg. Šiška št. 65. 1888-26

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Pes
volčje pasme, črno-rjav, ki sliši na ime »Perun«, znamke št. 1171 iz l. 1933 — se je izgubil. — Najditelja prosim, da ga proti odškodnini dostavi na naslov: Prof. Bilimović, Skrabčeva ulica 7. 1908-27

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe z navedbo znamke in modela na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »N. N. 309«. 1883-29

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf Hibšer Hugon, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25. Telefon 3911. 65-30

Informacije

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Gosp. Anton Pahulje
železniški uradnik, naj javi svoj naslov na podružnico »Jutra« v Mariboru.

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Denarnico
rjave barve, z nekaj denarja, sem izgubila v soboto zvečer od Mestnega trga do Zaloznika. Oddati proti nagradi v oglasnem oddelku »Jutra« v Prešernovi ulici. 1926-28

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Telefon 2059
PREMOG suha drva
POGAČNIK
Bohoričeva ul. št. 5

ki krepi in zdravi ŽELODEC
edini proizvajalec
LOVRO SEBENIK
Ljubljana VII

VSAK GOSTILNIČAR IN RESTAVRATER
postrezi s pristnim
BERMET - VINOM
Dobi ga že v sodčkih od 50 l naprej pri
MARINKOV, SREMSKI KARLOVCI
Najizvrstnejše zdravilno vino z Fruške gore

Iščemo zastopnike
v vseh krajih Jugoslavije. Gre za važen specijalni predmet za avtomobilsko in motorsko stroko. Samo resne ponudbe pod »Uncle-Sam-Works 28« na »Propaganda« d. d. prej Jugosl. Rudolf Mosse d. d. Beograd, pošt, pret. 409. 1396

Technikum Konstanz am Bodensee
Tehnika v Konštanci (Technikum Konstanz). — Inženjerska šola za strojegradbo in elektrotehn., zgradbo letal in avtomobilov. Prospekti zastonj. 69

Žične vloge po 109 Din

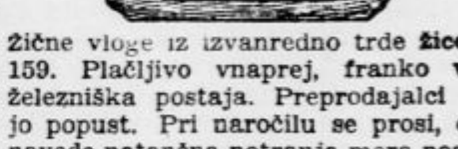

Žične vloge iz izvanredno trde žice Din 159. Plačljivo vnaprej, franko vsaka železniška postaja. Preprodajalci dobijo popust. Pri naročilu se prosi, da se navede natančna notranja mera postelje.
„W E K A", MARIBOR 9

G. Th. Rotman:

Bili, Bobijev sin

Ko je med svojim skakanjem in vpitjem zdajci zagledal skvarjeno sliko, je bilo zastrupljenje brž pozabljeno. Ubogi Mazon si je kar lase ruval nad svojo lepo deklico, ki ji je bila pognala toli grda brada. Ves besen se je ozrl, češ, kdo mu jo je tako zlobno nagodil ...

3 do 10.000 Din

mesečno lahko zaslužijo inteligentne osebe s prodajo delnic. Sprejmejo se zastopniki za vsak kraj Dravske banovine. Vpoštev pridejo učitelji, občinski uradniki, upokojenci in poštene osebe, katere so že prodajale vrednostne papirje. Za legitimacijo in inkaso je poslati 2 sliki, kolek za Din 10.—, znamko od 5.— Din in točne podatke na podružnico »Jutra« Celje pod »Delnice«. 1445

Da ostanem mlada

Žene 50 let lahko dobe videz, kakor da štejejo samo 30 let, če se reš jo indiskretnih kožnih gub ter napravijo svojo kožo napeto na teh treh mestih. Profesor dunajske univerze dr. Stejskal je iznašel iznenadljiv produkt, imenovan Biocel, ki se pridobiva od mladih živali in ki vrača koži mladost. Ta produkt je v sestavini kreme Tokalon, rožnate barve, ki hrani in pomlajuje uvelo in nagubano kožo. Ohlapne mišice lica se okrepijo in postanejo čvrste, s tem pa se pridobi diven, svež in mladosten videz. Krema Tokalon ne odreče niti v enem primeru. Uspeh je zajamčen, ali pa se denar vrne.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.